

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА СЪДИЛИЩАТА ОТ

СТАРОЗАГОРСКИ СЪДЕБЕН РАЙОН

ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Като орган на съдебната власт ОС Стара Загора осъществява правораздаване в съдебен район, включващ пет районни съдилища.

През отчетната 2023г. дейността на съда функционираше на основата на безпристрастност и професионализъм, при спазване на законите и вътрешното убеждение за справедливост.

Правораздавателната работа през годината беше обусловена до голяма степен от географските, демографските и икономическите характеристики на съдебния район.

Стара Загора е шестият по големина град в България и административна столица на Старозагорска област. Регионът е разположен в Южна-централна част на България. Стара Загора е административен център на Старозагорска област, част от Югоизточен NUTS II регион. Областта включва 11 общини. Доброто икономическо представяне се постига на определена цена – регионът е силно фокусиран върху индустрията и енергията като водещ сектор.

В същото време Стара Загора е дом на бързоразвиващата се индустрия с огромно присъствие на машиностроене, храна, промишленост в областта на електрониката и новоустроената индустриална зона Загоре.

Старозагорска област е също известна като енергийното сърце на България. В региона е ситуирана въгледобивна мина и трите най-големи въглищни електроцентрали: ТЕЦ “ЕЙ И ЕС Гълъбово”, „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, “Контур Глобал Марица Изток 3”, които произвеждат около 40% от електричеството на България и единен план за комбинирана термална

и електрическа въглищна енергия. Те формират Комплекс Марица Изток. Енергийният комплекс Марица Изток е най-големият енергиен център на Югоизточна Европа със значителна важност не само на регионално, но и на национално ниво. Комплексът е разположен в голям лигнитен въглищен басейн, който включва няколко мини, инсталации за обогатяване, завод за брикети и притежава своя собствена железопътна линия. В наши дни Стара Загора се сблъсква с предизвикателството на преминаване от регион с въглищна независимост към нисковъглеродна икономика.

В годишния доклад за 2023г. в аналитичен вид са представени данни, изводи, констатираны проблеми и конкретни предложения за дейността на съда.

Анализите са съпоставени с данните от 2022г., 2021г. и 2020г. Представени и анализирани са данните от дейността на районните съдилища в съдебен район Стара Загора.

Основната част на доклада касае правораздавателната работа, отчетена отделно за наказателните, гражданските и търговските дела, като в рамките на тези раздели са изложени данните относно постъпили, разгледани и свършени производства, обособени като дела първа инстанция и въззивни дела.

През 2023г. в Старозагорски съдебен район са постъпили 21741 бр. граждански, наказателни и изпълнителни дела.

Налице е увеличение на постъплението от към брой дела в сравнение с 2022г. с 4%, намаление спрямо 2021г. – с 4% и увеличение спрямо 2020г. – също с 4%.

Постъпилите дела в ОС Стара Загора са с 13% повече в сравнение с 2022г., а в районните съдилища – с 3% повече. Ръст от 3% през 2023г. бележи и постъплението на изпълнителни дела.

Брой постъпили дела в Старозагорски съдебен район

Съд	Брой постъп. дела през 2020г.	Брой постъп. дела през 2021г.	Брой постъп. дела през 2022г.	Брой постъп. дела през 2023г.	Промяна спрямо 2022г. в %
ОС Ст. Загора	2632	2602	2509	2843	+13%
Районни съдилища	16763	17893	16790	17232	+3%
Съдебно изпълнение	1423	2066	1612	1666	+3%
Общо:	20818	22561	20911	21741	+4%

I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1. Окръжен съд Стара Загора

1.1 Съдии и младши съдии

Към 31.12.2023г. магистратските длъжности в ОС Стара Загора са 24 бр., от които: 1 председател, 3 заместник–председатели, 18 съдии и двама младши съдия. В края на 2023г. има една незаета щатна бройка за длъжността “младши съдия” и една незаета щатна бройка за длъжността “съдия“. С решение по Протокол №2/25.01.2023 на Пленума на ВСС на основание чл.30, ал.2, т.8 ЗСВ е разкрита 1 /една/ щатна длъжност “младши съдия“ в ОС Стара Загора.

Тримата заместник председатели на съда ръководят, както следва: г–жа Даниела Телбизова – Гражданско отделение, г–н Димитър Христов – Търговско отделение и г–жа Спасена Драготинова – Наказателно отделение.

В съда са обособени три отделения – гражданско, наказателно и търговско и фирмено. Съдиите са разпределени съответно: В наказателно отделение в настоящия момент работят 9 съдии, в т.ч. младши съдия. С Акт за встъпване №04/03.07.2023г. Цветислава Иванова Стайкова, назначена от СК на ВСС на длъжност “младши съдия“ в ОС Стара Загора с решение, взето по Протокол №22/27.06.2023г., встъпи в изпълнение на длъжността си. Със Заповед №850/05.09.2023г. на Председателя на ОС Стара Загора беше прекратено трудовото правоотношение на съдия Тоньо Мирчев Тонев в изпълнение на Решение на СК на ВСС по Протокол №24/18.07.2023г. за освобождаване от длъжност по чл.165, ал.1, т.1 ЗСВ, считано от 07.09.2023г. Съгласно Заповед № ЛС 493/19.09.2023г. на Председателя на Апелативен съд Пловдив на основание чл. 87, ал.1 ЗСВ и чл.227, ал.2, ал.5 – ал.9 е командирована Милена Савова Рибчева – Дончева, съдия в РС Стара Загора да изпълнява длъжността “съдия“ в ОС Стара Загора на незает щат, считано от 25.09.2023г. до заемане на мястото чрез конкурс по ЗСВ. Със Заповед №1106/22.11.2023г. на Председателя на ОС Стара Загора беше прекратено трудовото правоотношение на съдия Красимир Рачев Рачев в изпълнение на Решение на СК на ВСС по Протокол №36/07.11.2023г. за освобождаване от длъжност по чл.165, ал.1, т.2 ЗСВ, считано от 25.11.2023г. В търговско и фирмено отделение работят 6 съдии. Съгласно Заповед № ЛС 243/27.04.2022г. на Председателя на Апелативен съд Пловдив съдия Христо Симитчиев е командирован да изпълнява длъжността “съдия“ в Апелативен съд Пловдив,

считано от 04.05.2022г. Със Заповед №ЛС 169/25.04.2023г. на Председателя на Апелативен съд Пловдив командировката на съдия Симитчиев е продължена, считано от 02.05.2023г. В гражданско отделение в края на 2023г. работят 6 съдии, с оглед незаетата щатна бройка “младши съдия“. Т.е. в края на 2023г. и трите отделения работят в намален съдийски състав.

1.2 Съдебни служители

Към 31.12.2023г. числеността на съдебните служители в ОС Стара Загора е 53 щатни длъжности, включително и 4 бр. съдебни помощници.

Структурата на съдебната администрация е следната:

а/ Ръководни длъжности:

- Съдебен администратор – 1 бр.
- Административен секретар и човешки ресурси – 1 бр.
- Главен счетоводител – 1 бр.

б/ Обща администрация

- Системен администратор – 3 бр. И на тримата са вменени допълнителни задължения съответно: и.ф. служител по сигурността на информацията, и.ф. длъжностно лице по защита на данните, и.ф. съдебен статистик
 - Управител сгради – 1 бр.
 - Счетоводител – 1 бр.
 - Шофьор – 1 бр.
 - Работник, поддръжка сгради – огняр – 1 бр.
 - Чистач – 3 бр.
 - Връзки с обществеността – 1 бр. /При отсъствие на титуляра – ДКИФ/
- в/ Специализирана администрация
- Съдебни помощници – 4бр
 - Съдебен деловодител класифицирана информация – 1 бр.
 - Съдебен деловодител – регистратура – 1 бр.
 - Съдебни деловодители – 12 бр.

/в т.ч. Завеждащ служба съдебни деловодители, той и съдебен деловодител/

– Съдебни секретари – 15 бр.

/в т.ч. Завеждащ служба съдебни секретари, той и съдебен секретар/

- Съдебен архивар – 2 бр.
- Съдебен призовкар – 4 бр.

През изминалата година не настъпиха съществени промени в състава на съдебните служители. Постигна се до голяма степен оптимизиране работата на съдебната администрация.

Със Заповед №27/12.01.2023г. на Председателя на ОС Стара Загора на основание чл.325, ал.1, т.5 КТ е прекратен трудовият договор на Антония Маркова Чакалова, считано от 13.01.2023г.

Със Заповед №43/17.01.2023г. на Председателя на ОС Стара Загора във връзка с Решение на СК на ВСС по Протокол № 28/07.12.2022, т.1.6 е преназначена Ваня Стефанова Пеева от длъжност “съдебен деловодител“ на длъжност “съдебен секретар“.

Със Заповед №273/28.03.2023г. на Председателя на ОС Стара Загора на основание чл. 343, ал.2 ЗСВ, във вр. с чл.138, ал.2 ПАС е преназначена Пенка Димитрова Денева от длъжност “Завеждащ служба съдебни деловодители, той и съдебен деловодител“ на длъжност “съдебен деловодител“, считано от 03.04.2023г.

Със Заповед №274/28.03.2023г. на Председателя на ОС Стара Загора на основание чл. 343, ал.2 ЗСВ, във вр. с чл.138, ал.2 ПАС е преназначена Николета Николаева Рангелова – Гочева от длъжност “съдебен деловодител“ на длъжност “Завеждащ служба съдебни деловодители, той и съдебен деловодител“, считано от 03.04.2023г.

Със Заповед №637/17.07.2023г. на Председателя на ОС Стара Загора на основание чл.328, ал.1, т.10 КТ и чл. 86, ал.1, т.11 ЗСВ е прекратен трудовият договор на Нанка Петкова Коева, считано от 21.07.2023г.

Със Заповед №647/20.07.2023г. на Председателя на ОС Стара Загора на основание чл.343, ал.2 ЗСВ, във вр. с чл.138, ал.2 ПАС, във вр. чл.86, ал.1, т.11 ЗСВ и чл.119 КТ е преназначена Митка Желязкова Тодорова от длъжност “съдебен секретар“ на длъжност “Завеждащ служба съдебни секретари, той и съдебен секретар“.

Със Заповед №648/20.07.2023г. на Председателя на ОС Стара Загора на основание чл. 68, ал.1, т.4 КТ и чл.86, ал.1, т.11 ЗСВ е назначена Силвия Желязкова Димитрова на длъжност “съдебен секретар“, считано от 21.07.2023г.

Със Заповед №731/10.08.2023г. на Председателя на ОС Стара Загора на основание чл.328, ал.1, т.10 КТ и чл. 86, ал.1, т.11 ЗСВ е прекратен трудовия договор на Пенка Динитрова Денева, считано от 16.08.2023г.

Със Заповед №876/15.09.2023г. на Председателя на ОС Стара Загора на основание чл. 68, ал.1, т.4 КТ и чл.86, ал.1, т.11 ЗСВ е назначена Жана Красиминова Нефат на длъжност “съдебен деловодител“, считано от 15.09.2023г.

Със Заповед №1048/07.11.2023г. на Председателя на ОС Стара Загора на основание чл. 68, ал.1, т.3 КТ и чл.86, ал.1, т.11 ЗСВ е назначена Детелина Живкова Степанова на длъжността “съдебен деловодител“, считано от 07.11.2023г. до завръщане на титуляра Северина Илкова Петкова.

Със Заповед №1138/30.11.2023г. на Председателя на ОС Стара Загора на основание чл.328, ал.1, т.10 КТ и чл. 86, ал.1, т.11 ЗСВ е прекратен трудовия договор на Николинка Ангелова Денева, считано от 28.12.2023г.

Със Заповед №1167/05.12.2023г. на Председателя на ОС Стара Загора на основание чл. 68, ал.1, т.3 КТ и чл.86, ал.1, т.11 ЗСВ е назначен Теодор Петров Василев на длъжност “съдебен помощник“, считано от 05.12.2023г.

Със Заповед №1168/05.12.2023г. на Председателя на ОС Стара Загора на основание чл. 68, ал.1, т.3 КТ и чл.86, ал.1, т.11 ЗСВ е назначена Илияна Иванова Кирилова на длъжност “съдебен секретар“, считано от 05.12.2023г.

Със Заповед №1201/11.12.2023г. на Председателя на ОС Стара Загора на основание чл.170 ПАС и чл.86, ал.1, т.1 ЗСВ е повишен в по – горен ранг /от пети на четвърти/ Мартин Искренов Пачаманов – съдебен помощник, считано от 01.01.2024г.

2. Предложения за промени в щата

2.1 Окръжен съд Стара Загора

Към 31.12.2023г. в ОС Стара Загора работят общо 77 души, от тях – 24 бр. са съдии, в.т.ч. 1 бр. Председател, 3 бр. Заместник–председатели, 18 бр. съдии, 2 бр. младши съдии и 53 бр. съдебни служители, включително и 4 бр. съдебни помощници.

Проблемът с натовареността на съда е във фокуса на редица структуроопределящи документи за развитието на съдебната система, като например „Пътна карта за изпълнение на Актуализираната стратегия за

продължаване на реформата в съдебната система“, приета с Решение № 229 на Министерския съвет от 2016 г., Доклад на Европейската комисия до Европейския парламент и Съвета на Европа, относно напредъка на България по Механизма за сътрудничество и проверка от 13 ноември 2018г., приетите от Висшия съдебен съвет резултати от емпирично изследване на натовареността на съдиите в България, последните годишни анализи на съдийската колегия на ВСС за натовареността, годишните доклади на Върховния касационен съд и поголемите съдилища и много други.

ОС Стара Загора традиционно е сред най – натоварени съдилища в страната. В Анализ за натовареността на съдилищата, приет от СК на ВСС с Решение по Протокол №39/28.11.2023г. са изнесени следните данни:

“С висока натовареност между 8 и 10 дела месечно на един съдия към брой постъпили дела са 9 (девет) окръжни съдилища: Софийски градски съд – 9,51 бр., ОС – Стара Загора – 9,09 бр., ОС – Пловдив – 8,92 бр., ОС – Кюстендил – 8,82 бр., ОС – Перник – 8,52 бр., ОС – Ямбол – 8,35 бр., ОС – Враца – 8,30 бр., ОС – Благоевград – 8,22 бр. и ОС – Бургас – 8,03 броя.

Изчислена средната натовареност по щат на окръжните съдилища (без данните на СГС) изразена в брой дела месечно на 1 (един) съдия е следната: постъпили дела - 7,41 бр.; дела за разглеждане - 9,40 бр.; свършени дела - 7,63 броя. Показателите на ОС Стара Загора са с над 20% по – високи от общите средни стойности за съответното ниво по отношение на показателя “натовареност по щат“.

Показател за натовареност по щат	Окръжни съдилища	ОС Стара Загора	Превिшаване в %
Брой постъпили дела месечно на 1 съдия	7.41	9.09	+23%
Брой дела за разглеждане месечно на 1 съдия	9.40	11.31	+20%
Брой свършени дела месечно на 1 съдия	7.63	9.22	+21%

Отчитайки броя постъпили и свършени дела през последните четири години се вижда, че стойностите и на двата показателя “натовареност по щат” и “действителна натовареност” на ОС Стара Загора са стабилни през анализирания период, като през 2023г. са с най – високи стойности

Въз основа на резултатите от дейността на ОС Стара Загора, създадената организация на работа, считам, че реална и обоснована е необходимостта от увеличаване щата на ОС Стара Загора с една щатна бройка за длъжността “Координатор – съдебен център по медиация”.

Медиацията е един от способите за преодоляване на неравномерната натовареност на съдилищата, водещ до икономия на ресурси и време и намаляване на административната тежест на производствата. Въвеждането на задължителна съдебна медиационна процедура по определени видове граждански и търговски дела способства за насърчаване на използването на алтернативни способи за разрешаване на спорове, намаляване натовареността на съдилищата и повишаване на ефективността в сферата на гражданското и търговското правораздаване.

Констатираното високо натоварване на магистратите от ОС Стара Загора, видно от изнесените по – горе данни, респективно и на съдебните служители предполага голям брой дела, за които ще е задължителна съдебната медиационна процедура, т.е. центърът по медиация ще е един от най – натоварените в Р. България. От друга страна съгласно чл. 11 от Наредба №11/30.10.2023г. за структурата и организацията на дейността на съдебните центрове по медиация се предвижда провеждането на процедурите по медиация в съдебния център да се организира “от един, или повече координатори“ с множество вменени задължения.

Очевидно е, че друг съдебен служител, примерно деловодител, не може да съвместява работата си с тази на координатор в центъра по медиация най – малко по две обективни причини:

- Множеството вменени задължения на координатора, които законът /визираната наредба, както и чл. 84а, ал.3 ЗСВ/ предвижда да се изпълняват “от един, или повече координатори“;

- Реалната възможност центърът за медиация да не е в съдебната палата. ОС Стара Загора е изпратил няколко писма до ВСС с предложение по най-бързия възможен начин да се отправи искане до кмета и общинския съвет на

Община Стара Загора, за сключване на договор за предоставяне за безвъзмездно ползване на имот частна общинска собственост за срок от 10 години, в който имот да се помещава медиационния център.

В предварително направената оценка, касаеща направените промени в Закона за медиацията, се отбелязва, че ще се постигне провеждане на задължителна медиационна процедура по не по-малко от 50 000 съдебни дела годишно, една не малка част от които в ОС Стара Загора, което значително ще облекчи както страните по делата, така и съдебната система.

Считам, че за високо натоварен съд какъвто е ОС Стара Загора, видно от изнесените по – горе статистически данни, както и с оглед нормалното функциониране на съдопроизводствения процес, реална и обоснована е необходимостта от увеличаване щата на съда поне с една щатна бройка за длъжността “Координатор – съдебен център по медиация“.

2.2 Районни съдилища

• Старозагорски районен съд

Големият брой постъпили дела, както и натовареността на РС Стара Загора на база брой дела за разглеждане и брой свършени дела налагат кадрова обезпеченост от съдии и съдебни служители. В годишния доклад е констатирано, че “след извършената пълна реорганизация на разпределението на деловодителите в РС Стара Загора, предвид натовареността в гражданско, наказателно отделение и СИС, и с цел обезпечаване на оптимално еднакво натоварване на всички деловодства в съда с нужните кадри, през 2023г. е постигнато относително обезпечаване на всички деловодства в съда за осигуряване на нормален съдопроизводствен процес”.

РС Стара Загора разполага с 21 магистратски щата, както следва:

- административен ръководител /председател/;
- заместник на административния ръководител - заместник - председател
- 2 щата;
- съдии - 18 щата.

На 07.08.2023г. съдия Блага Бозова встъпи в длъжност Административен ръководител - Председател на РС Стара Загора, в изпълнение на решение по Протокол № 24/18.07.2023г. от заседание на СК на ВСС.

Съдия Златко Мазников е повишен в длъжност „съдия“ в Административен съд Стара Загора, считано от 03.01.2023г.

Отчетен доклад на Старозагорски съдебен район за 2023 година

Със Заповед №3038/07.12.2018г. на Председателя на Върховен Административен съд, съдия Димитър Гальов е командирован в Административен съд Бургас безсрочно, считано от 11.12.2018г. Със Заповед №3522/22.11.2022г. на Председателя на Върховен Административен съд, считано от 28.11.2022г., съдията остава командирован в същия съд за срок от 12 месеца. Тази командировка е прекратена със Заповед № РД-08-416/ 03.11.2023г., считано от 13.11.2023г. и със Заповед на Председателя на Върховен Административен съд №РД-08-419 /03.11.2023г., съдия Гальов е командирован в Административен съд София -град, до завръщане на титуляра, но за не повече от 12 месеца.

Със Заповед №ЛС 493 /19.09.2023г. на Председателя на Апелативен съд - Пловдив, съдия Милена Рибчева-Дочева е командирована в ОС Стара Загора, считано от 25.09.2023г. до заемане на мястото чрез конкурс по ЗСВ.

Със Заповед № 03/03.01.2023г. на Председателя на ОС Стара Загора, съдия Христо Ангелов е командирован в РС Гълъбово, считано от 03.01.2023г. до 31.03.2023г. Със Заповед № 261/ 27.03.2023г. на Председателя на ОС Стара Загора, съдията продължава да е командирован в РС Гълъбово, считано от 03.04.2023г. до 30.06.2023г. Със Заповед № 567/ 29.06.2023г. на Председателя на ОС Стара Загора, съдия Ангелов остава командирован в същия съд, считано от 01.07.2023г. до 20.07.2023г.

Със Заповед № 617/12.07.2023г. на Председателя на ОС Стара Загора, съдия Димитър Манджуров е командирован в РС Гълъбово, считано от 21.07.2023г. до 30.09.2023г.

В изпълнение по Протокол 25 /21.07.2022г., т. 49 на Пленума на ВСС, съдия Ваня Тенева има сключен договор за срок от 12 месеца, считано от 01.09.2022г., с предмет подпомагане на Отдела за изпълнение на решения на ЕСПЧ към Съвета на Европа, в гр. Страсбург и беше в неплатен отпуск до 31.08.2023г.

Към 31.12.2023г. в РС Стара Загора правораздават 17 съдии, разпределени както следва - в наказателно отделение - 6 съдии, в гражданско отделение - 11 съдии.

РС Стара Загора разполага с 4 щатни бройки за държавни съдебни изпълнители, две от които към момента са вакантни. Считано от 01.04.2023г. на едната свободна бройка е назначен ДСИ Ивайло Енчев, който със заповед СД-01-135/03.07.2023г. на Министъра на правосъдието е освободен, считано от

06.07.2023г., във връзка със встъпването му в длъжност „съдия“ в РС Чирпан. На освободената щатна бройка, считано от 15.11.2023г. е назначен ДСИ, до заемане на длъжността въз основа на конкурс. На втората свободна бройка, считано от 12.09.2022г. е назначен ДСИ, до заемане на длъжността въз основа на конкурс.

РС Стара Загора разполага с 4 щатни бройки за съдии по вписванията, които към 31.12.2023 г. са заети.

РС Стара Загора, към 31.12.2023г. разполага със 63 щата за съдебни служители, в т.ч. ръководни длъжност – 3 бр. /1 бр. съдебен администратор, 1 бр. главен счетоводител, 1 бр. административен секретар/, експертни длъжност – 3 бр. /системни администратори – 3бр./, специализирана администрация - 52 бр. /4бр. съдебни помощника, 4 бр. завеждащи служби, съответно на „Гражданско деловодство“, „Наказателно деловодство“, „Съдебни секретари“ и „Бюро призовки“, деловодители – 18 бр., съдебни секретари — 19 бр., статистик — 1 бр., съдебен архивар – 1 бр., призовкари – 5 бр./, обща администрация – 2 бр /счетоводители/, технически длъжности – 3 бр. /шофьор – 1бр., куриер – чистачи – 2 бр./

В годишния доклад на РС Стара Загора не е отправено искане за увеличаване щата на съда.

• Казанлъшки районен съд

През 2023г. РС Казанлък разполага по щат със следните длъжности: 11 съдии, в т.ч. Председател и Заместник-Председател, двама държавни съдебни изпълнители, двама съдии по вписванията и 35 съдебни служители.

Държавният съдебен изпълнител Ивайло Енчев бе преместен в РС Стара Загора, считано от 01.04.2023г. До заемане на освободената длъжност въз основа на конкурс е назначен Неделчо Станимиров Стоянов, който встъпи в изпълнение на длъжността си на 06.07.2023г.

На длъжността „Съдия“ в РС Казанлък, разкрита с решение на Пленума на ВСС по протокол № 36/15.12.2022 г., след проведен конкурс е назначен Кристиан Атанасов Баджаков /решение на Съдийската колегия на ВСС по протокол № 21/20.06.2023 г./, който встъпи в длъжността си на 30.06.2023г.

След проведен конкурс на длъжността „Административен ръководител-Председател“ на РС Казанлък е назначен съдия Михаил Георгиев Михайлов

/решение на Съдийската колегия на ВСС по протокол № 33/17.10.2023 г./, който встъпи в длъжността си на 08.11.2023г.

На 06.12.2023г. е изпратено предложение до Съдийската колегия на ВСС за освобождаване на съдия Йовка Пудова (по нейно желание) от длъжността “Зам. Административен ръководител-Зам. Председател” на РС Казанлък и назначаване на съдия Кети Косева на тази длъжност.

През 2023г. е отправено искане до Комисия „Съдебна администрация“ към СК на ВСС за увеличаване щатната численост на съда с 1 щатна бройка за длъжността „Съдебен секретар“ и 1 щатна бройка за длъжността „Съдебен деловодител“.

С Решение на комисия „Съдебна администрация“ към СК по Протокол №25/27.09.2023г. искането е уважено само за 1 щатна бройка съдебен секретар, като до този момент няма произнасяне на Съдийската колегия на ВСС.

През отчетния период е направено и искане до Комисия „Съдебна администрация“ към СК на ВСС за увеличаване щатната численост на съда с 3 щатни бройки за длъжността „Съдебен помощник“ и 2 щатни бройки за длъжността „Съдебен деловодител“. Искането е отхвърлено (Решение на комисия „Съдебна администрация“ към СК по протокол № 32/13.12.2023 г.).

Приемам, че на този етап числеността на РС Казанлък е оптимална, както по отношение на брой магистрати, така и по отношение брой съдебни служители

• **Радневски районен съд**

С Решение на Пленума на ВСС по Протокол №36/15.12.2022г. щатната численост на съда е увеличена с 1 щатна бройка за длъжността “съдия“.

Щатното разписание на РС Раднево към 31.12.2023г. включва: три щатни бройки магистрати, едната от които „административен ръководител-председател” и две щатни бройки „съдия”, една щатна бройка „държавен съдебен изпълнител” и една бройка „съдия по вписванията”.

С решение на СК на ВСС по Протокол № 22 /26.06.2020г., съдия Асен Цветанов е назначен на длъжността “Административен ръководител-председател” на РС Раднево, считано от 21.07.2020г. и до сега.

След класиране на кандидатите, участвали в конкурса за заемане длъжността „съдия” в районните съдилища, в РС Раднево е назначена Ростислава Петкова, считано от 17.07.2023г., с решение на СК на ВСС по

Протокол № 21/20.06.2023г., в резултат на което и трите щатни бройки за магистрати са заети.

През 2023 година със Заповеди на председателя на ОС Стара Загора са командировани в РС Гълъбово съдии от РС Раднево, както следва: през месец април - съдия Асен Цветанов и съдия Христина Вълчанова; за периода от месец октомври до 28.12.2023г. - съдия Ростислава Петкова.

През изминалата календарна година Радка Стоянова, заемаща длъжността „съдия по вписванията“, е освободена от длъжността със Заповед № СД-01-136/03.07.2023 г. на Министъра на правосъдието, считано от 11.07.2023 г., тъй като участва и е класирана в конкурса за първоначално назначаване и заемане на длъжността „съдия“ в районните съдилища. Назначена е на длъжността „съдия“ в РС Свиленград с решение на Съдийската колегия на ВСС по Протокол № 21/20.06.2023 г.

Държавният съдебен изпълнител Надежда Грозева замества при необходимост съдията по вписванията на основание Заповед № СД-03-294/31.07.2020 г. на Министъра на правосъдието, а след като длъжността „съдия по вписванията“ е освободена, г-жа Грозева изпълнява и двете длъжности, считано от 11.07.2023г. до настоящия момент.

В годишния доклад на Радневския районен съд не са направени искания за увеличения в щата му по отношение на съдийския състав и съдебната администрация.

• **Чирпански районен съд**

С Решение на Пленума на ВСС по Протокол №26/26.07.2022г. щатната численост на съда е увеличена с 1 щатна бройка за длъжността „съдия“.

С Решение на Пленума на ВСС по Протокол №36/15.12.2022г. щатната численост на съда е увеличена с още 1 щатна бройка за длъжността „съдия“.

Така щатът на РС Чирпан към 31.12.2023г. включва вече 4 бр. съдии.

СК на ВСС назначи за втори мандат Атанас Тодоров Динков на длъжност „Административен ръководител - председател“ на РС Чирпан, с решение по Протокол №13/11.04.2023г.

С решение на СК на ВСС по протокол № 21/20.06.2023г. бяха назначени на длъжност "съдия" в РС Чирпан Ивайло Митков Енчев и Галя Трифонова Динкова, считано от датата на встъпване в длъжност. Съдия Ивайло Енчев встъпи в длъжност на 06.07.2023г., а съдия Галя Динкова встъпи в длъжност на

17.07.2023г.

Председателят на РС Чирпан е отправил искане до Комисия “Съдебна администрация“ към Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, с изх. №1005/05.05.2023г., за разкриване на 1 щатна бройка за длъжността „съдебен секретар“. До настоящия момент няма информация за становище от СК на ВСС, по отношение на искането на Председателя на РС - Чирпан за разкриване на 1 щатна бройка за длъжност „съдебен секретар“ в РС Чирпан.

Приемам, че реална и обоснована е необходимостта на първо време от увеличаване числеността на съда с една щатна бройка “съдебен секретар“.

- **Гълъбовски районен съд**

Щатът на РС Гълъбово включва една щатна бройка “Административен ръководител – Председател“ и една щатна бройка “районен съдия“.

През целия отчетен период „Административен ръководител - председател“ е Тодор Асенов.

Длъжността „съдия“ в началото на периода е заета от съдия Боряна Христова, която ползва продължителен отпуск за отглеждане на дете, като на 07.12.2023г. по нейна молба е освободена от заеманата длъжност с решение на ВСС.

С Решение по Протокол № 40/05.12.2023 г. на СК на ВСС, т. 9.10, на основание чл. 194, ал. 1 от ЗСВ е допуснато преназначаването на съдия Радка Стоянова от РС Свиленград в РС Гълъбово, считано от 01.08.2024г., с оглед което е съкратена една щатна бройка на „съдия“ в РС Свиленград и разкрита една щатна бройка на „съдия“ в РС Гълъбово, счита от 01.08.2024 г.

На 14.12.2023 г., с решение по Протокол № 37/14.12.2023 г. на Пленума на ВСС е съкратена една щатна бройка за длъжност „съдия“ в РС Гълъбово.

Възникна ситуация, при която за времето до встъпването на съдия Стоянова в РС Гълъбово – 01.08.2024г. съдът функционира с един-единствен магистрат, с всички произтичащи от това негативни последици - нарушен ритъм при насрочване на делата, забавяния, влошено качество на актовете, обективна невъзможност един съдия да разглежда и качествено да реши такъв обем от наказателни и граждански дела, наред с останалите задължения свързани с дежурства, произнасяния по бързи производства, процесуални действия, административна работа и пр. Следва да се посочи, че този единствен магистрат, който е и административен ръководител – председател на съда, освен че

разглежда всички постъпили граждански, наказателни и административни дела, замества и съдията по вписвания и ДСИ при отсъствия. С оглед което е отправено искане до ВСС да бъде преразгледано Решение по Протокол № 40/05.12.2023 г. на СК на ВСС, т. 9.10 като се допусне преназначаването на съдия Радка Стоянова от по – рано.

II. ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА В ОС СТАРА ЗАГОРА

1. Постъпили и свършени дела. Тенденции. Анализ на натовареността. Изводи

За сравнителния анализ на постъпилите и свършени дела се проследи тяхното движение през последните четири години, включително 2023г. Данните се основават на статистическите отчети, изпращани в края на всяка година във ВСС и Инспектората към ВСС.

Постъпилите през 2023г. в ОС Стара Загора дела /2843 бр./ са с 13% повече спрямо 2022г., с 9 % повече спрямо 2022г. и с 8 % повече спрямо 2020г. Гражданските дела бележат през 2023г. увеличение в постъплението спрямо предходната година с 8 %, търговските дела - намаление с 12%, докато при наказателните дела се наблюдава ръст от 29 % в постъплението.

Постъпили дела в ОС Стара Загора

Вид дела	Брой постъп. дела през 2020г.	Брой постъп. дела през 2021г.	Брой постъп. дела през 2022г.	Брой постъп. дела през 2023г.	Промяна спрямо 2022г. в %
Граждански дела I и II инст.	950	897	812	877	+8%
Търговски дела I и II инст Фирмени дела	644	623	554	488	-12%
Наказателни дела I и II инст	1038	1082	1143	1478	+29%
Общо:	2632	2602	2509	2843	+13%

Броят на свършените през 2023г. /2862 бр./ в ОС Стара Загора дела е с 13% по – висок спрямо 2022г., с 9% по – висок спрямо 2021г. и с 14% по – висок от тези през 2020г.

Ръст в броя свършени дела през 2023г. се отчита при наказателните дела – от 33%, при гражданските дела се отчита ръст от 6%, а при търговските – намаление от 17%.

Свършени дела в ОС Стара Загора

Вид дела	Брой свърш. дела през 2020г.	Брой свърш. дела през 2021г.	Брой свърш. дела през 2022г.	Брой свърш. дела през 2023г.	Промяна спрямо 2022г. в %
Граждански дела I и II инст.	917	928	819	867	+6%
Търговски дела I и II инст Фирмени дела	576	635	607	507	-17%
Наказателни дела I и II инст	1016	1073	1119	1488	+33%
Общо:	2509	2636	2545	2862	+13%

От изложените данни произтичат следните изводи:

а/ Отчитайки броя постъпили и свършени дела през последните години се вижда, че стойностите и на двата показателя “натовареност по щат” и “действителна натовареност” са стабилни през анализирания период, като през 2023г. са с най – високи стойности

“Натовареност по щат” и “Действителна натовареност” в ОС Ст. Загора по отношение на “Постъпили дела” и “Свършени дела”

Година	Постъпили дела		Свършени дела	
	Натовареност по щат	Действителна натовареност	Натовареност по щат	Действителна натовареност
2020г.	9.54	10.01	9.09	9.54
2021г.	9.43	10.00	9.55	10.12
2022г.	9.09	10.16	9.22	10.30
2023г.	9.87	11.24	9.94	11.31

б/ Средната натовареност /по щат/ по видове постъпили дела в ОС Стара Загора през 2023г. е както следва: граждански дела – 10.44, наказателни дела – 12.32 и търговски и фирмени дела – 5.81

**Средна натовареност по видове постъпили дела
в ОС Стара Загора /по щат/**

Вид дело	Пост. дела 2020г	Натов. по щат 2020г.	Пост. дела 2021г	Натов. по щат 2021г.	Пост. дела 2022г	Натов. по щат 2022г.	Пост. дела 2023г	Натов. по щат 2023г.
Гр. д.	950	11.31	897	10.68	812	9.67	877	10.44
Нак.д.	1038	9.61	1082	10.02	1143	10.58	1478	12.32
Т.д. Ф.д.	644	7.67	623	7.42	554	6.60	488	5.81
Всичко:	2632	9.54	2603	9.43	2509	9.09	2843	9.87

Средната натовареност по щат по видове свършени дела в ОС Стара Загора през 2023г. е както следва: граждански дела – 10.32, наказателни дела – 12.40 и търговски и фирмени дела – 6.04.

Броят съдии по щат в края на 2023г. е 24 бр. Данните за 2023г. са изчислени на база 7 бр. съдии по щат за гражданско отделение, 10 бр. – за наказателно отделение и 7 бр. – за търговско отделение.

В броя постъпили, респективно свършени наказателни дела, са включени, съгласно изискванията на ВСС, производствата по искания към съда по ЗСРС. Съгласно Заповед на Председателя на ОС Стара Загора те се гледат от съдиите Красимир Георгиев /Председател на ОС Стара Загора/, Спасена Драготинова /Зам. Председател на ОС Стара Загора/, Даниела Телбизова /Зам. Председател на ОС Стара Загора/ и Димитър Христов /Зам. Председател на ОС Стара Загора/.

**Средна натовареност по видове свършени дела
в ОС Стара Загора /по щат/**

Вид дело	Свърш. дела 2020г	Натов. по щат 2020г.	Свърш. дела 2021г	Натов. по щат 2021г.	Свърш. дела 2022г	Натов. по щат 2022г.	Свърш. дела 2023г	Натов. по щат 2023г.
Гр. д.	917	10.92	928	11.05	819	9.75	867	10.32
Нак.д.	1016	9.41	1073	9.94	1119	10.36	1488	12.40
Т.д. Ф.д.	576	6.86	635	7.56	607	7.23	507	6.04
Всичко:	2509	9.09	2636	9.55	2545	9.22	2862	9.94

Малко по различни са данните за “действителната натовареност” по отделения по отношение на броя постъпили и свършени дела през 2023г.

С най – висока “действителна натовареност” са наказателните съдии: 13.50 по отношение на бр. постъпили дела и 13.59 по отношение на брой свършени дела; с малко по – ниски стойности следват гражданските съдии: 12.27 по отношение на бр. постъпили дела и 12.13 по отношение на брой

Отчетен доклад на Старозагорски съдебен район за 2023 година

свършени дела и най – накрая търговските съдии: 6.78 по отношение на бр. постъпили дела и 7.04 по отношение на брой свършени дела. При действителната натовареност се отчитат действително отработените човекомесеци

Действителна натовареност по отделения за 2023г.

Вид дело	Отработени човекомесеци	Постъпили дела 2023г.	Действителна натовареност	Свършени дела 2023г.	Действителна натовареност
Гр. д.	71.5	877	12.27	867	12.13
Нак.д.	109.5	1478	13.50	1488	13.59
Т.д. Ф.д.	72.0	488	6.78	507	7.04
Всичко:	253.0	2843	11.24	2862	11.31

2 Движение на граждански дела. Качество на съдопроизводството

Постъпилите през 2023г. граждански дела са с 8% повече спрямо 2022г., с 2% по - малко спрямо 2021г. и с 8% по- малко от тези през 2020г. Аналогични са данните и за броя граждански дела за разглеждане: през 2023г. те са със 6% повече спрямо 2022г., с 5% по - малко спрямо 2021г. и със 7% по - малко от делата през 2020г.

По отношение на свършените дела: През 2023г те са със 6% повече спрямо 2022г., със 7% по - малко спрямо 2021г. и с 5% по - малко от тези през 2020г.

Брой постъпили, брой свършени и брой гр. дела за разглеждане в ОС Стара Загора за периода 2020г. – 2023г.

Година	Брой постъпили гр. дела	% измен 2023 спрямо предх 3г.	Брой гр. дела за разглеждане	% измен 2023 спрямо предх 3г.	Брой свършени гр. дела	% измен 2023 спрямо предх 3г.
2020г.	950	-8%	1109	-7%	917	-5%
2021г.	897	-2%	1089	-5%	928	-7%
2022г.	812	+8%	973	+6%	819	+6%
2023г.	877	100%	1031	100%	867	100%

Постъпилите граждански дела първа инстанция са с 8% повече спрямо 2022г., със 7% повече от тези през 2021г. и с 34% повече от делата през 2020г. /2023г. – 178 бр., 2022г. – 165 бр., 2021г. – 166 бр., 2020г. – 133 бр., 2019г./.

Отчетен доклад на Старозагорски съдебен район за 2023 година

Постъпили граждански дела като първа инстанция
Постъпили облигационни искиове, искиове по СК и ЗЛС и Ч.Гр.д.

Год.	Общ брой постъпили гр.д. I инст.	% измен 2023 спр предх 3г.	Постъп облиг. искове	% от общ бр. пост. гр.д. I инст.	Постъп. искове по СК и ЗЛС	% от общ бр. пост. гр.д. I инст.	Постъп Ч.Гр.д.	% от общ бр. пост. гр.д. I инст
2020г.	133	+34%	48	36%	69	52%	10	8%
2021г.	166	+7%	39	24%	104	63%	10	6%
2022г.	165	+8%	41	25%	96	58%	11	7%
2023г.	178	100%	56	32%	103	58%	11	6%

Постъпилите облигационни искиове са 32% през 2023г., 25% през 2022г., 24% през 2021г. и 36% през 2020г. от общия брой постъпили граждански дела първа инстанция. Постъпилите искиове по СК и ЗЛС са 58% през 2023г. и 2022г., 63% през 2021г. и 52% през 2020г. от общия брой постъпили граждански дела първа инстанция. Постъпилите Ч.Гр.д са 6% през 2023г., 7% през 2022г., 6% през 2021г. и 8% през 2020г. от общия брой постъпили граждански дела първа инстанция.

Процентът на постъпилите въззивни граждански дела спрямо общия брой постъпили граждански дела през последните три години е относително постоянен, като за 2023г. е съизмерим с този през 2022г. - 80% и малко по – нисък спрямо 2021г. – 81% и спрямо 2020г. – 86%. Постъпилите въззивни граждански дела през 2023г. са с 8% повече спрямо предходната 2022г. и съответно – с 4% по – малко спрямо 2021г. и със 14% по – малко спрямо 2020г. /2023г. – 699 бр., 2022г. – 647 бр., 2021г. – 731 бр., 2020г. – 817 бр./

Постъпили граждански дела като въззивна инстанция

Год.	Общ брой постъпили гр. дела	Постъпили въззивни гр. дела	% от общ брой постъпили гр. дела	% изменение на в.гр. дела 2023г. спрямо предходните 3 год.
2020г.	950	817	86%	-14%
2021г.	897	731	81%	-4%
2022г.	812	647	80%	+8%
2023г.	877	699	80%	100%

Свършените граждански дела първа инстанция през 2023г. са с 4% по – малко от тези пр 2022г., с 3% по – малко от делата през 2021г. и с 33% повече от делата през 2020г. /2023г. – 159 бр., 2022г. – 165 бр., 2021 – 164 бр., 2020г. –

Отчетен доклад на Старозагорски съдебен район за 2023 година

120 бр./. През 2023г. са свършени 46 бр. облигационни искиове /30% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/, през 2022г. – 41 бр. облигационни искиове /25% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/, през 2021г. – 45 бр. облигационни искиове /28% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/ и през 2020г. – 40 бр. облигационни искиове /33% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/. През последната година се отчита известен ръст в броя и относителния дял свършени облигационни искиове

Съизмерими през последните три години са свършените дела по СК – за 2023г. 94 бр., или 59% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция, за 2022г. – 101 бр. или 61 % от общия брой свършени граждански дела първа инстанция, за 2021г. – 96 бр. или 59 % от общия брой свършени граждански дела първа инстанция и за 2020 г. – значително по – малко 60 бр. или 50% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция. Свършените ч.гр.д са 7% през 2023г. и 2022г., 6% през 2021г. и 9% през 2020г. от общия брой свършени гр. дела първа инстанция.

Свършени граждански дела като първа инстанция
Свършени облигационни искиове, искиове по СК и “чл.5 ЗЛС”

Год.	Общ бр. свърш. гр.д I инст	% измен 2023 спр предх 3г.	Свърш обл. искиове	% от общ бр. свърш. гр.д. I инст	Свърш. искиове по СК и ЗЛС	% от общ бр. свърш. гр.д I инст.	Свърш Ч.Гр.д	% от общ бр. свърш. гр.д I инст.
2020г.	120	+33%	40	33%	60	50%	11	9%
2021г.	164	-3%	45	28%	96	59%	10	6%
2022г.	165	-4%	41	25%	101	61%	11	7%
2023г.	159	100%	46	30%	94	59%	11	7%

По отношение времетраенето на съдопроизводството: 65% от общия брой свършени гр.д. първа инстанция през 2023г. са приключени до 3 месеца от образуването им /през 2022г. – 64%, през 2021г. – 67%, през 2020г. – 71%/. Наблюдава се незначителен ръст от 1 процент в този показател през последната година. Увеличение спрямо предходните години се отчита в процента на “свършени дела със съдебен акт по същество /2020г. – 76%, 2021г. – 67%, 2022г. – 73% и 2023г. – 79% /. Показателят е с най – високи стойности за последните четири години.

**Граждански дела първа инстанция, свършени до 3 месеца
от образуването им и със съдебен акт по същество**

Год.	Общ брой свършени гр.д. I инст.	Свършени до 3 месеца от образуването	% от общ бр. свършени гр.д. I инст.	Свършени със съд. акт по същество	% от общ бр. свършени гр.д. I инст.
2020г.	120	85	71%	91	76%
2021г.	164	110	67%	109	67%
2022г.	165	106	64%	120	73%
2023г.	159	104	65%	125	79%

Свършените въззивни граждански дела са: 82% през 2023г., 80% през 2022г., 82% през 2021г. и 87% през 2020г. от общия брой свършени граждански дела. През 2023г. се отчита увеличение от 8% при свършените въззивни граждански дела спрямо 2022г. и намаление съответно от 7% спрямо 2021г. и от 11% спрямо 2020г. /2023г. – 708 бр., 2022г. – 654, 2021г. – 764 бр., 2020г. – 797 бр./.

Свършени граждански дела като въззивна инстанция

Год.	Общ брой свършени гражд. дела	Свършени въззивни гражд. дела	% от общ брой свършени гражд. дела	% изменение на свърш. в.гр. дела 2023г. спрямо предходните 3 год.
2020г.	917	797	87%	-11%
2021г.	928	764	82%	-7%
2022г.	819	654	80%	+8%
2023г.	867	708	82%	100%

Традиционно с много високи стойности е показателят на свършените въззивни граждански дела до 3 месеца от образуването им. /2023г. – 92%, 2022г. – 89%, 2021г. – 92% и 2020г. – 91%/, като показателят е с най – високи стойности за последните четири години.

По отношение на свършените дела със съдебен акт по същество резултатите също са много добри – 89 % през 2023г., 91% през 2022г., 86% през 2021г. и 90% през 2020г. Показателят запазва стабилност през последните четири години.

Граждански дела въззивна инстанция, свършени до 3 месеца от образуването им и със съдебен акт по същество

Год.	Общ брой свършени гр.д. II инст.	Свършени до 3 месеца от образуването	% от общ бр. свършени гр.д. II инст.	Свършени със съд. акт по същество	% от общ бр. свършени гр.д. II инст.
2020г.	797	726	91%	719	90%
2021г.	764	699	92%	657	86%
2022г.	654	583	89%	591	91%
2023г.	708	648	92%	627	89%

Постигнатите резултати се дължат на добрата подготовка – своевременно изготвяне на графици за съдебни заседания и доброто администриране от страна на съдиите–докладчици.

В последните години отлаганията на гражданските дела много намаля, тъй като направените законодателни промени приучиха страните на процесуална дисциплина.

Причините за сравнително големия брой несвършени дела /най – вече първа инстанция/ са в повечето случаи обективни – дела с фактическа и правна сложност, при които възниква необходимост от събиране на допълнителни доказателства, разпити на нови свидетели, назначаване на нови експертизи. Дела се отлагат най–често, поради нередовно призоваване, или заболяване на страните, неизготвени заключения на вещи лица. Сведени са до минимум случаите, при които съдията – докладчик оставя неколккратно без движение исковата молба за отстраняване на нередовности, давайки различни указания.

Част от несвършените граждански дела първа инстанция с изтекъл срок повече от една година са дела със спряно производство. Тези дела се следят ритмично от съдиите – докладчици и се вземат периодично мерки по движението им – запитване до други съдилища, до държавни институции, до други лица, неучастващи в процеса и др.

По отношение на качеството на правораздаването. През 2023г. са обжалвани 139 бр. граждански дела. С резултат от обжалването са се върнали 96 бр. дела, от които 35 бр. потвърдени, 9 бр. изменени, 2 бр. изменени по обективни причини, 19 бр. отменени съдебни акта, 1 бр. отменено по обективни причини и 30 бр. дела не са допуснати до касационно обжалване.

Качество на обжалваните съдебни актове при гражданските дела

Брой свърш. дела	Обжалвани дела	Върнати от обж.	Потв. съд. акт	Изм. съд. акт	По обект. прич.	Отм. съд. акт	По обект. прич.	Не доп. до кас. обж.
867	139	96	35	9	2	19	1	30

Причините за отмяна на решенията по гражданските дела са аналогични на посочените в предходните доклади: поради неправилно приложение на материалния закон, поради съществено нарушение на процесуалните правила, които заемат най-голям относителен дял от отменените решения, поради необоснованост. Обезсилените решения се дължат на неправилна квалификация на иска, произнасяне по недопустим иск, поради постигната спогодба и отказ от иска пред горната инстанция.

Следва да се отбележи като част от причините за отмяна на съдебните актове е противоречивата практика на различните състави на ВКС /разбира се до момента на постановяване на Тълкувателни решения от ВКС по противоречиво разрешаваните въпроси, след което задължителната практика, уеднаквена по тълкувателен път, се спазва от съдиите/.

3. Движение на търговските дела. Качество на съдопроизводството

Постъплението на търговските дела през 2023г. бележи намаление от 11% в сравнение с 2022г., от 21% в сравнение с 2021г. и от 24% спрямо 2020г. Свършените през 2023г. търговски дела са със 16% по - малко в сравнение с 2022г., с 19% по – малко спрямо 2021г. и с 12% по – малко в сравнение с 2020г.

Брой постъпили, брой свършени и брой търг. дела за разглеждане
в ОС Стара Загора за периода 2020г. – 2023г.

Година	Брой постъпили т. дела	% измен 2023 спрямо предх 3г.	Брой т. дела за разгл.	% измен 2023 спрямо предх 3г.	Брой свършени т. дела	% измен 2023 спрямо предх 3г.
2020г.	643	-24%	941	-16%	575	-12%
2021г.	616	-21%	982	-20%	628	-19%
2022г.	549	-11%	903	-13%	602	-16%
2023г.	488	100%	789	100%	507	100%

Респективно намаление от 13% спрямо 2022г. и съответно намаление от 20% спрямо 2021г. и от 16% спрямо 2020г. бележи броят търговски дела за разглеждане.

Постъпилите търговски дела първа инстанция през 2023г. са с 11% по – малко от тези през 2022г., с 18 % по - малко спрямо 2021г. и с 8% по - малко спрямо 2020г. /2023г. – 334 бр., 2022г. – 375 бр., 2021г. – 408 бр., 2020г. – 364 бр./. Ръст спрямо предходните три години бележи постъплението на иски по ТЗ – 219 бр. или 66% от общия брой постъпили т.д. първа инстанция през 2023г. /55% през 2022г. и 58% през 2021г. и 2020г./. Намаление спрямо предходните три години бележи постъплението на облигационни иски: 14 бр. или 4% през 2023г., 5% през 2022г., 8% през 2021г. и 7% през 2020г. Намалява както броят, така и относителния дял на постъпилите през 2023г. ЧТД: /2023г. – 11%, 2022г. и 2021г – 16%., 2020 г. – 13%/.

Постъпили облигационни иски, иски по ТЗ и ЧТД

Год.	Общ брой постъпили т.д. I инст.	% измен 2023 спр предх 3г.	Пост. облиг. искове	% от общ бр. пост. т.д. I инст.	Пост. иски по ТЗ /без несъст/	% от общ бр. пост. т.д. I инст.	Пост. ЧТД	% от общ бр. пост. т.д I инст
2020г	364	-8%	26	7%	212	58%	48	13%
2021г	408	-18%	31	8%	238	58%	67	16%
2022г	375	-11%	17	5%	207	55%	61	16%
2023г	334	100%	14	4%	219	66%	35	11%

В исковете по ТЗ не са включени производствата по несъстоятелност, които през 2023г. бележат намаление от 31% спрямо предходната 2022г. и намаление съответно от 17% спрямо 2021г. и от 34% спрямо 2020г.

Постъпили производства по несъстоятелност

Год.	Общ брой постъпили т.д. I инст.	Постъпили производства по несъстоятелност	% от общ брой постъпили т.д. I инст.	% изменение на делата по несъст. през 2023г. спрямо прех. 3 год.
2020г.	364	61	17%	-34%
2021г.	408	48	12%	-17%
2022г.	375	58	16%	-31%
2023г.	334	40	12%	100%

Постъпилите въззивни търговски дела през 2023г. и 2022г. са 32% от общия брой постъпили търговски дела /2021г. – 34%, 2020г. – 43%/. Постъплението им през 2023г. бележи намаление от 12% спрямо 2022г., от 26% спрямо 2021г. и от 45% спрямо 2020г., като е най – малко за анализирания период.

Постъпили търговски дела като въззивна инстанция

Год.	Общ брой постъпили търговски дела	Постъпили въззивни търговски дела	% от общ брой постъпили т.д.	% изменение на в.т. дела 2023г. спрямо предходните 3 год.
2020г.	643	279	43%	-45%
2021г.	616	208	34%	-26%
2022г.	549	174	32%	-12%
2023г.	488	154	32%	100%

Свършените през 2023г. т.д. първа инстанция са със 16% по – малко спрямо 2022г., с 12% по – малко спрямо 2021г. и със 14% повече спрямо 2020г. /2023г. – 350 бр., 2022г. – 416 бр., 2021г. – 398 бр., 2020г. – 307 бр./.

Малък е броят на свършените облигационни искиове /2023г. – 16 бр., 2022г. – 29 бр., 2021г. – 24 бр., 2020г. – 21 бр./.. Нисък е и относителният им дял спрямо общия брой свършени търговски дела първа инстанция /2023г. – 5%, 2022г. – 7%, 2021г. – 6% и 2020г. – 7%./.

Ръст бележат свършените искиове по ТЗ /2023г. – 65%., 2022г. – 58%, 2021г. – 57% и 2020г. – 56%/. Като брой свършените искиове по ТЗ през последните четирите години са съответно: 2023г. – 228 бр., 2022г. – 241 бр., 2021г. – 225 бр. и 2020г. – 171 бр. Намаление спрямо предходните три години бележи делът на свършените ЧТД: 2020г. и 2021г. – 16%., 2022г. – 15%, 2023г. – 10%, като намалява и броят им и съответно е: 2023г. – 34 бр., 2022г. – 63 бр., 2021г. – 65 бр. и 2020г. – 48 бр.

Свършени облигационни искиове, искиове по ТЗ и ЧТД

Год.	Общ бр. свърш. т.д. I инст.	% измен 2023 спр. предх 3г.	Свърш. облигац искиове	% от общ бр. свърш. т.д. I инст.	Свършени искиове по ТЗ /без несъст/	% от общ бр. свърш. т.д. I инст.	Свърш ЧТД	% от общ бр свърш. т.д. I инст.
2020г	307	+14%	21	7%	171	56%	48	16%
2021г	398	-12%	24	6%	225	57%	65	16%
2022г	416	-16%	29	7%	241	58%	63	15%
2023г	350	100%	16	5%	228	65%	34	10%

2023г. е с най – нисък процент за последните четири години по отношение на свършени до 3 месеца търговски дела първа инстанция: 2023г. – 47%, 2022г. – 49%, 2021г. – 49%. и 2020г. – 53%.

На нивото от 2022г. е показателят “брой свършени дела със съдебен акт по същество” : 2023г. и 2022г. – 81%, 2021г. – 82% и 2020г. – 75%.

**Търговски дела първа инстанция, свършени до 3 месеца
от образуването им и със съдебен акт по същество**

Год.	Общ брой свършени т.д. I инст.	Свършени до 3 месеца от образуването им	% от общ бр. свършени т.д. I инст.	Свършени със съдебен акт по същество	% от общ бр. свършени т.д. I инст.
2020г.	307	164	53%	229	75%
2021г.	398	196	49%	326	82%
2022г.	416	204	49%	338	81%
2023г.	350	164	47%	284	81%

Причините за невисоките стойности и на двата показателя са най – често чисто обективни. При постановяване на решенията по търговските дела обикновено се разглеждат множество претенции, поради обективно и субективно съединени искиове. Запазва се правилото, че значителна част от предявените оценяеми искиове са с цена, много по – висока от минималната, а и неоценяемите претенции са обичайно с голям търговски интерес.

Проблем в работата на съда и пречка за бързото приключване на някои дела създават и отделни добре познати на всички съдии молители, които оспорват всяко едно разпореждане на съда, подават непрекъснато жалби и сигнали, за да предизвикат проверки от по–горните съдилища, като злоупотребяват с правата си, целяйки забавяне на процеса, като проявяват изключителна изобретателност, относно средствата за затормозяване на производството по делото.

Такива проблеми има при търговските дела първа инстанция, където най– често се налага съдиите да полагат значителни усилия за изясняване предмета на спора, за определяне на точната му правна квалификация, за точното определяне на надлежния ответник и за канализиране на процеса, тъй като молителите подават неясни искиви молби, обстоятелствата в които трудно се поддават на точна правна квалификация.

Намаление спрямо предходната година бележи броят на свършените дела по чл. 625 ТЗ. Свършените през 2023г. 46 бр. производства по несъстоятелност представляват 13% от общия брой свършени т.д. първа инстанция /2022г. – 56 бр. или 14%., 2021г. – 59 бр. или 15%, 2020г. – 46 бр. или 15%/.

Свършените през 2023г. 46 бр дела по несъстоятелност са с 18% по – малко от тези през 2022г., с 22% по – малко от тези през 2021г. и на нивото на делата през 2020г.

Свършени производства по несъстоятелност

Год.	Общ брой свършени т.д. I инст.	Свършени производства по несъстоятелност	% от общ брой свършени т.д. I инст.	% изменение на делата по несъст. през 2023г. спрямо последните 3 г.
2020г.	307	46	15%	-
2021г.	398	59	15%	-22%
2022г.	416	56	14%	-18%
2023г.	350	46	13%	100%

За пореден път ще отбележа, че производствата по несъстоятелност са съвсем различни от всички други граждански и търговски дела и изискват продължително време за приключване и бързина при произнасянето.

Делата по несъстоятелност протичат продължително и в рамките на едно производство съдията– докладчик се произнася с множество съдебни актове, голяма част от които подлежат на инстанционен контрол по пътя на обжалването им. Въпреки това, отчетността при тези дела се води по брой на делата, а не съобразно постановените по тях съдебни актове.

Анализът на производствата по несъстоятелност, като сериозен дял от разглежданите търговски дела, показва, че освен с фактическа и правна сложност, са и доста трудоемки, като се има предвид, че в хода на производството по несъстоятелност, както в никое друго производство, се налага изготвянето на десетки съдебни актове – в т.ч. повече от едно решение по едно и също дело /за откриване производство по несъстоятелност, впоследствие за обявяване в несъстоятелност, евентуално за спиране, а впоследствие и за възобновяване на производството по несъстоятелност/, както и голям брой определения.

При това има съдебни актове – напр. тези по чл.629а, чл. 692 от ТЗ, чл. 679 от ТЗ, по чл. 657 от ТЗ и др., които се постановяват в хода на производството по несъстоятелност и които изискват задълбочена преценка, но не се отчитат отделно като свършена работа от съдията – докладчик.

Забавянето на тези производства произтича от спецификата им на универсално принудително изпълнение срещу имуществото на несъстоятелния длъжник и от големия брой участници в него. При тези производства продължават да са налице затруднения за изследването на действителното финансово–икономическо състояние на търговците, поради трудности с достъпа до счетоводната им документация, или липсата на такава. Това създава проблеми при изготвяне на експертизите за икономическото състояние на длъжниците, а така също и затормозява работата на синдика и забавя производството.

Напоследък са налице и проблеми, свързани с осребряване на имуществото от масата на несъстоятелността. Влошената икономическа ситуация в страната /особено през изминалите 2022г. и 2023г./ се проявява в липсата на купувачи за това имущество, което пък пречи да се приключи производството по–бързо. Икономическата ситуация за 2024г. не се очертава по – лека.

Не са малко случаите, които налагат постановяване на решение по чл. 632, ал.1 ТЗ – спиране на производството по несъстоятелност след неговото откриване, поради липса на имущество за покриване дори на началните разноски в това производство. В тези случаи делата остават висящи в продължение на едногодишния срок по чл. 632,ал.2 от ТЗ и това безспорно влошава показателя за бързо приключване на тези производства, а оттам влияе отрицателно и върху показателя за всички търговски дела.

Свършените въззивни търговски дела през 2023г. са със 16% по - малко от тези през 2022г., с 32% по – малко от тези през 2021г. и с 41% по – малко от делата през 2020г. /2023г. – 157 бр., 2022г. – 186 бр., 2021г. – 230 бр., 2020г. – 268 бр./.

В процентно изражение свършените въззивни т.д. са 31% през 2023г. и 2022г., 37% през 2021г. и 47% през 2020г. спрямо общия брой свършени търговски дела.

Свършени търговски дела като въззивна инстанция

Год.	Общ брой свършени т.д.	Свършени въззивни т.д.	% от общ брой свършени т.д.	% изменение на в.т. дела 2023г. спрямо предходните 3 год.
2020г.	575	268	47%	-41%
2021г.	628	230	37%	-32%
2022г.	602	186	31%	-16%
2023г.	507	157	31%	100%

През 2023г. намалява броят на свършените въззивни търговски дела до 3 месеца от образуването им – 62% /2022г. – 65%, 2021г. – 64%, 2020г. – 68%/ спрямо общия брой свършени въззивни търговски дела. Показателят е с най – ниски стойности за анализирания период. Причините са аналогични на тези при първоинстанционните дела.

Положителни са данните при свършените въззивни търговски дела със съдебен акт по същество. Те са 93% през 2023г., 88% през 2021г. и 2022г. и 87% през 2020г. от общия брой свършени въззивни търговски дела. Този показател е относително постоянен през последните три години, като през 2023г. е с най – висока стойност за анализирания период.

Търговски дела въззивна инстанция, свършени до 3 месеца от образуването им и със съдебен акт по същество

Год.	Общ брой свършени въззивни т.д.	Свършени до 3 месеца от образуването	% от общ бр.свършени въззивни т.д.	Свършени със съд.акт по с-во	% от общ бр.свършени въззивни т.д.
2020г.	268	182	68%	233	87%
2021г.	230	147	64%	203	88%
2022г.	186	120	65%	164	88%
2023г.	157	97	62%	146	93%

От общия брой решени първоинстанционни и въззивни търговски дела, почти всички частни търговски дела са решени в едномесечен срок от образуването им. Голяма част от въззивните търговски дела, също са обявени за решаване в срок до един месец от образуването, но трябва да се отбележи, че след това не всички решения са постановени в срок, 30 дни от последното

съдебно заседание. Същото се отнася и за не малка част от първоинстанционните търговски дела.

Вярно е, че броят на делата, чието разглеждане е продължило повече от инструктивния тримесечен срок и онези, по които има забавяне на постановяване на решението не е много голям, но би следвало за следващата година съдиите да положат усилия тази практика да се преустанови.

Причините за забавяне и проблеми при движението на търговските дела са аналогични, или близки на тези при гражданските дела.

Констатациите са, че делата се отлагат по обективни причини. Като допълнение на казаното до тук, може да се добави, че една от причините за отлагане на делата е нередовното призоваване, което пък от своя страна се дължи на затруднения да се призоват лица с адрес в отдалечени градове, както и на проблеми при оформяне и връщане на призовки от Кметствата в малките населени места. Значително е намалял броят на делата, отложени поради заболяване на страните, или наличие на друга пречка за явяване.

Общ проблем за граждански и търговски дела—първа инстанция е това, че ответниците – физически лица по тези дела не могат да бъдат намерени на посочените в исковите молби адреси, нито на постоянните им адреси, в какъвто случай се налага назначаването на особен представител на страната на разноски на ищеца, което пък удължава времето за размяна на книжа, а оттам и висиящността на тези дела .

Общовалидни както за 2023г., така и за предишните години, са направените вече констатации за голямо забавяне при процедурата на двойна размяна на книжата между страните по делата, както и че търговските дела, най – вече първоинстанционните такива, стават все по–усложнени от фактическа и правна страна.

Макар че засега само в наказателното правораздаване се говори за дела със значим обществен интерес, в гражданското и търговско право също има такива дела. Делата на КОНПИ, делата по несъстоятелност, някои имуществени спорове определено са обект на особено внимание от страна на обществото, заради обществената им значимост и подлежат на специален отчет. Разглеждането им се отличава с висока степен на сложност и трудности при събиране на доказателствата, най–вече по допуснатите експертизи, поради значителния обхват на предмета на изследването.

Търговските съдии изпитват сериозни затруднения при намирането на квалифицирани експерти, които да са в състояние да извършат компетентно обследване по сложните съдебно – икономически експертизи, назначавани по тези дела. В тази връзка е нужно да се подчертае необходимостта от създаване на по – добър модел на национално ниво за подбор и вписване на вещите лица по съдебни райони, за подготовката им като експерти и поддържане нивото на професионалната им квалификация.

По отношение на качеството на правораздаване през 2023г. са обжалвани 198 бр. дела. С резултат от обжалване са се върнали 171 бр. дела. Потвърдени са 87 бр., изменени 38 бр., 14 бр. дела са изменени по обективни причини, отменени 30 бр., и 2 бр. дела не са допуснати до касационно обжалване

Качество на обжалваните съдебни актове при търговските дела

Брой свърш. дела	Обжалвани дела	Върнати от обж.	Потв. съд. акт	Изм. съд. акт	По обект. прич.	Отм. съд. акт	По обект. прич.	Не доп. до кас. обж.
507	198	171	87	38	14	30	-	2

Заслужава да се отбележи, че макар основната причина за отмяна на решенията да е била допуснато нарушение на материалния закон, не може да се направи извод за непознаване на законодателството от страна на съдебните състави. В тази насока категорично говори високият процент на потвърдените съдебни актове, както и фактът, че броят на отменените актове е чувствително по – нисък в сравнение с тези, които са били потвърдени изцяло.

Безспорно е, че следва да се продължи установената през годините практика на задълбочена предварителна подготовка на делата, преди да бъдат внесени в съдебно заседание. Това е законово задължение и допринася за пълното изясняване на правния спор, неговата правилна правна квалификация, съответно събиране на доказателства, съотносими към конкретния казус и решаването в разумни срокове.

По отношение на частично отменените съдебни актове характерно е да се отбележи, че отмяната е засегнала обжалваните решения в една незначителна част. Като най-често срещан пример на частично отменени решения, може да се посочат решенията, по които съдът е присъдил определен размер на обезщетение, а въззивната, или касационна инстанция са присъдили различен размер, което е довело до отмяна на решението в отхвърлителната му част.

По – малко са случаите, при които причина за отмяна на съдебни актове /частично, или изцяло/ е противоречивата съдебна практика по някои казуси на въззивната, или касационна инстанция.

Залегналите в ГПК основания за касацоинно обжалване и въобще приложното поле на касационното обжалване, доведоха до по – бързо уеднаквяване на съдебната практика, респективно подобряване качеството на съдебните актове. Визираното по – горе е общовалидно както за търговските, така и за гражданските дела.

Отделно от посоченото до тук, като причина за ревизиране на гражданските и търговски съдебни актове на ОС Стара Загора от по – горни инстанции следва да се посочи динамичното и често несъгласувано законодателство, както и възникващите неясноти при прилагането на процесуалните норми.

4. Движение на наказателните дела. Качество на съдопроизводството

Постъпилите през 2023г. наказателни дела са с 29% повече в сравнение с 2022г., с 37% повече в сравнение с 2021г. и с 42% повече в сравнение с 2020г.

Свършените през 2023г. наказателни дела са с 33% повече в сравнение с 2022г., с 39% повече в сравнение с 2021г. и с 47% повече спрямо 2020г.

Аналогични са данните и по отношение на броя наказателни дела за разглеждане в анализирания четиригодишен период /2023г.- 1600 бр., 2022г. – 1241 бр., 2021г. – 1171 бр., 2020г. – 1105 бр./.

Делата за разглеждане през 2023г. са с 29% повече спрямо 2022г., с 37% повече спрямо 2021г. и с 45% повече спрямо 2020г.

В броя постъпили, респективно свършени наказателни дела влизат производствата по искания към съда по ЗСРС.

Брой постъпили, брой свършени и брой нак. дела за разглеждане
в ОС Стара Загора за периода 2020г. – 2023г.

Година	Брой постъпили нак. дела	% измен 2023 спр. предх 3г.	Брой нак. дела за разглеждане	% измен 2023 спр. предх 3г.	Брой свършени нак. дела	% измен 2023 спр. предх 3г.
2020г.	1038	+42%	1105	+45%	1016	+47%
2021г.	1082	+37%	1171	+37%	1073	+39%
2022г.	1143	+29%	1241	+29%	1119	+33%
2023г.	1478	100%	1600	100%	1488	100%

Отчетен доклад на Старозагорски съдебен район за 2023 година

През 2023г. са постъпили 140 бр. НОХД, което е с 15% повече в сравнение с 2022г., с 31% повече в сравнение с 2021г., и с 32% повече в сравнение с 2020г. /2023г. – 140 бр., 2022г. -122 бр., 2021г. – 107 бр., 2020г. – 106 бр./.

Данните сочат, че броя на НОХД разглеждани в ОС Стара Загора през последните години е невисок, но определено има разлика в тяхната правна и фактическа сложност.

Анализът сочи, че първопричина за това е непрекъснатото усложняване на разследванията и на престъпната дейност. В голямата си част обвинителните актове са за престъпления извършени в условията на съвкупност от две и повече престъпления. Намалява броят на престъпленията, извършени само от едно лице. Увеличени са делата, по които подсъдимите са повече от двама, както и тези, които предполагат повече от две лица в друго процесуално качество– като частни обвинители и граждански ищци.

Структурата на постъпилите НОХД през 2023г. е най–общо е следната:

- Престъпления против личността: 13 бр
- Престъпления против собствеността: 16 бр.,
- Престъпления против стопанството: 27 бр.,
- Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи: 7 бр.,
- Престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации: 13 бр.,
- Престъпления против реда и общественото спокойствие – 3 бр,
- Общопасни престъпления: 61 бр.

Постъпили НОХД по видове престъпления

Год.	Врой пост. НОХД	% измен спрямо предх 3г.	П/в личността	Против собствено стта	Против стопанството	П/в финанс данъчна и осиг. с-ма	П/в дейност ДООО	П-в реда и общ. с-вие	Общопасни прест.	П/в отбр спос на Р.Б
2020г	106	+32%	9	23	15	2	8	-	49	-
2021г	107	+31%	15	8	17	7	15	-	44	1
2022г	122	+15%	12	10	17	8	13	6	56	-
2023г	140	100%	13	16	27	7	13	3	61	-

През 2023г. е запазена тенденцията за най-голям дял на постъпилите НОХД за общоопасни престъпления – 61 бр. или 44% от всички постъпили НОХД, при 46% за 2022г. 41% за 2021г. и 46% за 2020г.

Статистическите данни показват намаление на постъпилите през 2023г. НОХД за престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи /от 8 бр. на 7 бр./ и за престъпления против реда и общественото спокойствие с 50%.

Вътрешна структура на постъпили НОХД през 2022г. и 2023г.

Видове престъпления по НК	Брой постъпили НОХД през 2022г.	Брой постъпили НОХД през 2023г.	% изменение спр.2022г
Престъпления против личността	12	13	↑
Престъпления против собствеността	10	16	+60%
Престъпления против стопанството	17	27	+59%
Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи:	8	7	↓
Престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации	13	13	-
Престъпления против реда и общественото спокойствие	6	3	-50%
Общоопасни престъпления	56	61	+9%
Всичко:	122	140	+15%

Ръст през 2023г. бележат постъпилите НОХД за престъпления против личността /от 12 бр. на 13 бр./, за престъпления против собствеността със 60%, за престъпления против стопанството с 59% и на общоопасните престъпления – с 9%.

През изминалата 2023г. 57% от образуваните НОХД са по обвинителен акт и 43% са постъпили в окръжния съд със споразумение. За сравнение постъпилите НОХД по обвинителен акт за 2020г. и 2021г. са 58%, за 2022г. са 60%. През 2023г. броят на НОХД, внесени със споразумение, /60 бр. – 43%/ бележи лек ръст спрямо предходните три години /2022г. – 40%, 2021г. – 42%, 2020г. – 42%/. На етап съдебно производство 13 бр. НОХД, внесени с обвинителен акт, са приключили със споразумение.

НОХД, постъпили по обвинителен акт и със споразумение

Год.	Общ брой постъпили НОХД	По обвинителен акт	% от общ бр. постъпили НОХД	Със споразумение	% от общ бр. постъпили НОХД
2020г.	106	61	58%	45	42%
2021г.	107	62	58%	45	42%
2022г.	122	73	60%	49	40%
2023г.	140	80	57%	60	43%

Постъпилите ЧНД първа инстанция през 2023г. са със 44% повече в сравнение с 2022г., с 50% повече спрямо 2021г. и с 57% повече спрямо 2020г. В процентно отношение те са: 88% през 2023г., 85% през 2022г., 86% през 2021г. и 2020г. спрямо общия брой постъпили наказателни дела първа инстанция.

Постъпили ЧНД първа инстанция

Год.	Общ брой постъпили нак. дела първа инст.	Постъпили ЧНД първа инстанция	% от общ брой постъпили нак.д. първа инст.	% изменение на пост. ЧНД 2023г. спрямо предх. 3 г.
2020г.	778	670	86%	+57%
2021г.	810	698	86%	+50%
2022г.	852	728	85%	+44%
2023г.	1190	1049	88%	100%

Постъпилите през 2023г. 104 бр. ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД /2022г.- 101 бр., 2021г. – 113 бр., 2020г. – 104 бр./ са с 3% повече от тези през 2022г. , с 8% по – малко от делата през 2021г. и на нивото на делата от 2020г.

По отношение на частните наказателни дела въззивна инстанция постъпилите през 2023г. са с 3% по – малко спрямо 2022г., със 16% повече спрямо 2021г. и с 18% повече спрямо 2020г. /2023г. – 184 бр., 2022г. – 190 бр., 2021г. – 159 бр., 2020г. – 156 бр./. Следва да се има предвид обаче, че за въззивна проверка в Окръжния съд постъплението е основно от дела с фактическа и правна сложност, както и такива с противоречиви още от досъдебното производство доказателства, които не са позволили срочното им приключване.

Постъпили ВНОХД, ВНЧХД, ВАНД и ВЧНД

Год.	Общ брой постъпили ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД	% изменение на дела 2023г. спрямо предх. 3 год.	Общ брой постъпили ВЧНД	% изменение на дела 2023г. спрямо предх. 3 год.
2020г.	104	-	156	+18%
2021г.	113	-8%	159	+16%
2022г.	101	+3%	190	-3%
2023г.	104	100%	184	100%

Свършените през 2023г. НОХД бележат увеличение спрямо 2022г. с 36%, спрямо 2021г. – с 38% и спрямо 2020г. – с 48% /2023г. – 148 бр., 2022г. – 109 бр., 2021г. – 107 бр., 2020г. – 100 бр./.

Коментираните статистически показатели са относими към направения в предходните години извод, че и през 2023г. наказателните дела /като цяло/ са се движили по оста “не много като брой, но с увеличена фактическа сложност”. Сред първоинстанционните дела преобладават тези, по които са обвинени повече от едно лице, или в различни форми на многоепизодна престъпна дейност.

Свършени НОХД по видове престъпления

Год.	Общ брой НОХД	% измен 2023 спр предх 3г.	П/в лично-стта	П/в собствено-стта	П/в стопан-ството	Против финанс. данъчна осиг с-ма	Против дейност ДООО	П-в реда и общ. с-вие	Общоопасни престъпл	П/в отбр спос на Р.Б
2020г	100	+48%	8	18	16	1	7		50	-
2021г	107	+38%	11	12	16	7	14		46	1
2022г	109	+36%	11	11	12	6	10	2	57	-
2023г	148	100%	16	16	31	6	15	7	57	-

Детайлният анализ на разкритата престъпност е аналогичен на постъплението, като най –голям е делът на общоопасните престъпления /39%/

- Престъпления против личността: 16 бр.
- Престъпления против собствеността: 16 бр.
- Престъпления против стопанството: 31 бр.
- Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи: 6 бр.

– Престъпления против държавни органи и обществени организации: 15бр.

– Престъпления против реда и общественото спокойствие: 7 бр.

– Общопасни престъпления: 57 бр.

Вътрешната структура за броя свършени НОХД /аналогично на постъпилите/ сочи за известни промени през годините. Запазва се тенденцията за най-голям дял на свършените НОХД за общопасни престъпления – 57 бр. или 39% от всички свършени НОХД /52% за 2022г., 43% за 2021г., 50% за 2020г./.

Вътрешна структура на свършени НОХД през 2022г. и 2023г.

Видове престъпления по НК	Брой свършени НОХД през 2022г.	Брой свършени НОХД през 2023г.	% измен. спр. 2022г
Престъпления против личността	11	16	+45%
Престъпления против собствеността	11	16	+45%
Престъпления против стопанството	12	31	2.6↑
Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи:	6	6	-
Престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации	10	15	+50%
Престъпления против реда и общественото спокойствие	2	7	3.5↑
Общопасни престъпления	57	57	-
Всичко:	109	148	+36%

Статистическите данни показват увеличение на свършените НОХД за престъпления против личността – с 45%., за престъпления против собствеността – с 45%, за престъпления против стопанството – 2.6 пъти, за престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации – с 50%, за престъпления против реда и общественото спокойствие - 3.5 пъти. На нивото на свършените през 2022г. дела са тези против финансовата, данъчната и осигурителната системи и общопасните престъпления

По отношение на НОХД, интерес представляват не само броят свършените през отчетната година, но и на делата с наказана престъпност /влязла в сила присъда или споразумение/.

Констатираното вече увеличаване на фактическата и правна сложност на НОХД рефлектира особено осезателно на този показател. Делата с висока фактическа и правна сложност, в частност тези с обществен и медиен интерес, почти на 100% се обжалват на въззивна и касационна инстанция и то нееднократно. През 2023г. процентът дела с наказана престъпност към броя свършени НОХД е занижен спрямо предходните години и е с най – ниски стойности за целия анализиран период /2023г. – 80%, 2022г. – 82%, 2021г. – 88%, 2020г. – 94%/ .

НОХД с наказана престъпност в ОС Стара Загора

Год.	Общ брой постъпили НОХД	Общ брой свършени НОХД	Общ бр. дела с наказана престъпност	% дела наказана престъпност към постъп. НОХД	% дела наказана престъпност към свърш. НОХД
2020г.	106	100	94	89%	94%
2021г.	107	107	94	88%	88%
2022г.	122	109	89	73%	82%
2023г.	140	148	118	84%	80%

Тенденцията за относително нисък брой дела с наказана престъпност се наблюдава за страната като цяло. Докато за 2020г. и 2021г. показателите на ОС Стара Загора /съответно 94% и 88%/ са значително по – високи от средните за страната /съответно 78% и 75%/ , то за 2022г. и първото полугодие на 2023г. тази добра тенденция е обърната.

През I полугодие на 2023г. в Р. България са свършени 1382 НОХД, тези с наказана престъпност са 1166 бр., или 84%. /ОС Стара Загора – 83%/. За 2022г. данните са съответно: ОС Стара Загора – 82% и Р. България – 84%.

НОХД с наказана престъпност в ОС Стара Загора и Р. България

Год.	ОС Стара Загора			Република България		
	Общ брой свършени НОХД	Брой дела с наказана престъпност	% дела наказана престъпност към свърш. НОХД	Общ брой свършени НОХД	Брой дела с наказана престъпност	% дела наказана престъпност към свърш. НОХД
2020г.	100	94	94%	2414	1871	78%
2021г.	107	94	88%	2761	2074	75%
2022г.	109	89	82%	2519	2127	84%
Иполуг 2023г.	81	67	83%	1382	1166	84%

На нивото на последните три години са свършените НОХД до три месеца от образуването им: /2023г. – 76%, 2022г. – 77%, 2021г. – 76%/ . Две са предпоставките за по – бързото приключване на НОХД:

- Приключване на делото със споразумение
- Приключване на делото по съкратено съдебно производство

Основна причина за намаляване на процента дела, свършени до три е отлагането на делата, най – често по обективни причини /заболяване на подсъдими, защитници, свидетели, съдебни заседатели, вещи лица и т.н./

На нивото от предходната 2022г. е броят на НОХД, приключили с присъда – 50 бр. или 37% /40 бр. или 37% през 2022г., 43% през 2021г., 37% през 2020г./

НОХД, свършени до 3 месеца от образуването им и с присъда

Год.	Общ брой свършени НОХД	Свършени до 3 месеца от образуването	% от общ бр. свършени НОХД	НОХД свършени с присъда	% от общ бр. свършени НОХД
2020г.	100	84	84%	37	37%
2021г.	107	81	76%	46	43%
2022г.	109	84	77%	40	37%
2023г.	148	112	76%	55	37%

Статистическите данни за 2023г. показват, че от 148 бр. свършени НОХД 55 бр. /37%/ са приключили с присъда, 76 бр. са приключили със споразумение, 10 бр. НОХД са прекратени и върнати за доразследване и 7 бр. НОХД са прекратено по други причини. Не е малък и броят на делата, приключили по съкратеното съдебно производство – 35 бр.или 64% от НОХД приключили с присъда. Процентът на тези дела расте и през 2023г. е най – висок за разглеждания период /2020г. – 49%, 2021г. – 46%, 2022г. – 58%, 2023г. – 64%/.

Установеният процесуален ред представлява отклонение от стандартния модел на наказателния съдебен процес. Въвеждането на диференцираната процедура целеше облекчаване на съдебната система и ефективно използване на нейните ресурси чрез спестяване на процесуални усилия, финансови средства и време. То осигуряваше ускоряване на процеса и приключването му в разумни срокове в съответствие с изискванията на чл. 6, т. 1 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКЗПЧОС) и чл.22 НПК.

НОХД, свършени по съкратено съдебно производство

Год.	Общ брой свършени НОХД	НОХД свършени с присъда	НОХД свършени по съкратено съдебно производство	% от общ брой свършени НОХД с присъда
2020г.	100	37	18	49%
2021г.	107	46	21	46%
2022г.	109	40	23	58%
2023г.	148	55	35	64%

С промените в НПК от 22.10.2019г. съкратено съдебно следствие в случаите по чл. 371, т. 2 не се допуска при умишлено причиняване на смърт.

До колко, обаче, засилването на наказателната репресия би дало реални резултати от гледна точка на превенцията на подобни жестоки престъпления? Дали няма да се нарушат международни ангажименти на Република България, които да доведат до допълнителна финансова тежест? Ще се засегнат ли основни човешки права и принципи на наказателното право с направените промени в НПК? Какви са психологическите последствия от завишаването на наказателната репресия за осъдените? Очакват ли се промени при целите на наказанието според действащия НК? На всички тези въпроси, които си поставяме, времето и практиката по правоприлагането на закона ще дадат отговор. Изминалите малко повече от четири години не са достатъчни като време за дотоверен анализ.

През 2023г. е завишен процентът на НОХД, свършени със съдебен акт по същество спрямо предходната година: 92% за 2020г. и 2021г., 84% за 2022г., 89% за 2023г. спрямо общия брой свършени НОХД.

По данни на ВСС за 2020г. от свършените 2414 бр. НОХД, 126 бр. /5%/ са прекратени и върнати за доразследване /ОС Стара Загора – 7%/. За 2021г. от свършените 2761 бр. НОХД, 179 бр. /6.5%/ са прекратени и върнати за доразследване /ОС Стара Загора – 6.5%/, За 2022г. от свършените 2519 бр. НОХД, 202 бр. /8 %/ са прекратени и върнати за доразследване /ОС Стара Загора – 12%/. За първото полугодие на 2023г. 8% от свършените НОХД в Р. България /4 % в ОС Стара Загора/ са прекратени и върнати за доразследване.

Очевидно съвместната работа с ОП Стара Загора в тази насока е дала резултат през 2023г. – под 7% от свършените НОХД за цялата година са прекратени и върнати за доразследване.

НОХД, свършени със съдебен акт по същество

Год.	Общ брой свършени НОХД	НОХД свършени със съдебен акт по същество /присъда и споразумение/	% от общ брой свършени НОХД
2020г.	100	92	92%
2021г.	107	98	92%
2022г.	109	92	84%
2023г.	148	131	89%

От съдените 131 лица през 2023г. са осъдени 130.

Най-масовото наказание е “лишаване от свобода до три години” – 93 лица, от които 59 лица при условията на чл.66 НК /т.н. условно/, след това “над три до десет години лишаване от свобода” – 20 лица, “на 10 до 30 години лишаване от свобода” – 7 лица и други наказания – 10 лица.

Съдени и осъдени лица за периода 2020г. – 2023г.

Год.	Съдени	Осъдени	До 3 години		Над 3 до 10	Над 10 до 30	Доживот затвор	Без замяна	Други
			Общо	В т.ч .усл.					
2020г	103	103	80	50	17	-	1	-	5
2021г	110	110	86	67	13	8			3
2022г	97	97	74	49	10	5	-	-	8
2023г	131	130	93	59	20	7	-	-	10

Причините за отлагане на наказателните дела са в две константни категории:

- за събиране на нови доказателства;
- нередовно призоваване на подсъдими, свидетели и вещи лица;

Първата категория причини намира обяснението си в усложняването на делата от фактическа и правна страна. Тук е мястото да се отбележи, че значителен брой от отложените дела са във връзка с назначени експертизи.

Нередовността на призоваването е втора по значимост причина за отлагането на делата. За преодоляването ѝ съдиите в наказателно отделение извършват непрекъснат контрол по връчването на призовки и съобщения. Стриктно се спазват и изискванията на ПАС, като съдебната администрация извършва необходимото по своевременното и точно връчване на съобщенията. Въпреки това има една категория обективни причини, които не могат да се

преодолеят, поради липсата на пълна база данни, относно актуалното местоживее на призоваваните лица и съответната гранична статистика. Като цяло няма констатация съдиите да са отлагали делата без наличие на конкретна и основателна към момента на отлагането на делото причина.

Често срещан проблем при обвинителните актове е, че в техните приложения се включват свидетели, които ще установяват едни и същи фактически обстоятелства, или техните показания са напълно ненужни, тъй като се отнасят до обстоятелство, за което има други доказателства, или пък не са свързани с предмета на доказване.

Често тези свидетели са от други населени места и трябва да се изплатят пътни разноски, или заседанието е през работното им време и следва да се изплати възнаграждение. Немалък е проблемът с вещите лица, които не рядко са от други градове и следва да се заплатят командировъчни разходи.

Отново трябва да се отбележи необходимостта от допълнителни усилия – освен за проверка на върнатите в цялост призовки по делата и за навременна реакция. Така например – връчване на книжа на подсъдим, чрез роднини, близки, месторабота, мобилни телефони и др., обявяване на ОДИ на свидетели с мярка “установяване на местоживее”, регулярна проверка на делата по връчването на призовките – както от страна на деловодителя, така и на секретаря, а също и на докладчика по делото.

Разбира се, това следва да се извършва не само непосредствено преди съдебното заседание, а и значително преди него, за да има достатъчно възможност да се издири и установи лице, за което се знае, че е с променен, но установим адрес. Така, с повече ангажирани усилия – и на съда, и на служителите, ще се стигне до намаляване на броя на отложените дела.

Голям е броят на отложените дела по молба на страната, като най-честа причина за това – ангажимент на защита, или представен болничен лист. Съдиите са предприемали необходимите мерки за дисциплиниране страните в процеса, съобразно предвидените в законодателството разпоредби, както и чрез налагане на глоби.

Свършените през 2023г. ЧНД първа инстанция са със 46% повече спрямо 2022г., с 48% повече в сравнение с 2021г. и с 57% от свършените ЧНД през 2020г. Като процентно отношение те са 88% през 2023г., 87% през 2022г., 86% през 2021г. и 87% през 2020г. спрямо общия брой свършени наказателни дела първа инстанция.

Трябва да се отбележи, че през последните години трудността на два вида ЧНД непрекъснато се повишава.

Конкретно произнасянето по основателността на прекратяването на наказателното производство изисква задълбочено проучване на големи по обем досъдебни производства и решаване на редица правни проблеми.

Свършени ЧНД първа инстанция

Год.	Общ брой свършени нак. дела първа инст.	Свършени ЧНД първа инстанция	% от общ брой свършени нак.д. първа инст.	% изменение на свърш. ЧНД 2023г. спрямо предх. 3 г.
2020г.	767	665	87%	+57%
2021г.	819	707	86%	+48%
2022г.	828	717	87%	+46%
2023г.	1191	1043	88%	100%

Както вече беше казано, това са дела, усложнени от фактическа и правна страна и със значителен обем доказателствен материал, запознаването и проучването на които отнема продължително време. Още повече, че се касае за проверка на прокурорски актове, с които се слага край на наказателното производство и това изисква много внимателно и задълбочено запознаване с доказателствения материал по делото.

Не следва да се пренебрегват и свършените дела по чл.64 и чл.65 от НПК. Те също съдържат голям по обем доказателствен материал, който подлежи на щателно проучване и произнасяне в изключително кратки срокове.

Свършените през 2023г. 116 бр. ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД са с 21% повече от свършените през 2022г. и съответно с 11% повече от свършените дела през 2021г. и с 21% повече от тези през 2020г. /2023г. – 116 бр., 2022г. – 96 бр., 2021г. – 105 бр., 2020г. – 96 бр./.

Свършени ВНОХД, ВНЧХД, ВАНД и ВЧНД

Год.	Общ брой свършени ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД	% изменение на свърш. дела 2023г. спрямо предх. 3 г.	Общ брой свършени ВЧНД	% изменение на пост. ЧНД 2023г. спрямо предх. 3 г.
2020г.	96	+21%	153	+18%
2021г.	105	+11%	149	+22%
2022г.	96	+21%	195	-7%
2023г.	116	100%	181	100%

Свършените частни наказателни дела въззивна инстанция през 2023г. /181 бр./ са със 7% по – малко от тези през 2022г. и съответно с 22% повече спрямо 2021г. и с 18% повече спрямо 2020г. /2023г. – 181 бр., 2022г. – 195 бр., 2021г. – 149 бр., 2020г. – 153 бр./

Данните показват, че съдиите от наказателно отделение полагат усилия за приключване на въззивните дела в разумни срокове. По дела с фактическа и правна сложност се налага въззивната инстанция да събира и проверява доказателства, да се назначават експертизи. Статистическите данни дават основание да се направи извод, че въззивните наказателни дела се решават относително бързо, за което допринася и създадената организация за разглеждането им.

Анализираните по – горе резултати, както по отношение на първоинстанционните, така и по отношение на въззивните наказателни дела, говорят за постигнати добри бързина и ефективност в работата на съда. Проблемът с бързината на процесите е до голяма степен преодолян и усилията следва да се насочат към повишаване на качеството на правораздаване. Задълбоченото проучване на делата откъм доказателствен материал, улеснява съда в хода на съдебното следствие за попълване на делото от необходимите доказателства, а от друга страна позволява своевременно пресичане на опитите за отлагане на делата. Под задълбочена предварителна подготовка обаче следва да се има предвид и усвояване и осъвременяване на специализираните познания, адекватни на съвременната престъпност.

По отношение качеството на правораздаването.

През 2023г. са обжалвани 109 бр. наказателни дела. С резултат от обжалване са се върнали 94 бр. дела: потвърдени са 68 бр., изменени – 12 бр. и отменени – 13 бр. дела. 1 бр. дело е отменено по обективни причини.

И през 2023г. продължи практиката да се прави подробен анализ на всяко едно от делата върнати за ново разглеждане от ПАС и ВКС на общо събрание на съдиите от наказателната колегия. Без да се игнорира инстанционния контрол, се извършва анализ на всеки един от отменените съдебни актове, който се обсъжда на общо събрание на съдиите от наказателното отделение.

Качество на обжалваните съдебни актове при наказателните дела

Общ бр свърш. дела	Обжалвани дела	Върнати от обж.	Потв. съд. акт	Изм. съд акт	По обект. прич.	Отм. съд. акт	По обект. прич.	Без уваж.искане за възоб.
1488	109	94	68	12	-	13	1	

Резултатите от цялостната дейност сочат, че съдиите в наказателно отделение на ОС Стара Загора притежават добър професионален опит и знания, работят с чувство за отговорност, като добросъвестно изпълняват задълженията си. През 2024г. следва да се обърне още внимание върху качеството на постановените съдебни актове, тъй като то е основен показател за ефективната работа на съдилищата.

През 2023г. са образувани общо 319 бр. ЧНД по искания за използване на СРС. Дадени са 316 бр. разрешения за използване на СРС и са постановени 3 бр. отказа. Изготвените веществени доказателствени средства /ВДС/ и получени в съда през отчетната 2023г. са 45 бр.

Брой разрешения за СРС

Година	Брой дадени разрешения за използване на СРС	% изменен. 2023г. спрямо предх. 3 г.	Брой изготвени и получени ВДС екз. № 1	% изменен. 2023г. спрямо предх. 3 г.
2020г.	206	+53%	36	+25 %
2021г.	198	+60%	23	1.96↑
2022г.	211	+50%	28	+61%
2023г.	316	100%	45	100%

През 2023г. бе извършена комплексна проверка на дейността на съда по ЗСРС от Националното бюро за контрол на СРС. При проверката не бяха констатирани нарушения.

5. Обобщени изводи за дейността на ОС Стара Загора

Разглеждайки дейността на съда като цяло, могат да се направят следните обобщени изводи:

5.1 Броят на делата, свършени в тримесечен срок и на тези, приключили със съдебен акт по същество запазва относително постоянство за анализирания

период. Окръжните съдилища /за разлика от районните и апелативните/ разглеждат дела първа и въззивна инстанция.

Многократно вече е коментирана увеличаващата се фактическа и правна сложност на първоинстанционните дела, усложнената процедура по размяна на книгата. Вече коментирах, че не само в наказателното правораздаване се говори за дела със значим обществен интерес, в гражданското и търговско право също има такива дела.

**Свършени дела в ОС Стара Загора и Р. България
в 3 – месечен срок и със съдебен акт по същество**

Година	ОС Стара Загора		Република България	
	% дела в 3 – месечен срок	% дела със съд. акт по същество	% дела в 3 – месечен срок	% дела със съд. акт по същество
2020г.	84%	88%	75%	86%
2021г.	81%	87%	73%	84%
2022г.	79%	87%	71%	84%
I полуг. 2023г	85%	87%	75%	84%

Позитивен е фактът, че показателите на ОС Стара Загора са значително по – високи от средните за страната по отношение на делата, свършени в тримесечен срок – 2020г.:ОС Стара Загора – 84% , Р. България – 75%, 2021г.: ОС Стара Загора – 81% , Р. България – 73%, 2022г.: ОС Стара Загора – 79% , Р. България – 71%.

По отношение на делата, свършени със съдебен акт по същество данните на съда са също над средните за страната – 2020г. : ОС Стара Загора – 88% , Р. България – 86%, 2021г. : ОС Стара Загора – 87% , Р. България – 84%, 2022г.: ОС Стара Загора – 87% , Р. България – 84%.

За I полугодие на 2023г. данните за ОС Стара Загора са следните: 85% в 3 – месечен срок /75% за страната/, 87% със съдебен акт по същество /84% за страната/.

5.2 Не висок е броят на останалите несвършени дела в края на отчетния период. Анализ на статистическите показатели за ОС Стара Загора и страната показва, че показателите на ОС Стара Загора са много стабилни /2020г. – 21%, 2021г. – 19%, 2022, –18% / като е налице тенденция към намаляване, както и че са значително по – ниски от тези за страната /2020г., 2021 и 2022г. – 28%/

**Бр. дела за разглеждане и бр. висящи дела
в ОС Стара Загора и Р. България**

Година	ОС Стара Загора			Република България		
	Бр. дела за разгл.	Бр.висящи дела	% висящи към дела за разгл.	Бр. дела за разгл.	Бр.висящи дела	% висящи към дела за разгл.
2020г	3156	647	21%	106843	29392	28%
2021г	3249	613	19%	107463	30286	28%
2022г	3122	577	18%	101406	28419	28%
Полуг2023г	2051	544	27%	68791	27356	40%

През I полугодие на 2023г. показателя на ОС Стара Загора са също много добри - 27% към делата за разглеждане са висящи в края на полугодия /40% за страната/. Високият процент е обясним. Броят висящи дела на полугодия и в края на годината е съизмерим, докато постъпилите дела /и оттам дела за разглеждане/ е двойно по – голям в края на годината.

5.3 Анализът на статистическите данни показва, че за ОС Стара Загора е налице относително нисък процент на броя обжалвани към свършени дела, както и че стойностите на показателите за съда са значително по – ниски от тези за страната – 12% за 2020г. , 14% за 2021г. и 16% за 2022г. от свършените дела през 2020г., 2021г. и 2022г. са обжалвани, в страната: 2020г. – 16% и 2021г. и 2022г. – 17%. За първото полугодие на 2023г.:14% за ОС Стара Загора, 16% за страната.

**Бр. обжалвани и протестирани дела
в ОС Стара Загора и Р. България**

Година	ОС Стара Загора			Република България		
	Брой свърш. дела	Брой обжалв. дела	% обжалв. към свърш дела	Брой свърш. дела	Брой обжалв. дела	% обжалв. към свърш дела
2020г.	2509	302	12%	77451	12727	16%
2021г.	2636	365	14%	77177	13228	17%
2022г.	2545	413	16%	72987	12547	17%
I полуг.2023г.	1507	214	14%	41435	6756	16%

5.4 През 2023г. са върнати от горната инстанция с отменени решения общо 64 броя /2021г. и 2020г. – 46 бр., 2022г. – 59 бр./ дела от всички

отделения на съда, в т.ч. 2 бр. /2022г. – 3 бр., 2021г. – 4 бр., 2020г. – 1 бр./ по обективни причини.

През 2023г. процентът на отменените съдебни актове към общия брой върнати дела намалява /2023г. – 17.73%, 2022г. – 21.61%, 2021г. – 17.56%, 2020г. – 17.23%/. Занижен е и процентът на потвърдените актове /2023г. – 52.63%, 2022г. – 55.31%, 2021г. – 44.27%, 2020г. – 45.69%/. Очевидно ръст отбелязват “изменените” дела и тези “недопуснати до касационен контрол”.

Съгласно новите Правила на ВСС за определяне и поставяне на индекси на съдебните актове за резултатите от инстанционна проверка, приети от СК на ВСС по Протокол 45/14.12.2021, в сила от 01.01.2022г. “индекс следва да получат всички актове, по отношение на които е проведен инстанционен контрол, както и при извънреден контрол за наказателните дела, независимо дали с тях приключва съответното съдебно производство”.

Качество на правораздаването в ОС Стара Загора

Год.	Общ брой върнати дела	Общ брой отменени съд. актове	% отменени съд. актове към бр. върнати дела	Общ брой потвърдени съд. актове	% потвърдени съд. актове към бр. върнати дела
2020г.	267	46	17.23%	122	45.69%
2021г.	262	46	17.56%	116	44.27%
2022г.	273	59	21.61%	151	55.31%
2023г.	361	64	17.73%	190	52.63%

Т.е. през 2022г. и 2023г. индекс за първи път се поставя на всеки обжалван акт, независимо дали е финализиращ и анализ на получените данни предстои следващите години.

По отношение на потвърдените съдебни актове за 2023г. данните за наказателно и търговско отделение бележат намаление спрямо предходната година, ръст бележат данните в гражданско отделение: наказателно отделение – 72.34% /2022г. – 77.46%, 2021г. – 71.42%, 2020г. – 72%/, търговско отделение – 50.88% /2022г. – 55.91%, 2021г. – 45.10, 2020г. – 47%/ и гражданско отделение – 36.46% /2022г. – 33.33%, 2021г. – 22%, 2020г. – 27%/. Ще отбележа, че данните за гражданско отделение са несъпоставими с тези на търговско и наказателно отделения, тъй като обективно голям брой граждански дела са с резултат “недопуснати до касационно обжалване”

Анализът на върнатите от въззивна и касационна инстанция дела дава основание да се посочат няколко основни причини, станали повод за отмяна, или обезсилване на съдебните актове на ОС Стара Загора като първа инстанция.

– Недостатъчна задълбоченост при проверка редовността на исковата молба и наличието на останалите процесуални предпоставки за допустимостта на предявения иск. В тази връзка следва да се отбележи, че има констатирани и случаи на допуснато изменение на иска под формата на “уточняване на исковата молба” пред въззивната инстанция, което е довело до произнасяне по непредявен иск от ОС Стара Загора като първа инстанция и в резултат – до обезсилване на постановения съдебен акт от въззивната инстанция.

– Неправилна правна квалификация на спорното материално право и липса на разпределение на доказателствената тежест в доклада по делото /често и непълен доклад/.

– Неправилно тълкуване и прилагане на материалноправните норми при решаването на спора.

5.5 По отношение на работата на трите отделения в съда /наказателно, търговско и фирмено и гражданско/ могат да се направят следните обобщени изводи:

– по отношение на гражданските дела

През 2023г. са свършени общо 867 граждански дела, от които 752 бр. /87%/ със съдебен акт по същество и 752 бр. /87%/ в тримесечен срок.

С най – добри показатели са: бр. свършени дела – съдия Мариана Мавродиева /165 бр./ и съдия Николай Уруков /156 бр./, бр. свършени до 3 месеца дела – съдия Даниела Телбизова /96.51%/ и съдия Атанас Атанасов /91.56%/ и бр. дела, свършени със съдебен акт по същество – съдия Даниела Телбизова /93.02%/ и съдия Мариана Мавродиева /88.48%/.

Без отменени съдебни актове е съдия Веселина Мишова. С 1 бр. отменен съдебен акт е съдия Даниела Телбизова. С най – малко висящи дела в края на отчетния период /5 бр./ е съдия Даниела Телбизова /само въззивни дела/, съдия Атанас Атанасов /22 бр./ и съдия Мариана Мавродиева /24/.

– по отношение на търговските и фирмени дела

През годината в Търговско отделение са свършени 507 бр. търговски и фирмени дела, от които 430 бр. /85 %/ със съдебен акт по същество и 261 бр.

/52 %/ в тримесечен срок. С най – добри показатели са: бр. свършени дела – съдия Анна Трифонова /95 бр./, съдия Румяна Танева /94 бр./ и съдия Румяна Бончева /94 бр./. Брой свършени до 3 месеца дела – съдия Трифон Минчев /66.67%/ и съдия Иванела Караджова /57.47%/ и брой дела, свършени със съдебен акт по същество – съдия Румяна Бончева /90.43%/. С 2 бр. отменени акта е съдия Румяна Бончева. С най – малко висящи дела в края на отчетния период са съдия: Димитър Христов /31 бр./, Трифон Минчев /36 бр./

– по отношение на наказателните дела

През годината в Наказателно отделение са свършени 1488 бр. наказателни дела, от които 1325 бр. /89 %/ със съдебен акт по същество и 1359 бр. /91 %/ в тримесечен срок. С най – добри показатели през 2023г. са: бр. свършени дела – съдия Ива Стефанова /176 бр./ и съдия Красимира Дончева /160 бр./, брой дела, свършени до 3 месеца – съдия Красимира Дончева /96.25%/ и съдия Соня Каменова /93.08%/, брой дела със съдебен акт по същество – съдия Красимира Дончева /87.50 %/ и съдия Ива Стефанова /86.93%/. Без отменени съдебни актове са съдия Соня Каменова и съдия Тоньо Тонев. С най–малко висящи дела в края на отчетния период е съдия Соня Каменова /4 бр./ и съдия Красимира Дончева /7 бр./.

6. Извършени през 2023г. проверки на дейността на ОС Стара Загора. Констатации

6.1 Със заповед № РД 152/25.09.2023 г. на Председателя на Апелативен съд Пловдив е назначена комисия за проверка на организацията на дейността на окръжните съдилища в района на Апелативен съд - Пловдив за начина на разглеждане и решаване на делата с правно основание чл. 64 и чл. 65 ИПК за извършени престъпления по Глава II „Престъпления против личността“, Раздел II „Телесна повреда“ от НК, образувани през периода от 01.07.2022г. до 01.08.2023г.

Комисията установи, че делата по чл.64 и чл.65 от НПК се образуват и разпределят в деня на постъпването им чрез системата за случайно разпределение на делата /ЕИСС/ и съобразно Вътрешните правила за образуване и разпределение на делата. По всяко е приложен протокол от избор на съдия докладчик и членове на съдебния състав.

Първоинстанционният съд разглежда производствата по чл.64 от НПК

незабавно, а тези по чл.65 от НПК в предвидения тридневен срок. В съответствие с чл.64, ал.5, изр.2 и чл.65, ал.4, изр.2 от НПК делото се насрочва пред въззивната инстанция в срок до 7 дни в случай на частна жалба, или частен протест.

Комисията намира, че в производствата по чл. 64 и чл. 65 НПК следва да се извършва внимателна преценка при искането на страните за допускане на доказателства и особено за разпит на свидетели. В тях свидетели могат да бъдат допускани, но единствено за изясняване на характеристични данни, данни за семейното и социално положение на обвиняемия. В производствата относно съдебния контрол по вземане на мярка за неотклонение задържане под стража не могат да се събират доказателства, свързани със съставомерността на деянието или изясняване на фактическата обстановка досежно деянието, предмет на обвинението.

Комисията намира също, че при обсъждане на доказателствата по делага по чл. 64 и чл. 65 НПК е удачно да се има предвид, че събраните до момента доказателства се преценят единствено и с оглед наличието на обосновано подозрение в голяма степен на съпричастност на обвиняемия към извършеното престъпление и наличието на останалите две предпоставки – да извърши престъпление и да се укрие. Подробното и изчерпателно обсъждане и изброяване на всички събрани доказателства се явява предмет на делото по същество в мотивите към окончателния съдебен акт, ако се стигне до разглеждане на делото в съдебната фаза на наказателния процес.

Комисията намира за необходимо при насрочване на делата от районните съдилища за разглеждането им от въззивната инстанция да се преценя, както срокът за обжалване, така и технологично необходимото време за получаване, образуване, разпределение, проучване на делото от съдебния състав на окръжния съд и страните. Неправилно е делата да бъдат получавани в по-горната инстанция в деня, за който са насрочени за разглеждане

6.2. В изпълнение на Програмата за одитната дейност на Сметна палата за 2020г. е извършен одит за съответствие при управлението на публичните средства и дейности на ОС Стара Загора за периода от 01.01.2018г. до 31.12.2019г. В обхвата на одита са включени: „Управление на публичните средства и дейности на Окръжен съд - Стара Загора“.

С Вх. № 10967/12.09.2023г. е получен окончателен одитен Доклад

№0500101920 за извършен одит за съответствие при управлението на публичните средства и дейности на ОС Стара Загора за периода 01.01.2018г. – 31.12.2019г. В доклада са направени констатации по отношение на:

а/ Приходи от съдебни такси:

-Дейностите, свързани с определяне и събиране на приходите от съдебни такси са в частично несъответствие по един и повече съществени аспекти с изискванията на правната рамка;

-Вътрешни правила/процедури, утвърдени от Председателя на окръжния съд във връзка с определянето и събирането на държавните такси са в частично съответствие със ЗФУКПС, т.к. не са идентифицирани и оценени рисковете, застрашаващи постигането на стратегическите цели; не са въведени правила за осъществяване на мониторинг на дейността;

-Предприетите действия по събиране на съдебни такси по принудителен ред са в съответствие с изискванията на приложимата правната рамка;

-Въведените и изпълнени контролни процедури при определянето и събирането на държавните такси са ефективни и са предотвратили и коригирали несъответствия с правната рамка.

б/Управление на човешките ресурси

- Дейностите, свързани с управлението на човешките ресурси са в частично несъответствие по един и повече съществени аспекти с изискванията на правната рамка и договорите;

- Вътрешните актове по управление на човешките ресурси, утвърдени от Председателя на ОС Стара Загора са в частично съответствие с действащата през одитирания период правна рамка, т.к. не е извършен преглед и не са актуализирани и приведени в съответствие с действащата организационна структура и длъжности. В Правилата за вътрешния трудов ред не са определени конкретни ръководни длъжности с отговорности при управлението на човешките ресурси; определен е ред за заплащане на възнаграждение за разположение по отменена нормативна уредба; не са въведени правила за заместване, за делегиране на правомощия и вътрешни правила за осъществяване на мониторинг на СФУК;

-Дейността по управление на човешките ресурси е в частично несъответствие с правната рамка. Утвърдените поименни разписания на длъжностите не са актуализирани с направените промени в структура на

администрацията през одитирания период. Липсва надеждно документиране на действията при обявяването и публикуването на документи във връзка с проведени конкурси за съдебни служители;

-Преназначен служител след процедура за вътрешен подбор не отговаря на условие за заемане на длъжността. Атестационните формуляри са изготвени след нормативно определения срок, а част от служителите са оценени по неотнормирани за длъжността показатели;

- В областта на изследване СФУК не е ефективна. Съществени/значими рискове в процесите „Приходи от съдебни такси“ и „Управление на човешките ресурси“ не са идентифицирани. Въведените контролни дейности не са действали непрекъснато и последователно пред одитирания период.

Отправени са следните препоръки:

- Да се актуализира Стратегията за управление на риска и да се идентифицират и оценят рисковете, свързани с администриране на приходите от държавни такси;

- С вътрешен акт писмено да се въведе ред за периодичен преглед и актуализация на вътрешните актове за СФУК в съда;

- Да се извършат преглед и анализ на вътрешните правила във връзка с управлението на човешките ресурси, с цел привеждането им в съответствие с изискванията на правната рамка, актуалната организационна структура и длъжностно разписание на съда;

- Да се извърши преглед на структурата на администрацията на ОС Стара Загора за привеждането ѝ в съответствие с Класификатора на длъжностите в администрацията на съдилищата и дейността по одобряване на щатното разписание да се приведе в съответствие с изискванията на правната рамка;

- Да се идентифицират и оценят рисковете, свързани с управлението на човешките ресурси и да се въведат адекватни и ефективни контролни дейности, осигуряващи законосъобразността на процесите.

III. СГРАДЕН ФОНД. ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ.

1.Сгради, оборудване, проблеми

- **Съдебна палата гр.Стара Загора**

В Съдебна палата – Стара Загора се помещават следните органи на съдебната власт: Окръжен съд – Стара Загора, Районен съд – Стара Загора, Окръжна прокуратура – Стара Загора, Военно – следствен участък към Военно – окръжна прокуратура – Пловдив и Областно звено „Охрана“ към ГД „Охрана“ при Министерство на правосъдието.

През изминалата 2023г. не бяха извършени никакви текущи, или основни ремонти в сградата на Съдебна палата - Стара Загора. Това се дължеше главно на политическата обстановка в страната, както и забавянето при приемане на общия бюджет в държавата. Това естествено се отрази на заложените средства в инвестиционната програма на ВСС гр.София и на ОС Стара Загора.

ВСС се явява задължен във връзка приложението на разпоредбата на чл.19 от Закона за изменение и допълнение на Закона за медиацията и изпълнението на проект : „Въвеждане на способности за алтернативно разрешаване на спорове (АРС) в съдебната система в България – пилотно въвеждане на задължителна съдебна медиация, изграждане на мрежата от съдебни центрове във всички окръжни райони на страната; разработване на стратегия за пълноценно използване на други алтернативни способности за разрешаване на спорове“ включен в Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България.

С приемането на закона, ВСС се задължава да обособява самостоятелни съдебни центрове по медиация, при условията предвидени в Наредбата за структурата и организацията на съдебните центрове по медиация. В тази връзка ВСС се задължава да извърши необходимите действия във връзка с изграждане на съдебни центрове за медиация във всички съдилища по окръжни райони на Република България.

Предвид кратките срокове заложи за подготовката и изпълнението на проект: „Въвеждане на способности за алтернативно разрешаване на спорове в съдебната система в България“, ОС Стара Загора, чрез инж. Камен Йорданов на длъжност „Управител сгради“, проведе редица срещи с новоизбраната общинска администрация на град Стара Загора, както и срещи с

администрацията на областен управител на област Стара Загора. На срещите бяха дискутирани необходимите действия във връзка с изграждането на съдебни центрове и териториални поделения в окръжен район Стара Загора, касаещи ОС Стара Загора и РС Стара Загора.

ОС Стара Загора предлага за изграждането на: Център за медиация на територията на град Стара Загора, включващи ОС – Стара Загора и РС – Стара Загора, ВСС да се спре на помещението предложено от Община Стара Загора, а именно: Част от сграда с административен адрес ул. “Константин Иречек” № 26.

С оглед гореизложеното беше дадено предложение ВСС да предприеме постъпки по най-бързия възможен начин и в срок да отправи искане до кмета и общинския съвет на Община Стара Загора, за сключване на договор за предоставяне на безвъзмездно ползване на имот частна общинска собственост за срок от 10 години.

ОС Стара Загора през 2023г. продължи с подновяването и смяната на климатици. Бяха закупени и монтирани климатици в общо три кабинета с наши средства от излишъци.

През 2023г. ОС Стара Загора кандидатства за средства от бюджета на ВСС за извършване на ремонт на тоалетните на IV етаж. Ако одобрят средствата от ВСС може да се каже, че в рамките на 3 години изцяло ще се подновят и ремонтират всички санитарни възли в Съдебната палата. Също така сме кандидатствали за средства за основен ремонт на съдийски кабинети на II и III етажи от Съдебната палата.

Във връзка с възникналата политическа и икономическа обстановка в страната, като цяло 2023 година беше трудна и напрегната година. Тенденцията през настоящата 2024 година ситуацията да бъде същата като предходната.

Всичко изброено досега, се отнася по същество и към останалите органи на съдебната власт в окръжния район на Стара Загора. През изминалата 2023 г. не бяха извършени никакви текущи или основни ремонти в сградите на съдебната власт в нашия район.

2. Техническо оборудване – компютри, принтери, мрежи, програмни продукти, проблеми.

През изминалата 2023г. приключи, започнатото през 2022г., пълно обновяване на локалната компютърна мрежа, изградена през 1999г. Със средствата, отпуснати от ВСС за целта, изградихме структурна кабелна система

/СКС/, състояща се от оптична опорна мрежа и медна мрежа cat 6A с гаранция от 25 години на компонентите. Същата е проектирана и изградена, съгласно изискванията на стандарт EN50173-1, EN50173-2 за СКС Class EA.

Мрежата към момента наброява над 120 работни точки, от които 75 са работните места на всички съдии, специализираната и общата администрация, шестте съдебни зали на съда. Пълният опис на компютърната и периферна техника обхваща над 280 позиции- компютърни конфигурации, периферия, сървъри, мрежови устройства и др. Компютърната мрежа на Окръжен съд Стара Загора се обслужва от два физически сървъра в експлоатация съответно от 2013г. и 2017г. Функциите поддържане на активна директория, деловодна програма САС”Съдебно деловодство”, правно-информационна система АПИС, споделени папки, архиви и др. са разпределени между двата. Извън локалната мрежа е компютърната конфигурация в Регистратура ”Класифицирана информация”. От съображения за сигурност същата не е свързана с Интернет. От 2012г. в Търговско отделение функционира работно място тип отдалечено работно място на Агенция по вписванията с цел изпращане по електронен път на съдебните актове, подлежащи на вписване, или обявяване в Търговския регистър. От 2023г. използваме и Системата за сигурно електронно връчване при отпадане на основната връзка. Всички бази-данни се архивират всяка нощ, като се създават още две копия, едно от които е върху външен мрежов сторидж тип NAS в експлоатация от 2016г. Достъпът до Интернет е осигурен с основен доставчик “Интернет Груп” ООД и допълнителен „А1 България“ ЕАД от 2016г. И в шестте съдебни зали на съда има звукозаписна техника и контролни монитори пред съдебния състав. Съдът разполага със седем електронни информационни табла от 2015г., като шест от тях са пред съдебните зали на съда и едно обединяващо, разположено във фойето на първия етаж. От 2015г. в Окръжен съд Стара Загора е осигурена възможността за разплащане на суми по сметките /сметка “Бюджет” и сметка “Депозити”/ на съда през две ПОС-терминални устройства, разположени в служба “Регистратура”.

Във всички отделения на съда новопостъпилите дела се разпределят по докладчици с програма за разпределение на дела: до 30 септември 2015г. използвахме LawChoice, разработена от Администрацията на Висшия съдебен съвет; от 1 октомври 2015г. до внедряването на ЕИСС използвахме Централизираната система за разпределение на делата; от 01.04.2021г. и към момента делата се разпределят и образуват в ЕИСС. Създадени и приведени в

изпълнение са “Вътрешни правила за случайно разпределение на делата в Окръжен съд Стара Загора”, които се актуализират при необходимост. Съдебните заседатели се разпределят на случаен принцип в съответствие с чл.72, ал.2 от Закона за съдебната власт. От 2021г. това се прави чрез ЕИСС. Преди това се използваше приложението LawChoice /версия 3.3.2/.

През 2020г. започна използването на новоразработената Единна информационна система на съдилищата /ЕИСС/. В Окръжен съд Стара Загора внедряването започна на 06.08.2020г. по график, определен от ПВСС. От този момент започна паралелната работа на съдии и съдебни служители в двете системи САС “Съдебно деловодство” и ЕИСС, като делата се администрат в системата, в която са образувани. От 1 април 2021г. делата се разпределят, образуват и администрат в ЕИСС. Присъединените постановени съдебни актове са със заличени данни в съответствие със Закона за защита на личните данни и Закона за класифицираната информация.

С решение на съдийската колегия на ВСС степента на натовареност на съдиите и на съдилищата се отчита и анализира съобразно данните от модул Натовареност в ЕИСС, считано от 1 януари 2022г.

Ежедневно финализиращите съдебни актове се изпращат към Централния уеб базиран интерфейс за публикуване на съдебните актове и ЕПЕП. За делата, образувани и администрат в САС “Съдебно деловодство” се осъществява електронния /безхартиен/ обмен на данни между съдилищата от 2010г. През месец декември 2011г. с новата версия на САС “Съдебно деловодство” е инсталиран и допълнителен модул- Информационна система за производството по несъстоятелност /ИСПН/. Чрез този допълнителен модул всяко събитие по производствата по несъстоятелност се изпраща on-line на сървъра на приложението. С допълненията в САС “Съдебно деловодство” от 2014г. съдът подава в реално време данни към ядрото на ЕИСПП. Регламентиран е редът и са определени лицата с права на достъп до статистическите и типови справки от ядрото на ЕИСПП. От април 2016г. е инсталирано и функционира комуникационно приложение за осъществяване на електронен обмен на данни между САС “Съдебно деловодство” и софтуерна система “Служебни защиты”. В ЕИСС тази възможност е вградена и работи от 2021г. От ноември 2018г. е активиран и обмена на данни между САС “Съдебно деловодство” в Окръжен съд Стара Загора и Единния портал за електронно правосъдие. Използваме уеб-базиран програмен продукт “Каса и банка”, разработен от “Информационно

обслужване” АД-клон Пловдив, за осчетоводяване дейността на вещите лица. По електронен път се подава информация от съда към НАП, НОИ, НСИ, Агенция по обществени поръчки.

И през 2023г. не успяхме да продължим добрата практика за провеждане на обучения с практическа насоченост на място в съда. Една от причините е липса на финансов ресурс. За едnodневно текущо обучение за работа с ЕИСС на принципа въпроси и отговори предложената цена за един участник е 150лв. Много съдебни служители участваха в присъствени обучения за работа с ЕИСС, организирани от НИП. Имаше участия и в дистанционни обучения по разнообразни теми чрез платформата Zoom, като предоставените материали в електронен вид се поставят в папка с общ достъп за ползване от всички съдии и съдебни служители.

В Окръжен съд-Стара Загора се използва мрежов вариант на правно-информационната система Апис7- модули Апис-Право, Апис-Практика, Евро-Право, Апис-Време, Апис-Конструкции, Апис-Регистър и EUROCASES.

Интернет сайтът на Окръжен съд-Стара Загора [/http://www.osstz.com/](http://www.osstz.com/), който беше във виртуалното пространство от 2005г., престана да съществува в края на 2019г. Това се случи по силата на изпълнение на проекта „Доразвитие и централизиране на порталите в СП за достъп на граждани до информация, е-услуги и е-правосъдие“ за унифициране сайтовете на съдилищата. На новия сайт на съда [/https://stzagora-os.justice.bg/](https://stzagora-os.justice.bg/) е прехвърлена всичката досегашна информация, а именно: кратка историческа справка, подробна карта на съдебния район, съдебните актове, препратка към ЦУБИПСА /Централен учебнобазиран интерфейс за публикуване на съдебните актове/; списъци на вещи лица, Вътрешни правила за достъп до обществена информация, Вътрешни правила за публикуване на актове в Интернет, Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки, Вътрешни правила за работа на съдебните помощници, Вътрешни правила за събиране на съдебни вземания на Окръжен съд Стара Загора; профил на купувача; отчетния доклад на Председателя на съда за предходната година и архив на докладите; обявления за публична продажба на частни и държавни съдебни изпълнители; работно време и телефони за контакт на деловодствата; информация за свободните работни места и конкурси в съда и др. полезна информация.

Два от аспектите на сигурността /програмен и организационен/ на работа и защита на информацията в съда са осигурени чрез антивирусен софтуер ESET

Endpoint Antivirus с лиценз, предоставен от Висшия съдебен съвет и „Политика за информационна сигурност“, „Политика за организация на антивирусната защита, „Правила за работа с електронна поща“, „Политика за чисто бюро и чист екран“, „Валидиране на електронни подписи“, „Емейл етикет – кратко справочно ръководство“, всички част от Политиката за защита на личните данни в Окръжен съд Стара Загора.

Проблеми:

Все по-често се изправяме пред невъзможността да осигурим персонални принтери, използвани предимно от съдии. Лимитът, определен за персонален принтер от КПКИТ с протокол №18/29.04.2014г., т.14, последно потвърден от ПВСС с решение от 22.04.2021г., е 250лв. За времето от 10 години /от 2014г. до момента/ цените са се увеличили в пъти. Също така консумативите за такива принтери са несъразмерно високи с цената на принтера. /например: принтер 250лв, тонер касета 120лв., барабанна касета 130лв./. Същата е ситуацията и с принтер /многофункционално устройство/ и принтер /многофункционално устройство/ от среден клас. Наложително е да се преразгледат и актуализират цените на по-горе посочената техника.

3. Финансови резултати в ОС Стара Загора през 2023г.

	<u>2022г.</u>	<u>2023г.</u>
А Приходи по бюджета на СВ	713354.00	917089.00
В.т.ч. съдебни такси	648898.00	819940.00
приходи от лихви	647.00	798.00
глоби , санкции, неустойки	7670.00	20631.00
други приходи /разноски/+конф. ср.	56139.00	75720.00
Б. Разходи по бюджета на СВ		
Заплати	3237626.00	3627097.00
Др. възнаграждения	394892.00	863720.00
Осигуровки	744184.00	788955.00
Издръжка	475807.00	427826.00
В.т.ч. материали	42111.00	29137.00
вода горива енергия	185166.00	169963.00

пощенски и телекомуник. услуги	170756.00	24312.00
поддръжка софтуер	13539.00	17235.00
възнаграждения вещи лица	96943.00	139152.00
други	32708.00	48027.00
Капиталови разходи за придобиване на компютри и др. оборудване и съоръжения	270451.00	28187.00

През 2023г. приходите по бюджета на СВ /917 089.00лв./ бележат ръст от 29% спрямо тези през 2022г. /713 354.00лв./. Разходите за заплати през 2023г. /3 627 097.00 / са увеличени с 12% спрямо тези през 2022г. /3 237 626.00./ Намалена с 10% спрямо 2022г. е издръжката на съда през 2023г.

IV. ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ

През изминалата 2023 година Окръжен съд – Стара Загора работи, спазвайки всички цели и задачи, регламентирани в медийната стратегия на институцията.

Основните принципи в медийната политика на Окръжен съд – Стара Загора са свързани със зачитането на конституционното право на гражданите да получават информация.

Пресофисът на Окръжен съд – Стара Загора навременно, съблюдавайки принципите за публичност, прозрачност, достъпност, законосъобразност и ефективност, предоставяше информация:

- за движението и резултатите по дела със значим обществен интерес, разглеждани от съдилищата в Старозагорски съдебен район;
- за административни, организационни и процедурни промени в работата на съдилищата;
- за кадрови промени;
- за нововъведения на съдилищата, с оглед подобряване работата на институцията с гражданите и перспективите за нейното развитие;
- за инициирани дейности и събития, несвързани пряко с работата по дела, за да се осигури публичност и да се укрепва общественото доверие в съда;
- за Отчетните доклади за съответната година;

С цел информиране на медиите, от служителя „Връзки с

обществеността“, ежеседмично, бе изготвян и публикуван бюлетин за насрочените наказателни дела от общ характер в Окръжен съд – Стара Загора.

От служителя „Връзки с обществеността“ своевременно бяха изпращани прессъобщения до медиите, включени в преслистата на съда, по дела с обществен интерес, за да бъдат осведомени за съдебните актове, постановени от Окръжен съд – Стара Загора.

Прессъобщенията, изпращани до медиите, бяха публикувани и на сайта на Окръжен съд – Стара Загора, както и на тези на районните съдилища.

Продължи да се поддържа комуникационният канал, включващ получаване на информационен бюлетин от ОД на МВР гр.Стара Загора и прессъобщения от Апелативна прокуратура – Пловдив. Целта е своевременно осведомяване и реакция от страна на съдилищата в съдебния район за информиране на медиите по дела със значим обществен интерес и организиране присъствието на журналисти в съдебни заседания.

Служителят „Връзки с обществеността“ продължи да изготвя бюлетин за дела с обществен интерес, разглеждани от Районен съд – Стара Загора, както и да съставя прессъобщения по тези дела. За останалите районни съдилища бе осъществяван контакт с административния ръководител на съответния съд за одобрение на дадено прессъобщение преди то да бъде изпратено на медиите и публикувано на официалните страници на институциите.

Не е прекъснат и всекидневния преглед на печата от служителят „Връзки с обществеността“, за да може да се предвиди евентуален интерес и присъствие на медии по време на съдебни заседания.

Основната цел на пресслужбата на Окръжен съд - Стара Загора е постоянно и коректно взаимодействие с представителите на средствата за масова информация, което продължава да е добра практика в работата на институцията ни.

Окръжен съд – Стара Загора е партньор в образователна програма: „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“ на ВСС и Министерство на правосъдието на Р България, насочена към формирането на правна грамотност и култура сред учениците, повишаване степента на доверие в съдебната власт и спазване на законите. В рамките на програмата в началото на м.декември 2023 г. гости на съда бяха десетокласници от старозагорската ГПЧЕ „Ромен Ролан“. Те бяха посрещнати от съдия Ива Стефанова и младши съдия Цветислава Стайкова. В

началото на посещението възпитаниците на езиковата гимназия имаха възможността да разгледат съдебната палата, част от обособените в нея служби, както и да се запознаят с организацията на работа. Събитието продължи в съдебна зала, където лекторите запознаха гостите с функциите на съдебната система и работата на съдията. Акцент бе поставен и на смисъла за разделението на властите в Р. България. Професионалната компетентност на съдиите спомогна те да предоставят информация за работата си по начин, който беше разбираем за учениците. След лекцията съдия Стефанова и мл.съдия Стайкова отговориха на множество въпроси, провокирани от различни казуси. В края на срещата всички присъстващи получиха информационни и образователни материали, предоставени от ВСС и Окръжен съд – Стара Загора.

Г-н Боян Магдалинчев, в качеството си на представляващ Висшия съдебен съвет, изрази благодарност към Окръжен съд - Стара Загора и персонално към съдия Ива Стефанова за участието на институцията в информационната кампания за популяризиране целите, значението и работата на Образователната програма „Съдебната власт - информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“. Съдия Стефанова бе гост на Радио Стара Загора. В интервю тя сподели какви са целите на проекта и как той се осъществява.

В традиционно организирания „Ден на отворените врати“ в Окръжен съд – Стара Загора гостуваха десетокласници от ПГКНМА „Проф.Минко Балкански“ и ученици от IX „А“ клас и IX „Г“ клас при ППМГ „Гео Милев“, придружени от техни учители и класни ръководители. Съдия Ива Стефанова посрещна възпитаниците на двете старозагорски гимназии и бе техен лектор. Денят на отворените врати предложи на младите посетителите възможност да разгледат съдебната палата и да се запознаят отблизо с функциите на отделните служби на Окръжен съд – Стара Загора. По време на информационния тур съдия Стефанова запозна гостите на институцията с функциите на съдебната власт, ролята на съдилищата и ежедневната работа на съдиите и съдебните служители. В края на опознавателната обиколка учениците имаха възможността да посетят и съдебните зали на Окръжен съд – Стара Загора, в които се провеждат делата. В тях, нагледно, съдия Стефанова разясни как протича един съдебен процес, правните процедури, какъв е редът, който е необходимо да се спазва от страните, участващи в дела. Посредством разкази по действителни случаи, присъстващите се запознаваха със законовата рамка на различните по вид

престъпления и с най-често срещаните случаи на противоправни деяния. Гостите получиха екземпляр от Конституцията на Р България и информационни материали.

В средата на м.март 2023 г. магистрати и съдебни служители от Окръжен съд – Стара Загора участваха в проведена в Стара Загора среща с тема „Промени в Закона за медиацията – новата роля на адвокатурата“. Представители на Висшия съдебен съвет и членове на работната група към ВСС разясниха законовата рамка на задължителната процедура по медиация.

На 17.07.2023 г. Министърът на правосъдието Атанас Славов се среща със съдиите от Старозагорски съдебен район. Пред магистратите той представи предвидените изменения в Конституцията на Р България.

Новите съдебни заседатели към Окръжен съд – Стара Загора, за изборен мандат 2023 – 2027 година, положиха клетва пред Общото събрание на съдиите. В присъствието на магистратите и пред Председателя на съда Красимир Георгиев те се заклеха да прилагат точно Конституцията и законите на Република България, да изпълняват задълженията си по съвест и вътрешно убеждение, да бъдат безпристрастни, обективни и справедливи. За втори пореден мандат като съдебни заседатели са 9 от общо избраните 33. Съдебните заседатели преминаха обучение, което бе проведено от съдия Ива Стефанова - съдия-обучител за съдебния район.

В края на 2023 година магистрати и съдебни служители от Окръжен съд – Стара Загора, Административен съд – Стара Загора и Окръжна прокуратура – Стара Загора, се включиха в благотворителна кауза за подпомагане на деца в неравностойно положение. Със събраните средства бяха закупени и доставени ученически бюра за децата от Центъра за настаняване от семеен тип, гр.Стара Загора. Малчуганите получиха и други подаръци, осигурени от работещите в трите съдебни институции.

В периода от 15 март до 15 май 2023 г. в ОС Стара Загора бе проведено проучване в рамките на проект „Независимост, отчетност и качество на правосъдието“. За целите на проучването и съобразно дадените от ВСС указания, в съда беше създадена подходяща организация за попълване на въпросници. Обобщените от анкетите данни бяха изпратени на ВСС.

През 2023 г. на основен, професионален и допълнителен стаж за придобиване на юридическа правоспособност в Окръжен съд – Стара Загора са постъпили 48 дипломирани юристи.

V. ОБОБЩЕН АНАЛИЗ НА РАБОТАТА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА В СЪДЕБНИЯ ОКРЪГ.

1. Постъпили дела

Данните се основават на статистическите отчети, изпращани от районните съдилища в региона в края на всяка година в МП и ВСС и дават основание за следните изводи:

През отчетната 2023 година в районните съдилища от региона са постъпили 18898 бр. граждански, наказателни и изпълнителни дела, които са с 3% повече в сравнение с 2022г., с 5% по – малко в сравнение с 2021г. и със 4% повече в сравнение с 2020г.

Ръст от 15% през 2023г. бележи постъплението на наказателните дела, на НОХД – ръст от 18%. С 4% по – малко са постъпилите граждански дела, а изпълнителните дела – с 3% повече.

Постъпили дела в районните съдилища

Вид дела	2020г.	2021г.	2022г.	2023г.	Промяна спр. 2022г. %
1.наказателни /общо/ в т.ч.НОХД	5904 1366	5753 1262	5775 1261	6642 1490	+15% +18%
2.граждански /общо/	10859	12140	11015	10590	-4%
3.съдебно-изпълнителни	1423	2066	1612	1666	+3%
Общо:	18186	19959	18402	18898	+3%

По отношение на постъпилите дела през 2023г. показателят “Действителна натовареност” /43.08/ бележи намаление спрямо 2022г. /43.72/. “Натовареността по щат” за 2023г. /35.02/ е също с по – ниски стойности в сравнение с 2022г. /37.82/. С най – високи стойности по отношение на показателя “натовареност по щат” е РС Стара Загора /36.63/, следван от РС Казанлък /34.90/ и РС Гълъбово /34.13/.

По отношение на “действителната натовареност” с най – високи показатели е РС Стара Загора /46.62/, следван от РС Чирпан /41.26/ и РС Казанлък /40.06/.

С Решение на Пленума на ВСС по Протокол №36/15.12.2022г. щатната численост на РС Казанлък е увеличена с 1 щатна бройка за длъжността “съдия”,

на РС Раднево – с 1 щатна бройка за длъжността “съдия“, а на РС Чирпан – в края на 2022г. - с 2 щатна бройка за длъжността “съдия“, така че статистическите данни за 2023г. се различават от тези за 2022г. и показателите на районните съдилища са съпоставими по отношение на ”натовареността по щат”

“Натовареност по щат” и “Действителна натовареност” в районните съдилища по отношение на “Постъпили дела”

Районен съд	Общ бр. пост. дела	Съдии по щат	Действителна натовареност	Натовареност по щат
Ст.Загора	9230	21	46.62	36.63
Казанлък	4607	11	40.06	34.90
Чирпан	1444	4	41.26	30.08
Раднево	1132	3	37.73	31.44
Гълъбово	819	2	37.23	34.13
Окръг 2023г.	17232	41	43.08	35.02
Окръг 2022г.	16790	37	43.72	37.82

1.1. Постъпили през 2023г. в районните съдилища граждански дела

Постъплението на граждански дела през 2023г. бележи намаление спрямо 2022г. от 4%., спрямо 2021г.–намаление от 13% и спрямо 2020г. – намаление от 2%. При три районни съдилища се отчита намаление в постъплението на граждански дела, както следва: РС Стара Загора – с 8%, РС Казанлък – с 1% и и РС Чирпан – с 5%.. При РС Раднево се отчита ръст от 3%, а при РС Гълъбово – от 11%.

Постъпили граждански дела по районните съдилища

Районен съд	Постъпили граждански дела				
	2020г.	2021г.	2022г.	2023г.	Промяна спрямо 2022 г. в %
Ст. Загора	5372	5836	5672	5232	-8%
Казанлък	3283	3844	3082	3068	-1%
Чирпан	830	1038	985	938	-5%
Раднево	828	894	781	803	+3%
Гълъбово	546	528	495	549	+11%
Общо:	10859	12140	11015	10590	-4%

И през 2023г. с най – голямо дялово участие в постъплението са делата по чл.410 и чл.417 ГПК /Заповедните производства/. Най – висок е процентът на постъпили заповедни производства за РС Раднево – 68%, а най–нисък за РС Стара Загора – 56%. Средно 60% от постъпилите граждански дела в региона за 2023г. са “Заповедни производства”. Постъплението на “Заповедни производства“ през 2023г. /6356 бр./ е с 9% по – малко в сравнение с 2022г. /6964 бр./. Три районни съдилища бележат намаление в постъплението както следва: РС Стара Загора – със 17%, РС Казанлък – с 3%, РС Чирпан – със 7%, При РС Раднево се отчита ръст от 8%, а при РС Гълъбово – от 22%

Постъпили дела по чл. 417 и чл 410 ГПК

Районен съд	Брой пост. гр. дела	Бр. пост. дела по чл. 410- 417 ГПК - 2023г.	% от общ бр. пост. гр. дела	Бр. пост. дела по чл. 410- 417 ГПК - 2022г.	% изменение 2023г. спр. 2022г.
Ст. Загора	5232	2946	56%	3547	-17%
Казанлък	3068	1907	62%	1969	-3%
Чирпан	938	605	65%	652	-7%
Раднево	803	545	68%	506	+8%
Гълъбово	549	353	64%	290	+22%
Общо:	10590	6356	60%	6964	-9%

1.2 Постъпили през 2023г. в районните съдилища наказателни дела

Постъплението на наказателни дела през 2023г. бележи ръст от 15% спрямо 2022г. и съответно ръст от 16% спрямо 2021г. и от 13% спрямо 2020г. При всички районни съдилища се отчита ръст в постъпилите наказателни дела спрямо предходната 2022г. както следва: РС Стара Загора /с 13%/ , РС Казанлък /с 13%/ , РС Чирпан /с 39%/ , РС Раднево /с 11%/ и РС Гълъбово /с 30%/.

Постъплението на НОХД през 2023г. бележи ръст от 18% спрямо 2022г. и съответно ръст от 18% спрямо 2021г. и от 9% спрямо 2020г. При четири районни съдилища се отчита ръст в постъпилите НОХД спрямо предходната 2022г. както следва: РС Стара Загора /с 9%/ , РС Казанлък /с 27%/ , РС Чирпан /с 39%/ и РС Гълъбово /с 44%/ . На нивото на делата през 2022г. са постъпилите НОХД в РС Раднево.

Постъпили наказателни дела по районни съдилища

Районен съд	2020г.		2021г.		2022г.		2023г.		Пром. спр.2022 %	
	Наказ Общо	В т.ч. НОХД	Наказ Общо	В т.ч. НОХД	Наказ Общо	В т.ч. НОХД	Наказ Общо	в т.ч. НОХД	Наказ Общо	в т.ч. НОХД
Ст.Загора	3362	694	3315	631	3538	632	3998	687	+13%	+9%
Казанлък	1441	412	1445	386	1368	360	1539	457	+13%	+27%
Чирпан	528	137	427	107	364	127	506	177	+39%	+39%
Раднево	309	55	345	68	297	79	329	78	+11%	-
Гълъбово	264	68	221	70	208	63	270	91	+30%	+44%
Общо:	5904	1366	5753	1262	5775	1261	6642	1490	+15%	+18%

От постъпилите 1490 бр. НОХД в районните съдилища през 2023г. /2022г. – 1261 бр., 2021г. – 1262 бр., 2020г. – 1366 бр./, са прекратени и върнати за доразследване 29 бр. или 2% от постъпилите /2022г. – 18 бр. или 1.4% от постъпилите, 2021г. – 21 бр. или 1.7% от постъпилите, 2020г. – 34 бр. или 2.5 % от постъпилите/. Налице е тенденция за постоянен и нисък процент на върнатите за доразследване дела в анализирания четиригодишен период.

2. Свършени дела

Свършените наказателни дела през 2023г. бележат ръст от 17% спрямо 2022г. и съответно ръст от 12% спрямо 2021г. и от 17% спрямо 2020г. Свършените НОХД през 2023г. бележат ръст от 24% спрямо 2022г. и съответно ръст от 18% спрямо 2021г. и от 16% спрямо 2020г. През 2023г. при свършените граждански дела се наблюдава намаление спрямо 2022г. от 6%, спрямо 2021г. – намаление от 16% и спрямо 2020г. – намаление от 3%. Свършените изпълнителни дела през 2023г. са с 5% по – малко от тези през 2022г. и съответно със 17% повече спрямо 2021 и с 19% повече спрямо 2020г.

Свършени дела в районните съдилища

Вид дела	2020г.	2021г.	2022г.	2023г.	Промяна спр. 2022г. %
1.наказателни /общо/	5736	5991	5719	6704	+17%
в т.ч.НОХД	1332	1300	1237	1538	+24%
2.граждански /общо/	10861	12469	11209	10512	-6%
3.съдебно-изпълнителни	1853	1886	2326	2203	-5%
Общо:	18450	20346	19254	19419	+1%

По отношение на свършените дела през 2023г. показателят “Действителна натовареност”/43.04/ бележи намаление спрямо 2022г. /44.08/. “Натовареността по щат” за 2023г. /34.99/ е също с по – ниски стойности в сравнение с 2022г. /38.13/. С най – високи стойности по отношение на показателя “натовареност по щат” е РС Стара Загора /36.65/, следван от РС Казанлък /34.69/. По отношение на “действителна натовареност” с най – високи показатели е РС Стара Загора /46.65/, следван от РС Чирпан /41.63/ и РС Казанлък /39.82/.

**“Натовареност по щат” и “Действителна натовареност”
в районните съдилища по отношение на “Свършени дела”**

Районен съд	Общ брой свърш дела	Съдии по щат	Действителна натовареност	Натовареност по щат
Ст.Загора	9236	21	46.65	36.65
Казанлък	4579	11	39.82	34.69
Чирпан	1457	4	41.63	30.35
Раднево	1146	3	38.20	31.83
Гълъбово	798	2	36.27	33.25
Окръг 2023г	17216	41	43.04	34.99
Окръг 2022г	16928	37	44.08	38.13

2.1 Свършени граждански дела в районните съдилища през 2023г.

Свършените граждански дела през 2023г. бележат намаление спрямо 2022г. със 6% и съответно намаление спрямо 2021г. – със 16% и спрямо 2020г. – с 3%. При три районни съдилища се отчита намаление в свършените граждански дела, както следва: РС Стара Загора – с 11%, РС Казанлък – с 2% и РС Чирпан – с 4%

Свършените граждански дела по районни съдилища

Районен съд	Свършени граждански дела				Промяна спрямо 2022г. в %
	2020г.	2021г.	2022г.	2023г.	
Ст. Загора	5561	5977	5791	5162	-11%
Казанлък	3166	3973	3132	3058	-2%
Чирпан	812	1041	987	945	-4%
Раднево	796	927	807	810	-
Гълъбово	526	551	492	537	+9%
Общо:	10861	12469	11209	10512	-6%

Отчетен доклад на Старозагорски съдебен район за 2023 година

При РС Гълъбово се отчита ръст в свършените граждански дела от 9%, а тези в РС Раднево са на нивото от 2022г. Сред свършените граждански дела и през 2023г. с най – голямо дялово участие са делата по чл. 410 и чл. 417 ГПК /Заповедни производства/. Най – висок е процентът за РС Раднево /68%/, а най – нисък за РС Стара Загора /57%/. Средно 60% от свършените граждански дела в регион Стара Загора за 2023г. са “Заповедни производства”.

Свършени дела по чл. 410 и чл. 417 ГПК

Районен съд	Бр. свърш. гр. дела	Бр. свърш. дела по чл. 410- 417 ГПК – 2023г.	% от общ бр. свърш. гр. дела	Бр. свърш. дела по чл. 410- 417 ГПК – 2022г.	% изменение 2023г. спр. 2022г.
Стара Загора	5162	2949	57%	3546	-17%
Казанлък	3058	1891	62%	1978	-4%
Чирпан	945	597	63%	649	-8%
Раднево	810	551	68%	505	+9%
Гълъбово	537	352	66%	293	+20%
Общо:	10512	6340	60%	6971	-9%

Намаление в броя свършени “Заповедни производства” спрямо предходната година се отчита при три районни съдилища, както следва: РС Стара Загора /със 17%/, РС Казанлък /с 4%/, и РС Чирпан /с 8%/. При РС Раднево е налице увеличение /с 9%/, а при РС Гълъбово /с 20%/.

По– голяма част от делата са свършени до 3 месеца от образуването им /средно 91 %/, като особено добри са резултатите на РС Раднево /95%/, РС Чирпан /93%/, и РС Гълъбово /93%/. Следва да се отбележи, че показателите на другите районни съдилища са много близки: РС Стара Загора /90%/, и РС Казанлък също /90%/.

Свършени граждански дела до 3 месеца от образуването им

Районен съд	Бр. свърш. гр. дела	До 3 мес. от образ. им-2023г	% от общ бр. свърш. дела	До 3 мес. от образ. им-2022г	% от общ бр. свърш. дела
Ст. Загора	5162	4661	90%	5189	90%
Казанлък	3058	2760	90%	2837	91%
Чирпан	945	874	93%	914	93%
Раднево	810	772	95%	759	94%
Гълъбово	537	497	93%	442	90%
Общо:	10512	9564	91%	10141	91%

За сравнение: през 2022г. средно 91% от делата са свършени до 3 месеца от образуването им, като с най – добри показатели са били РС Раднево /94%/ и РС Чирпан 93%.

По отношение на свършените през 2023г. граждански дела със съдебен акт по същество, статистическите данни отчитат най – високи стойности през 2023г. за РС Чирпан /86%/, РС Казанлък /85%/ и РС Гълъбово /85%/. Средно 84% от свършените дела през 2023г. са приключили със съдебен акт по същество, като показателите на всички районни съдилища са много добри.

За сравнение през 2022г. 81% от приключилите дела са със съдебен акт по същество, като с най – добри показатели са били: РС Казанлък /88%/ и РС Гълъбово /83%/.

Свършени граждански дела със съдебен акт по същество

Районен съд	Бр.свърш. гр. дела	Със съд. акт по с-во 2023г.	% от общ бр. свърш. дела	Със съд. акт по с-во 2022г.	% от общ бр. свърш. дела
Ст. Загора	5162	4236	82%	4519	78%
Казанлък	3058	2612	85%	2749	88%
Чирпан	945	809	86%	795	81%
Раднево	810	662	82%	625	78%
Гълъбово	537	455	85%	410	83%
Общо:	10512	8774	84%	9098	81%

2.2 Свършени наказателни дела в районните съдилища през 2023г.

През 2023г. са приключени 6704 бр. наказателни дела в т.ч. 1508 бр. НОХД /2022г. – 1237 бр., 2021г. – 1300 бр., 2020г. – 1332 бр./.

Общият брой свършени наказателни дела през 2023г. е със 17% повече спрямо 2022г., с 12% повече спрямо 2021г. и със 17% повече спрямо 2020г.

Във всички районни съдилища свършените наказателни дела бележат ръст спрямо 2022г. както следва: РС Стара Загора /със 17%/, РС Казанлък /с 12%/, РС Чирпан /с 37%/, РС Раднево /с 14%/ и РС Гълъбово /с 29%/.

Броят на свършените НОХД през 2023г. /1508 бр./ е с 22% по – висок спрямо 2022г. и съответно със 16% по – висок спрямо 2021г. и с 13% по – висок спрямо 2020г.

Четири районни съдилища бележат ръст в свършените НОХД, както следва: РС Стара Загора /със 16%/, РС Казанлък /с 30%/, РС Чирпан /с 42%/ и РС Гълъбово /с 24%/. Свършените НОХД в РС Раднево през 2023г. са на нивото на тези от 2022г.

Свършени наказателни дела по районни съдилища

Районен съд	2020г.		2021г.		2022г.		2023г.		Пром. спр.2021 %	
	Наказ общо	В т.ч. НОХД	Наказ общо	В т.ч. НОХД	Наказ Общо	В т.ч. НОХД	Наказ Общо	в т.ч. НОХД	Наказ Общо	в т.ч. НОХД
Ст.Загора	3311	696	3412	644	3491	614	4074	711	+17%	+16%
Казанлък	1363	384	1520	410	1358	344	1521	447	+12%	+30%
Чирпан	501	136	463	111	374	126	512	179	+37%	+42%
Раднево	291	51	362	65	294	82	336	83	+14%	-
Гълъбово	270	65	234	70	202	71	261	88	+29%	+24%
Общо:	5736	1332	5991	1300	5719	1237	6704	1508	+17%	+22%

Голяма част от НОХД са свършени до 3 месеца от образуването им /средно 86%/, като особено добри са показателите на РС Чирпан /94%/, РС Стара Загора /85%/ и РС Казанлък /85%/. В съпоставка с 2022г. данните са следните: РС Стара Загора /2023г. – 85%, 2022г. – 86%/, РС Казанлък /2023г. – 85%, 2022г. – 83%/, РС Чирпан /2023г. – 94%, 2022г. – 91%/, РС Раднево /2023г. – 90%, 2022г. – 77%/ и РС Гълъбово /2023г. – 82%, 2022г. – 61%/. Единствено РС Стара Загора отчита намаление през 2023г. в този показател.

НОХД свършени до 3 месеца от образуването им

Районен съд	Бр.свърш. НОХД	До 3 мес. от образ. им-2023г	% от общ бр. свърш. дела	До 3 мес. от образ. им-2022г	% от общ бр. свърш. дела
Ст. Загора	711	606	85%	531	86%
Казанлък	447	382	85%	286	83%
Чирпан	179	168	94%	115	91%
Раднево	83	75	90%	63	77%
Гълъбово	88	72	82%	43	61%
Общо:	1508	1303	86%	1038	84%

По отношение на свършените НОХД приключили с присъда /средно 21% от общия брой свършени НОХД/ данните за районните съдилища в региона са следните: с най-високи показатели е РС Раднево /28%/. С най – ниски

стойности е РС Чирпан – едва 11%. В съпоставка с 2022г. данните са следните: РС Стара Загора /2023г. – 22%, 2022г. – 25%/, РС Казанлък /2023г. – 24%, 2022г. – 26%/, РС Чирпан /2023г. – 11%, 2022г. – 17%/, РС Раднево /2023г. – 28%, 2022г. – 52%/ и РС Гълъбово /2023г. – 16%, 2022г. – 24%/. И петте районни съдилища отчитат намаление в процента постановени присъди.

НОХД приключили с присъда

Районен съд	Общ брой свършени НОХД	Приключили с присъда 2023г.	% спрямо общия брой свършени дела	Приключили с присъда 2022г.	% спрямо общия брой свършени дела
Ст. Загора	711	156	22%	155	25%
Казанлък	447	105	24%	90	26%
Чирпан	179	19	11%	21	17%
Раднево	83	23	28%	43	52%
Гълъбово	88	14	16%	17	24%
Общо:	1508	317	21%	326	27%

За свършените НОХД със съдебен акт по същество /присъда и споразумение/, които за съдебния окръг средно са 96%, данните са следните: с най – добри показатели през 2023г. е РС Гълъбово /100%/. Следват две районни съдилища с 97%: РС Казанлък и РС Чирпан. Високи са показателите и на РС Стара Загора /96%/ и РС Раднево /93%/.

НОХД приключили със съдебен акт по същество

Районен съд	Общ брой свършени НОХД	Със съдебен акт по с-во 2023г.	% спрямо общия брой свършени дела	Със съдебен акт по с-во 2022г.	% спрямо общия брой свършени дела
Ст. Загора	711	681	96%	560	91%
Казанлък	447	434	97%	337	98%
Чирпан	179	173	97%	123	98%
Раднево	83	77	93%	80	98%
Гълъбово	88	88	100%	70	99%
Общо:	1508	1453	96%	1170	95%

Средно за окръга през 2023г. показателят е завишен спрямо този от 2022г, като ръст бележат РС Стара Загора и РС Гълъбово.

Показателен е фактът, че през 2023г. /както и през 2022г. , 2021г. и 2020г./ голяма част от свършените НОХД във всички районни съдилища са

приключили със споразумение. Тенденцията за големия брой на сключваните споразумения, както на досъдебна, така и в съдебна фаза е особено добре изразена през последните години.

Това води до по-бързо приключване на делото с краен и окончателен съдебен акт, който е по-стабилен, тъй като представлява постигнато съгласие на всички страни, относно виновността на дееца, вида и размера на наказанието, което следва да му бъде наложено, като същевременно и определението, с което е одобрено споразумението, е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

Приключването на делата със споразумение е един от добрите варианти за приключване на дела от общ характер, доколкото в този случай всички страни по делото са съгласни с така постигнатото споразумение и с неговите последици, като са приели, че изцяло са постигнати техните цели и са удовлетворени интересите както на правосъдието, така и на пострадалите от престъплението, а същевременно и виновният за престъплението е наказан.

Ето защо и без съмнение, фактът на големия брой на постигнатите споразумения по дела от общ характер е в полза и интерес на страните в процеса, а така също и на обществото, доколкото освен индивидуална превенция, наказанието има и генерална такава и създава убеждение в обществото, че виновните лица няма да останат ненаказани и ще понесат наказателна отговорност. Не на последно място е и обстоятелството, че се спестява и време, и финансови ресурси.

3. Качество на правораздаване

3.1 По гражданските дела

Като въззивна инстанция през 2023г. делата за разглеждане в Старозагорския окръжен съд са общо 963 бр. /2022г. – 950 бр., 2021г. – 1123 бр., 2020г. – 1249 бр./, в т.ч. вгрд – 553 бр. /2022г. – 621 бр., 2021г. – 714 бр., 2020г. – 735 бр./, вчгрд – 410 бр./2022г. – 329 бр., 2021г. – 409 бр., 2020г. – 514 бр./.

От тях са свършени общо 865 бр. или 90 % от делата за разглеждане /2022г. – 840 бр, или 89%, 2021г. – 994 бр., или 89 %, 2020г. – 1065 бр. или 85%,/, от които вгрд – 477 бр. и вчгрд – 388 бр. Несвършените въззивни дела в края на отчетния период са общо 98 бр. /2022г. – 110 бр., 2021г. – 129 бр., 2020г. – 184 бр./, в т. ч. вгрд. – 76 бр. и вчгрд – 22 бр.

Анализираните данни сочат, че броят на гражданските дела за разглеждане в ОС Стара Загора като въззивна инстанция отбелязва намаление спрямо 2021г. и 2020г. и незначителен ръст спрямо 2022г. Висок е процентът на свършените въззивни граждански дела спрямо общия брой дела за разглеждане: 2023г. – 90%, 2022г. и 2021г. – 89%, 2020г. – 85% респективно малък броят на останалите висящи в края на отчетния период. Отчита се намаление от 11% спрямо 2022г. и същевременно най – малък брой висящи дела в разглеждания четиригодишен период.

През 2023г. бележи намаление от 9% броят на обжалваните решения, респективно свършени въззивни граждански дела. Ръст се отчита само в РС Казанлък /от 10%/ и РС Чирпан /от 12%/. Другите три районни съдилища бележат намаление съответно: РС Стара Загора /от 12%/, РС Раднево /от 21%/, РС Гълъбово /от 50%/.

Брой свършени въззивни граждански дела за периода 2020г. – 2023г.

Районен съд	Общ брой свършени в.гр.д. 2020г.	Общ брой свършени в.гр.д. 2021г.	Общ брой свършени в.гр.д. 2022г.	Общ брой свършени в.гр.д. 2023г.	% изменение спрямо 2022г
Ст. Загора	414	408	337	298	-12%
Казанлък	117	120	106	117	+10%
Раднево	26	43	39	31	-21%
Чирпан	13	20	17	19	+12%
Гълъбово	10	16	24	12	-50%
Общо:	580	607	523	477	-9%

От свършените през 2023г. 477 бр. в.гр.д., при 313 бр. или 66% решението е оставено в сила /2022г. – 331 бр. или 63%, 2021г. – 363 бр. или 60%, 2020г. – 356 бр. или 61%/. Налице е увеличение на потвърдените решения спрямо предходната 2022г. с 3%, със 6% спрямо 2021г. и с 5% спрямо 2020г., като същевременно през 2023г. имаме най – голям процент потвърдени решения за анализирания четиригодишен период.

Намалява спрямо предходните години процентът на изцяло отменените /обезсилени/ решения: 2023г. – 13%, 2022г. – 15%, 2021г. – 14%, 2020г. – 14%., като същевременно през 2023г. имаме най – нисък процент изцяло отменени /обезсилени/ решения за анализирания четиригодишен период. Лек ръст бележи

процентът на прекратените дела: 2023г. – 13%, 2022г. – 11%, 2021г. – 15%, 2020г. – 13% .

**Качество на въззивно обжалвани решения по граждански дела
за периода 2020г. – 2023г.**

Районен съд	Общ бр. свърш. дела	Решен. оставено в сила	% от общ бр. свърш. дела	Решен. измен.	Решен. отменено изцяло	Решен. обезсилено	Делото прекр.
2020г.	580	356	61%	65	75	7	77
2021г.	607	363	60%	68	80	4	92
2022г.	523	331	63%	51	71	9	61
2023г.	477	313	66%	45	52	8	59

По съдилища данните за качеството на въззивно обжалваните решения /потвърдени/ изглеждат така: РС Стара Загора – 66%, РС Казанлък – 62%, РС Чирпан – 68%, РС Раднево – 81%, РС Гълъбово – 58%. С най – добър показател е РС Раднево. От 31 бр. свършени дела: 25 бр. са потвърдени, 3 бр. изменени, 2 бр. отменени и 1 бр. прекратено. Трябва да се има предвид, че броят на обжалваните решения на РС Раднево, РС Чирпан и РС Гълъбово е по – малък и дори един брой дело в повече /по – малко/, може да промени съществено процента нагоре /надолу/. С добри показатели са и РС Чирпан /68%/ и РС Стара Загора /66%/.

**Качество на въззивно обжалвани решения по граждански дела
през 2023г. по районни съдилища**

Районен съд	Общ бр. свърш. дела	Решен. оставено в сила	% от общ бр. свърш. дела	Решен. измен.	Решен. отменено изцяло	Решен. Обезсилено	Делото прекр.
Ст.Загора	298	196	66%	23	33	5	41
Казанлък	117	72	62%	17	12	2	14
Чирпан	19	13	68%		3		3
Раднево	31	25	81%	3	2		1
Гълъбово	12	7	58%	2	2	1	
Общо:	477	313	66%	45	52	8	59

През 2023г. в ОС Стара Загора са разгледани 388 бр. частни жалби, в които се включват и определения и разпореждания по движението на

гражданските и търговските дела, а не само съдебни актове по същество /2022г. – 317 бр., 2021г. – 387 бр., 2020г. – 485 бр./.

Брой свършени въззивни частни граждански дела

Районен съд	Общ брой свършени в.ч.гр.д. 2020г.	Общ брой свършени в.ч.гр.д. 2021г.	Общ брой свършени в.ч.гр.д. 2022г.	Общ брой свършени в.ч.гр.д. 2023г.	% изменение спрямо 2022г
Ст. Загора	333	223	163	166	+2%
Казанлък	65	62	73	126	+73%
Раднево	30	34	38	50	+32%
Чирпан	29	33	19	33	+74%
Гълъбово	28	35	24	13	-46%
Общо:	485	387	317	388	+22%

Увеличен е броят на обжалваните определения и разпореждания, респективно броят на свършените въззивни частни граждански дела в РС Стара Загора /с 2%/ , в РС Казанлък /със 73%/ , в РС Раднево /с 32%/ и в РС Чирпан /със 74%/ .

Намаление се отчита в РС Гълъбово /с 46%/ . Средно през 2023г. с 22% е увеличен броят на свършените в.ч.гр.д. прямо 2022г.

От свършените 388 бр. в.ч.гр.д. 259 бр. или 67% са потвърдени /2022г – 202 бр. или 64%, 2021г. – 219 бр. или 57%, 2020г. – 295 бр., или 61%/ . През 2023г. показателя е с най – високи стойности за анализирания период.

Намалява броят /процентът/ на отменените дела –24% през 2023г., 25% през 2022г., 26% през 2021г., 24% през 2020г.

Незначително намаление се отчита в броя прекратени дела: 8.5% през 2023г., 9% през 2022г., 10% през 2021г.

Качество на въззивно обжалвани определения по гр.дела 2020г. – 2023г.

Година	Общ брой свършени в.ч.гр.д.	Потвърдени	% от общ бр. свършени в.ч.гр.д.	Отменени	Изменени	Прекратени
2020	485	295	61%	117	36	37
2021	387	219	57%	100	28	40
2022	317	202	64%	80	5	30
2023	388	259	67%	92	4	33

3.2 По наказателните дела

През 2023г. в Окръжен съд Стара Загора делата за разглеждане /т.е. останали несвършени дела в края на 2022г. и постъпили през 2022г./ са 350 бр. въззивни дела. От тях са приключени 297 бр. въззивни дела /в т.ч. 84 бр. ВНОХД, 21 бр. ВНЧХД, 11 бр. ВАНД и 181 бр. ВЧНД/.

Потвърдени са присъди /решения/ по 77 бр. дела, изменени присъди /решения/ – по 12 бр. дела, отменени присъди /решения/ – по 12 бр. дела, отменени с произнасяне на нова присъда /решение/ – 6 бр. наказателни дела и прекратени – 9 бр. дела.

Цитираните данни сочат, че броят на въззивните дела за разглеждане през 2023г. – 350 бр. са на нивото на предходната година и съответно с 11% повече от делата през 2021г. и със 20% повече от тези през 2020г. /2022г. – 353 бр., 2021г. – 316 бр., 2020г. – 293 бр./. Броят на свършените въззивни наказателни дела през 2023г.–297 бр. бележи увеличение от 2% спрямо 2022г. и съответно увеличение от 17% спрямо 2021г. и от 19% спрямо 2020г. /2022г. – 291 бр., 2021г. – 254 бр., 2020г. – 249 бр./.

С 27% като цяло е увеличен броят на свършените ВНОХД и ВНЧХД /105 бр./ в ОС Стара Загора през 2023г. За три районни съдилища данните за 2023г. показват увеличение в броя обжалвани присъди както следва: РС Стара Загора /със 60%/, РС Раднево /от 7 бр. на 8 бр/ и РС Гълъбово /от 3бр. на 8 бр./. Намаление се отчита в РС Казанлък /с 15%/ и РС Чирпан /от 5 бр. на 2 бр./ Трябва да се има предвид малкия брой обжалвани дела за РС Раднево, РС Чирпан и РС Гълъбово, респективно голямата промяна в процентно изражение спрямо предходната година.

Брой свършени ВНОХД и ВНЧХД за периода 2020г. – 2023г.

Районен съд	Брой свърш ВНОХД ВНЧХД 2020г.	Брой свърш ВНОХД ВНЧХД 2021г.	Брой свърш ВНОХД ВНЧХД 2022г.	Брой свърш ВНОХД ВНЧХД 2023г.	% изменение спрямо 2022г
Ст. Загора	57	54	40	64	+60%
Казанлък	18	31	27	23	-15%
Раднево	5	1	7	8	↑
Чирпан	3	4	5	2	↓
Гълъбово	6	4	3	8	↑
Общо:	89	94	83	105	+27%

През 2023г. се наблюдава ръст в броя на потвърдените присъди спрямо общия брой свършени дела – 66% /2022г. – 63%, 2021г. – 72%, 2020г. – 61%/. Лек ръст спрямо предходната година бележи процентът на изцяло отменените присъди – 14% /2022г. – 12%, 2021г. – 15%, 2020г. – 20%/. Намалява през 2023г. броят на изменените присъди 11% /2022г. – 19%, 2021г. – 8%, 2020г. – 16%/ от общия брой свършени дела. Ръст бележи процентът на прекратените дела – 9% /2022г. – 6%, 2021г. – 5%, 2020г. – 3%/. Като цяло 2023г. се отличава с добро качество на правораздаване.

Качество на свършени ВНОХД и ВНЧХД за периода 2020г. – 2023г.

Година	Брой свърш дела	Присъда потвърд.	% от бр. свърш дела	Присъда изменена	Присъдата отмен. изцяло		Делото прекратено
					За ново разглеждане	С нова присъда	
2020г.	89	54	61%	14	10	8	3
2021г.	94	68	72%	7	9	5	5
2022г.	83	52	63%	16	8	2	5
2023г.	105	69	66%	12	11	4	9

По съдилища данните, визиращи качеството на правораздаване /потвърдени съдебни актове/, са следните: РС Стара Загора – 64%, РС Казанлък – 78%, РС Раднево – 63%, РС Чирпан – 50% и РС Гълъбово /50%/. С много добри показатели през 2023г. е РС Казанлък. При 23 бр. свършени дела: за 18 бр. – присъдата е потвърдена, за 2 бр. – присъдата изменена, за 2 бр. – присъдата е отменена изцяло и делото е върнато за ново разглеждане и 1 бр. – делото е прекратено.

**Качество на свършените ВНОХД и ВНЧХД през 2023г.
по районни съдилища**

Районен съд	Брой свърш дела	Присъда потвърд.	% от бр. свърш. дела	Присъда изменена	Присъдата отмен. изцяло		Делото прекратено
					За ново разглеждане	С нова присъда	
Ст.Загора	64	41	64%	9	7	3	4
Казанлък	23	18	78%	2	2		1
Раднево	8	5	63%	1	2		
Чирпан	2	1	50%				1
Гълъбово	8	4	50%			1	3
Общо:	105	69	%	12	11	4	9

Поради малкия брой обжалвани присъди, данните за качество на правораздаване за РС Раднево, РС Чирпан и РС Гълъбово са несъпоставими с тези за РС Казанлък и РС Стара Загора.

През 2023г. са свършени 11 бр. ВАНД. 73% от обжалваните решения са потвърдени и 27% - решението е отменено изцяло. През 2023г. е увеличен процентът на потвърдени решения /73%/. Трябва да се отчете обаче и ниския брой постъпили /респективно/ разгледани ВАНД.

Качество на свършените ВАНД за периода 2020г. – 2023г.

Година	Брой свърш. дела	Решение потвърд.	% от бр. свърш. дела	Решение изменено	Решението отмен. изцяло		Делото прекратено
					За ново разглеждане	С нова решение	
2020г.	7	6	86%	1			
2021г.	11	9	82%		1		1
2022г.	13	9	69%	1	2	1	
2023г.	11	8	73%		1	2	

През 2023г. в ОС Стара Загора са разгледани 181 бр. частни жалби и протести – със 7% по – малко спрямо 2022г. В две съдилища се отчита намаление в разгледаните частни жалби и разпореждания: в РС Стара Загора със 17% и в РС Гълъбово /от 5 бр. на 3 бр./. Другите три съдилища бележат ръст съответно: в РС Казанлък /с 8%/, в РС Раднево /от 5 бр. на 10 бр./ и в РС Чирпан /о 10 бр. на 13 бр./. Поради малкия брой обжалвани определения /разпореждания/ за РС Раднево, РС Чирпан и РС Гълъбово измененията в процентно изражение спрямо предходната година са значителни и несъпоставими с тези за РС Стара Загора и РС Казанлък.

Брой свършени ВЧНД за периода 2020г. – 2023г.

Районен съд	Общ брой свършени ВЧНД- 2020г.	Общ брой свършени ВЧНД- 2021г.	Общ брой свършени ВЧНД- 2022г.	Общ брой свършени ВЧНД- 2023г.	% изменение спрямо 2022г.
Ст. Загора	103	105	139	116	-17%
Казанлък	32	26	36	39	+8%
Раднево	9	4	5	10	↑
Чирпан	3	8	10	13	↑
Гълъбово	6	6	5	3	↓
Общо:	153	149	195	181	-7%

По отношение на качеството на свършените ВЧНД: потвърдени през 2023г. са 69% от обжалваните определения и разпореждания /2022г. – 73%, 2021г. – 78%, 2020г. – 75%/ – най – нисък процент за разглеждания четиригодишен период. Процентът на изцяло отменените определения и разпореждания за 2023г. е 21.5%, /2022г. – 21%, 2021г. – 17%, 2020г. – 19%/. 4% от обжалваните определения и разпореждания са изменени, а 5.5% - прекратени.

Качество на свършените ВЧНД за периода 2020г. – 2023г.

Година	Общ брой свърш в.ч.гр.д.	Потвърдени	% от общ бр. свърш.ч.гр.д.	Отменени	Изменени	Прекрате ни
2020г.	153	114	75%	29	3	7
2021г.	149	116	78%	25	3	5
2022г.	195	143	73%	41	7	4
2023г.	181	125	69%	39	7	10

4. Съдебно – изпълнителна служба

Съдебно–изпълнителното производство е с особена значимост, поради обстоятелството, че то се явява частта, с която завършва съдебното производство. Тук интересът почти винаги е голям и всичко това създава голямо напрежение и често конфликтност във взаимоотношенията между съдия–изпълнителите със страните по изпълнителното дело.

Изводи:

а/ Постъпилите изпълнителни дела през 2023г. – общо 1666 бр. са с 3% повече в сравнение с 2022г. /1612 бр./

б/ Свършените изпълнителни дела през 2023г. – общо 2203 бр. са 5% по – малко в сравнение с 2022г. /2326 бр./

в/ Намалява /със 7%/ броят на останалите несвършени дела в края на отчетния период. – 7522 бр. /2022г. – 8059 бр./

г/ Качеството на работата на съдебно – изпълнителните служби е много добра, тъй като минимален брой от обжалваните действия на съдия–изпълнителя са уважени.

Постъпили и свършени изпълнителни дела

Година	Съд	Несвършени дела в началото на отчетната година	Постъпили дела през годината	Свършени дела през годината	Останали несвършени дела в края на отчетната година
2020г.	СРС	2743	787	849	2681
	КРС	4205	274	336	4143
	РРС	634	113	471	276
	ЧРС	1133	212	184	1161
	ГРС	308	37	13	332
ОБЩО:		9023	1423	1853	8593
2021г.	СРС	2681	775	983	2473
	КРС	4143	416	3 21	4238
	РРС	276	330	295	311
	ЧРС	1161	462	167	1456
	ГРС	332	83	120	295
ОБЩО:		8593	2066	1886	8773
2022г.	СРС	2473	692	1472	1693
	КРС	4238	422	564	4096
	РРС	311	127	117	321
	ЧРС	1456	211	89	1578
	ГРС	295	160	84	371
ОБЩО:		8773	1612	2326	8059
2023г.	СРС	1693	741	1183	1251
	КРС	4096	484	468	4112
	РРС	321	139	124	336
	ЧРС	1578	161	349	1390
	ГРС	371	141	79	433
ОБЩО:		8059	1666	2203	7522

Основните проблеми, свързани със забавянето на движението на изпълнителните дела и през изминалата година, не се различават съществено от проблемите, поставени през предходните години и могат да се сведат до няколко: липса на достатъчно имущество на длъжниците, многобройните процесуални възможности за спиране на изпълнителните дела, недостатъчно ефективни способи за изпълнение, формализъм при извършването на определени процесуални действия, затруднение при връчване на призовките за доброволно изпълнение и съответно съобщения за процесуални действия, в

Отчетен доклад на Старозагорски съдебен район за 2023 година

това число и връване на преписи от жалбите.

Анализът на предходните отчетни доклади извежда като тенденция проблемът относно връчването на книжата на страните. Реформата удължи значително процедурата по връчване на поканата за доброволно изпълнение, когато длъжникът не е намерен на посочения адрес. Тогава се прилагат разпоредбите на чл. 47, ал. 3 от ГПК и изпълнителното производство се забавя.

Също така не може бързо да се назначи особен представител на длъжника - чл. 327 от ГПК (отм.) уреждаше тази процедура доста бързо, а процедурата на чл. 47, ал. 6 от ГПК, приложима и в изпълнителния процес е доста продължителна. Затруднения в работата се наблюдават и от това, че вискателите не предприемат предварителни действия за обезпечаване на вземанията си. Има длъжници, напуснали за неопределено време пределите на Република България, които нямат имущество и доходи в страната. Присъединените по право публични държавни вземания представляват значителен дял от всички предявени вземания, което демотивира първоначалните вискатели да правят разноси за извършване на изпълнителни действия спрямо длъжници, чието имущество и доходи не са достатъчни да удовлетворят всички вискатели, включително държавата с привилегия. Работата на съдебно - изпълнителната служба се увеличава от големия брой постъпили искания от вискатели за цялостно проучване на имущественото състояние и доходите на длъжници и със задължението по чл. 9 от Наредба за определяне на реда за изплащане от държавата на присъдена издръжка, в сила от 24.06.2011г., на всеки шест месеца да се извършва проверка на обстоятелствата по чл. 152, ал. 2 от СК.

Планираното създаване на съвременен софтуер и изграждане на единна база данни все още не е реалност, което е крайно необходимо при сегашната смесена система на съдебното изпълнение за по добро взаимодействие с частните съдебни изпълнители от съдебният район, и осигуряване на бързина и ефективност при изпълнение на съдебните актове. Следва да се въведе единен регистър за всички длъжници. Все още не е преведена в действие и нормата на чл. 450а от ГПК, не се налага електронен запор върху вземане по сметка в банка.

През настоящата 2024 година държавните съдебни изпълнители следва да продължат да полагат усилия за приключване на незавършилите производства, повишаване събираемостта на сумите и намаляване броя на несвършените дела

в края на отчетния период, както и повишаване качеството на работа с оглед инстанционния контрол.

Събраните суми по изпълнителни дела през 2023г. – лв. са с 19% повече от тези през 2022г. : 1304 648.66 лв.

За СРС	–	924030.00 лв.
За КРС	–	270263.00 лв.
За РРС	–	138578.90 лв.
За ЧРС	–	132311.00 лв.
За ГРС	–	90421.00 лв.
Общо:		1555603.90 лв.

5. Служба по вписванията

През 2023г. в службата по вписванията към РС Стара Загора са разгледани и вписани общо 12468 акта – с 10% по – малко от тези през 2022г. /2022г. – 13869 акта, 2021 – 15137 акта, 2020г. – 12433 акта/. В службата по вписвания при РС Казанлък през 2023г. са разгледани и вписани 8322 акта – с 2% по – малко от тези през 2022г. /през 2022г. – 8480 акта, през 2021г. – 9263 акта, през 2020г. – 7182 акта/. В РС Чирпан през 2023г. е налице намаление от 13% спрямо 2022г. на вписванията – 5058 бр. През 2022г. са разгледани и вписани 5800 акта, през 2021г. – 5090 акта, през 2020г. – 3945 акта. В РС Раднево през 2023г. са извършени 2280 бр. вписвания – на нивото на тези от 2022г. /2022г. – 2274 акта, 2021г. – 2237 акта, 2020г. – 2235 акта/. В РС Гълъбово през 2023г. са разгледани и вписани общо 1099 акта – със 16% по – малко от тези през 2022г. /2022г. – 1305 акта, 2021г. – 1015 акта, 2020г. – 1064 акта/.

Освен с пряката си дейност – вписване на подлежащи на вписване актове – съдиите по вписванията през годината бяха ангажирани и с изготвянето на множество справки за други държавни органи, банки, граждани, справки по граждански и наказателни дела.

В заключение ще отбележа, че през отчетната година се запазва тенденцията за добра работа на съдиите по вписванията и следва да се даде много добра оценка.

6. Бюро “Съдимост”

В бюро “Съдимост” към РС Стара Загора през 2023г. са издадени общо 17275 броя свидетелства за съдимост и справки – с 2% повече спрямо предходната година /2022г. – 16899 бр., 2021г. – 25377 бр., 2020г. – 23616 бр./ В РС Гълъбово през 2023г. са издадени 1202 бр. – намаление от 9% /2022г. – 1314 бр., 2021г. – 1075 бр., 2020г. – 1090 бр./ свидетелства за съдимост и 338 бр. – намаление от 42% /2022г. – 583 бр., 2021г. – 456бр., 2020г. – 442 бр./ справки за съдимост, получени са и са обработени 74 бр. /2022г. – 78 бр., 2021г. – 59 бр., 2020г. – 62 бр./ бюлетини за съдимост. В РС Чирпан през 2023г. са издадени общо 2260 бр. справки за други съдилища, МВР и Прокуратури и свидетелства за съдимост на граждани – намаление от 14 % спрямо предходната година /2022г. – 2613 бр., 2021г. – 3721 бр., 2020г. – 3657 бр./. През отчетния период в РС Раднево са издадени 1443 бр. /намаление от 29%/ свидетелства за съдимост и 414 бр. /намаление от 37%/ справки за съдимост /2022г. – 2035 бр. свидетелства за съдимост и 661 справки за съдимост 2021г. – 1657 бр. свидетелства за съдимост и 596 справки за съдимост, 2020г. – 1331 бр. свидетелства за съдимост и 472 справки за съдимост/. В отчетния доклад на РС Казанлък липсват конкретни данни за дейността на бюро съдимост.

През изминалата година не са допуснати никакви забавяния при издаването на свидетелствата и справки за съдимост, а така също и при въвеждането на бюлетините за съдимост, поради което служителите следва да получат много добра оценка за работата си.

VI. ОРГАНИЗАЦИЯ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА НА МАГИСТРАТИ И СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ

В ОС Стара Загора работят професионално подготвени съдии и съдебни служители. Същевременно не е възможно очакване на подобряване на качеството на съдебните дейности без интензивно и постоянно обучение за поддържане и усъвършенстване на нивото на компетентност и квалификация на кадрите. Това ниво трябва да се доусъвършенства и надгражда, за да отговаря на очакванията на обществото и динамично променящото се национално и общностно законодателство.

Считам, че обученията, организирани от НИП – пряко насочени към материята, представляваща интерес за съдиите от окръжните съдилища, са все

още изключително недостатъчни, въпреки безспорната необходимост от организиране на такива в по-голям обем и обхват по материя, с оглед подобряване качеството на работа. Ограниченият брой обучения, съответно броя на участващите в тях, водят практически до невъзможност за пълноценно обучение на магистратите от ОС Стара Загора.

Идентично е положението и за съдебните служители на съда. На служителите трябва да се има доверие, както да се включват в процесите по вземане на решенията, така и да бъдат стимулирани да вземат решения в рамките на своята компетентност. Добре би било да се организират повече обучения с практическа насоченост, обучения за служители с ръководни функции, съвместни обучения за съдебните администратори и главните счетоводители, както и обучения за съдебните служители от общата администрация. През 2023г. съдии и съдебни служители са преминали обучения по следните теми:

Участие в микроеубинар "Ефективна работа с имейл клиенти (Outlook, Thunderbird)	Ралица Матева - системен администратор
Обучение на тема "Комуникационни умения. Същност на конфликта, насоки за разрешаване и избягване. Burnaut-превенция на стреса и професионално изчерпване."	Ваня Иванова -връзки с обществеността
Обучение на тема "Инсталиране и настройка на вътрешна информационна платформа за нуждите на съда"	Мирослав Владов - системен администратор
Обучение на тема "Организирана престъпна група-характеристики. Специфики при разследването и доказването на престъпните състави по чл.321 от НК. Актуални проблеми и предизвикателства в производствата с предмет ОПГ."	съдиите Красимира Дончева,Ива Стефанова и Соня Каменова
Участие в семинар на тема "Прилагането на СРС спрямо лица, заемащи висши публични длъжности по смисъла на чл.6 от ЗПКОНПИ. Изготвяне от дирекцията по чл.16, ал.2 от ЗПКОНПИ на искания по	съдиите Красимир Георгиев, Даниела Телбизова

реда на ЗЕС."	
Участие в уебинар "Езикът на Темида"	Ралица Матева - системен администратор
Онлайн обучение на тема "Тренировка за реагиране на инциденти, свързани със защитата на личните данни"	Ралица Матева - системен администратор
Обучение на тема "Етично поведение на съдебния служител"	Татяна Димитрова - съдебен деловодител
Обучение на тема „Актуални моменти в международното съдебно сътрудничество по граждански дела“	Павлина Тодорова - съдебен секретар
Участие в работна среща в Апелативен съд - Пловдив във връзка с промени, свързани със ЗИДНПК	съдия Красимира Дончева
Въвеждащо обучение на новоназначени съдебни служители	Силвия Димитрова - съдебен секретар
Обучение на тема "Съдът, обществото и медиите. Психология на общуването."	младши съдия Цветислава Стайкова
Работна среща на органите по чл.13, чл.15 и 20 от ЗСРС, организирана от НБКРС	съдия Красимир Георгиев
Обучение на тема "Използване и администриране на системата V2T"	Мирослав Владов - системен администратор, Диана Иванова и Силвия Димитрова - съдебни секретари
Обучение в гр.Прага за наказателни съдии, организирано от институт CEELI, Р Чехия	съдиите Ива Стефанова, Красимира Дончева
Участие в обмен на съдии, организирано от ЕМСО по програма AIAKOS, ГР.Бордо, Р Франция	Младши съдия Цветислава Стайкова
Участие в семинар на тема "Защита на личните данни. Практически въпроси."	Ралица Матева - системен администратор
Обучение на тема "Законодателни промени в производство по несъстоятелност и стабилизация"	съдиите Иванела Караджова, Румяна Танева, Димитър Христов, Трифон Минчев, Румяна Бончева, Румяна Танева
Практическо приложение на основните принципи в административната дейност на новоназначени съдебни служители	Силвия Димитрова - съдебен секретар
Публична дискусия на тема "Усъвършенстване на модела на задължително първоначално обучение на кандидатите за младши съдии"	съдия Красимир Георгиев

VII. ОРГАНИЗАЦИОННИ И ЗАКОНОДАТЕЛНИ ПРОБЛЕМИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА РЕШЕНИЕ

1. Относно ЗИД на ГПК – ДВ 11/2023

Направените законодателни промени се отнасят до правната уредба на заповедното производство, уредено в глава тридесет и седма в Гражданския процесуален кодекс. Законът въвежда електронната форма като правило при воденето на заповедното производство.

Направените изменения и допълнения в Гражданския процесуален кодекс имат за цел да оптимизират законовата уредба в следните основни направления:

Новата разпоредба на чл. 409а “Водене на заповедното производство в електронна форма“ указва, че всички процесуални действия в заповедното производство се извършват в електронна форма и всички актове на съда в производството, включително заповед за изпълнение и изпълнителен лист, се издават в електронна форма. Съгласно направените изменения и допълнения в чл. 410, ал. 4-6 ГПК, заявленията за издаване на заповед за изпълнение и приложенията към тях следва да бъдат подавани по електронен път чрез електронен формуляр, достъпен в Единния портал за електронно правосъдие. Търговците, държавата, държавните учреждения, общините, както и лицата, представлявани от адвокат, подават заявлението по електронен път. Като улеснение на длъжника при упражняване на правата му, възражение срещу издадена заповед за изпълнение може да се подава писмено на хартиен носител. Подадените на хартиен носител заявления и актове се обработват от администрацията на съда в електронна форма.

Допълнен е чл. 408 ГПК „Първообразен изпълнителен лист“, което урежда правилото за издаване на официален препис от издаден в електронна форма изпълнителен лист, на хартиен носител само в един екземпляр. В съответствие с този принцип е направено и допълнение на чл. 409 „Дубликат от изпълнителен лист“, съгласно което правилото за издаване на дубликат на изгубен, или унищожен единствен екземпляр на издадения лист, ще се прилага съответно и за единствения официален препис на хартиен носител от издаден в електронна форма изпълнителен лист.

Измененията и допълнения на чл. 411 ГПК уреждат възможност за подаване на заявления за издаване на заповед за изпълнение до който и да е районен съд. С оглед на правна сигурност, заявленията за издаване на заповеди

за незабавно изпълнение по някои категории актове в чл. 417, т. 3, 6 и 10 ГПК които се ползват с формална доказателствена сила е предвидено да се подават до съда по постоянния, или настоящия адрес, или седалището на заявителя. Целта е съдът да може да извърши и проверка на оригинала на документа - основание издаване на заповедта.

2. Относно ЗИД на Закона за медиацията - ДВ 11/2023г.

Проблемът с натовареността на съда е във фокуса на редица структуроопределящи документи за развитието на съдебната система, като например “Пътна карта за изпълнение на Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система“.

Медиацията е един от способите за преодоляване на неравномерната натовареност на съдилищата, водещ до икономия на ресурси и време и намаляване на административната тежест на производствата.

Законът урежда задължителния елемент в процедурата по медиация, когато друг закон (чл. 140а от ГПК) предвижда, че такава процедура задължително трябва да бъде проведена във връзка с висящо дело.

Съгласно чл. 22, ал. 1 задължението на страните се свежда до добросъвестно участие в процедура по медиация с продължителност минимум 1 час, но не повече от 3 часа. Единствено от волята на страните зависи дали те ще постигнат споразумение в рамките на задължителната част на процедурата по медиация, дали ще изберат да продължат процедурата и след приключване на задължителната ѝ част (чл. 22, ал. 3), ако след това имат желание да продължат опитите си за постигане на споразумение, или няма да сторят това (в който случай процедурата се прекратява – чл. 22, ал. 4).

Медиацията по висящи дела може да се осъществява чрез съдебни центрове по медиация. В случаите, когато медиацията във връзка с висящо дело е задължителна (чл. 11, ал. 4 от Закона за медиацията, вр. с чл. 140а от ГПК), процедурата се провежда само в съдебните центрове (чл. 19, ал. 1).

Процедурата по съдебна медиация да се осъществява само от медиатори, вписани в списъци към окръжните съдилища, които трябва да отговарят освен на общите изисквания на закона (чл. 8, ал. 1), включително да са вписани в Единния регистър на медиаторите към министъра на правосъдието, също така да са преминали допълнителен подбор и специализирано обучение, свързано с работата на съдебните центрове (чл. 20).

Уредени са две категории съдебна медиация.

Към първата категория се отнася медиацията по делата, изчерпателно и ограничително изброени в разпоредбата на чл. 140а, ал. 1 от ГПК

Към втората категория се отнася медиацията по делата, посочени в новата разпоредба на чл. 140а, ал. 2 от ГПК, чиято допустимост е обусловена от наличието на две кумулативно предвидени предпоставки

Определението на съда по чл. 140б, с което съдът препраща делото за осъществяване на медиационна процедура, или отказва да допусне такава, не подлежи на самостоятелен инстанционен контрол, макар това да не е посочено изрично, тъй като то не попада в нито една от хипотезите на чл. 274, ал. 1 от ГПК.

Създаването на съдебните центрове по медиация е предвидено чрез изменение в Закон за съдебната власт (чл. 84а от ЗСВ). Тези центрове поначало ще функционират към окръжните съдилища, т.е. при окръжния съд ще бъдат назначени съдебните служители, които администрират процедурата по медиация (чл. 84а, ал. 3 от ЗСВ).

С решение на съдийската колегия на Висшия съдебен съвет могат да бъдат разкривани и самостоятелни центрове за съдебна медиация при по-големите, съответно по-натоварените районни съдилища (чл. 84а, ал. 2 от ЗСВ).

3. Относно ЗИД на КТ – ДВ 14/2023

С промените в закона се обвързва размерът на минималната работна заплата за страната с референтните стойности по Директивата на Европейския парламент и на Съвета, относно адекватните минимални работни заплати в Европейския съюз. Директивата изисква държавите-членки, които имат законова минимална заплата, да въведат процеси, които да гарантират, че тя е „адекватна“. Директивата обхваща не само минималните заплати, но и колективното договаряне и изисква държавите-членки да изготвят национални планове за действие за увеличаване на покритието на работната сила с колективно договаряне, ако то е под 80%. Що се касае до адекватността, директивата предвижда тя да се следи редовно, за да може минималната заплата да се преразглежда, ако се променят обстоятелствата, например заради инфлация.

4. Относно ЗИД на НПК – ДВ 48/2023

С направените промени в ЗИД на НПК се цели:

- въвеждане в националното законодателство на разпоредбите на Директива (ЕС) 2016/800 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016г., относно процесуалните гаранции за децата, които са заподозрени, или обвиняеми в рамките на наказателното производство

- въвеждане в националното законодателство на изискванията на Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета

Във връзка с това са направени изменения в чл. 387 от НПК, които имат за цел да подпомогнат органите на досъдебното производство и съда. След предявяване на постановлението за привличането на непълнолетен като обвиняем органът на досъдебното производство изисква от инспектор при детска педагогическа стая по местоживеене на лицето изготвянето на характеристика за установяване на личностните особености на обвиняемия, която да се представя по делото в 14-дневен срок. Така вземането на решение относно мярката за неотклонение и другите мерки за процесуална принуда, провеждането на процесуалните действия и определянето на вида и размера на наказанието и наложените възпитателни мерки на непълнолетния ще се основават и на предварително изготвена личностна характеристика.

Във връзка с изискванията по чл. 4, 5, 8, и 15 от Директива (ЕС) 2016/800 в НПК се създават чл. 385а - 385г, с които на непълнолетния обвиняем се предоставят редица допълнителни права, наред с предвидените в чл. 55.

Направено е допълнение на чл. 219 от НПК, съгласно което, когато обвиняемият е непълнолетен, в постановлението за привличане на обвиняем и в протокола за първото действие по разследването освен правата по чл. 55 от НПК да се указват и тези по чл. 385а. На разследващия орган се вменява и задължението да уведоми обвиняемия за правата му в наказателното производство и устно, на достъпен за него език.

С въвеждането на чл. 385б се уреждат гаранциите по отношение на информирането на родителя, попечителя, или лицето, което по закон полага

грижи за непълнолетния, при условие че това не възпрепятства нормалното протичане на наказателното производство.

Изискването на чл. 8 „Право на медицински преглед“ от Директива (ЕС) 2016/800 се въвежда посредством новия чл. 385г от НПК, съгласно който медицинският преглед за оценка на общото физическо и психическо състояние на непълнолетния обвиняем се извършва без неоправдано забавяне след задържането му, а в случаите, когато са налице конкретни здравословни причини, прегледът се извършва по инициатива на компетентния орган, или по искане на непълнолетния, на неговия защитник, или на лицето по чл. 385б, ал. 1 - 3.

Във връзка с чл. 9 „Аудиовизуални записи на разпит“ от Директивата в НПК се създава чл. 388а, съгласно който на досъдебното производство при разпит на непълнолетен обвиняем, който е задържан, или е обвинен за престъпление, за което се предвижда наказание не по-малко от десет години лишаване от свобода, или друго по-тежко наказание, ще се изготвя звукозапис и видеозапис, като ще се прилагат разпоредбите на чл. 238-240 от НПК.

Чл. 391 от НПК се изменя, като изрично се посочва, че съдебното заседание по дела срещу непълнолетни поначало ще се води при закрити врати, освен ако самият непълнолетен не поиска публично разглеждане на цялото дело, или публично извършване на отделни съдопроизводствени действия.

Съгласно новата редакция на чл. 392 от НПК при разглеждането на дело срещу непълнолетен задължително се призовава освен негов родител, или попечител, или друго лице, което по закон полага грижи за него. В съответствие с това, в предлагания нов чл. 385в от НПК допълнително се уреждат само хипотезите, в които непълнолетното лице се придружава в съдебното заседание, в което участва, от пълнолетен, различен от родител, попечител или лице, което по закон полага грижи за него.

Направени са изменения и допълнения в чл. 385, 390 и 394 от НПК, като се предвижда по дела срещу непълнолетни съдиите и прокурорите да притежават специална подготовка в областта на правата на детето, или да имат ефективен достъп до специализирано обучение.

Чрез допълнение на чл. 213 от НПК, ако пострадалият не владее български език, той ще има право да получи писмен превод на постановлението за отказ от образуване на наказателно производство на разбираем за него език.

5. Относно ЗИД на НК – ДВ 67/2023

5.1. Във връзка с редица постановени от Европейския съд по правата на човека осъдителни решения срещу България, установяващи нарушения на свободата на изразяването на мнения, регламентирана в чл. 10 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи на Съвета са направени изменения и допълнения в разпоредбите на НК /ДВ 67/, регламентиращи обидата и клеветата, в следните насоки:

- С направеното допълнение в чл. 78а, ал. 7 се отменя действието на тази разпоредба по отношение на престъпленията „обида“ и „клевета“. Досегашният текст на ал. 7 не позволява освобождаване от наказателна отговорност и налагане на административно наказание, когато обект на обида или клевета е орган на власт

- Премахва се долната граница на предвидените по чл. 146, ал. 1 и чл. 147, ал. 1 глоби, тъй като настоящите минимални нива на тези наказания са твърде високи с оглед на икономическата ситуация в България и обществената опасност на престъплението.

- Намаляват се долните граници на глобите, предвидени в чл. 148, ал. 1 и 2, съответно на петстотин и на хиляда лева.

- С изменение в чл. 148, ал. 1, т. 2 нормата включи в съдържанието си всички медии като радио- и телевизионни програми, интернет сайтове, блогове, социални мрежи и др.

- Премахва се квалифицираният състав по чл. 148, ал. 1, т. 3 по отношение на престъплението „обида“, който е приложим и по отношение на престъплението „клевета“. По този начин националното законодателство се хармонизира с изискванията на установеното в практиката на ЕСПЧ правило, че длъжностните лица могат да бъдат обект на обществена критика в по- широк обхват във връзка с изпълняваните от тях обществени функции.

5.2. С редакцията на чл. 419а, ал. 1 от НК /ДВ 67/ се транспонира чл. 1, параграф 1, буква „в“ от Рамковото решение 2008/913/ПВР. Предложената нова ал. 2 на чл. 419а от НК транспонира чл. 1, параграф 1, буква „г“ от Рамковото решение, като предвижда, че наказанието по ал. 1 на същата разпоредба ще се налага и когато престъплението по глава четиринадесета е извършено „по време на и във връзка с националсоциалистическия режим“.

5.3. Драстичните случаи на управление на МПС след употреба на алкохол, или наркотични вещества, или техни аналози, или без правоспособност доведоха до промени в НК /ДВ 67/ в посока увеличаване на наказанията.

Редакцията на чл. 343, ал. 3 предвижда по-тежки наказания, ако престъплението е извършено от пиян или дрогиран шофьор, ако няма шофьорска книжка, ако избяга от местопроизшествието, или деянието е извършено на пешеходна пътека. При тези обстоятелства НК до момента предвиждаше от 3 до 15 години затвор, а в особено тежки случаи – от 5 до 20 години, като наказанията станаха от 5 до 15 години затвор и в особено тежки случаи – от 10 до 20 години. Същите по-тежки наказания по ал. 3 се налагат вече и на шофьорите, които откажат тест за алкохол и наркотици, без да имат медицински причини, както и ако деянието е извършено след превишаване на разрешената скорост в населено място с повече от 50 км, или ако това е станало след преминаване на червен светофар.

Новата разпоредба на ал. 5 на чл. 343б от НК предвижда, в случаите по ал. 1 – 4 на чл. 343б от НК, отнемане в полза на държавата на моторното превозно средство, собственост на дееца, послужило за извършване на престъплението, или присъждане на равностойността му в случаите, когато то не е собственост на дееца.

5.4. Изключително високата обществена опасност на деянията по чл. 280 и 281 от НК наложи промяна на предвидените наказания. Към това, като допълнителна тежест са посочени случаите на посегателства, вкл. причиняване на смърт, на служители на МВР при изпълнението на техните служебни задължения при противодействие на тези деяния. Създадена е ал. 4 на чл. 281 НК /т.нар. каналджийство/, в която е предвидено, че когато за извършване на престъплението е използвано превозно средство то се отнема в полза на държавата, ако е собственост на дееца, или се налага глоба в размер на пазарната стойност на превозното средство в лева, когато не е негова собственост.

5.5. С промените в НК /ДВ 67/ се въвеждат изискванията на Директива 2011/93/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография и за замяна на Рамково решение

2004/68/ПВР на Съвета.

5.6. С направената промяна в чл.172а НК се цели наказателното преследване на лицата, създаващи условия за онлайн пиратство – например чрез изграждането и поддържането на сайтове за торент тракери, уебплатформи, чат групи в приложения за онлайн комуникация за онлайн размяна на пиратско съдържание и т.н. Създаден е нов престъпен състав в чл. 172а, ал. 2 от Наказателния кодекс, включващ няколко отделни изпълнителни деяния, а именно: изграждането, или поддържането на информационна система, или предлагането на услуга на информационното общество. Всяко от тези деяния следва да се извършва със специална престъпна цел – извършване на престъпно посегателство спрямо чужд обект на авторско, или сродно на него право по чл. 172а, ал. 1 от Наказателния кодекс.

Направени са промени в досегашната ал. 2 на чл. 172а (ал. 3 в новата редакция). Причина за това са ситуации, при които са извършени престъпления спрямо множество (в някои случаи хиляди или десетки хиляди) защитени обекти на авторско, или сродно на него право и/или материални носители, съдържащи защитени обекти.

5.7. С Направените промени в Глава десета „Престъпления против реда и общественото спокойствие“ от НК, конкретно нормите на чл.325а и чл.325б касаещи пряката необходимост от защита на живота и здравето на животните, се защитават реално реда и общественото спокойствие, предвид засиленото възмущение в обществото в последните години по повод престъпленията срещу животни. Направени са изменения и допълнения на чл.325а и чл.325б посредством завишаване на предвидените максимални наказания с по една година и въвеждането на състави в случаи на рецидив, както и създаване на норма, инкриминираща изоставянето на гръбначни животни, когато това е довело до смърт на животното, или тежкото му или трайно нараняване.

6. Относно ЗИД на ЗЗДН – ДВ 69/2023

Насилието при близки взаимоотношения е сериозен и често скриван социален проблем, който причинява системна психологическа и физическа травма със сериозни последствия поради това, че насилникът е лице, на което пострадалият следва да е в състояние да се доверява.

С направените изменения в Закона за защита от домашното насилие се разширява кръга на лицата, които попадат под защитата на закона, като по този

начин се попълва една празнота по отношение на значителна група лица, които са в интимни фактически отношения, независимо дали споделят едно домакинство В § 1 Допълнителна разпоредба се създава т. 5: „Интимна връзка” е доброволен относително траен съюз между две лица, който възниква и съществува като фактическо състояние, без да е необходимо спазването на правно регулирана процедура и независимо дали лицата споделят едно домакинство, като водещ елемент е строго личния характер на техните отношения.”

7. Относно ЗИД на ЗСВ – ДВ 84/2023 и ДВ 86/2023

7.1. Относно Кодекс за етично поведение на българските съдии

Чрез допълнението в чл. 30, ал. 5 от ЗСВ се създава правомощие на съответните колегии ВСС да приемат Кодекс за етично поведение на българските съдии, съответно Кодекс за етично поведение на българските прокурори и следователи, а чрез допълнението в чл. 30, ал. 2 - на пленума на ВСС да ги одобрява.

Въвеждането на правомощие на съдийската и прокурорската колегия на ВСС да приемат етични кодекси за поведение на съдиите, прокурорите и следователите е в съответствие с разграничената им компетентност в чл. 130а от Конституцията на Република България, съответно в чл. 30, ал. 2 и 5 от ЗСВ.

Допълнение в чл. 54, ал. 1 от ЗСВ със създаването на т. 19, съгласно което ИВСС ще обобщава ежегодно добрите и лошите практики по отношение на спазването на етичните правила в съответствие с относимите европейски и международни стандарти. Същото е във връзка с правомощието по чл. 54, ал. 1, т. 8 от ЗСВ да извършва проверки за почтеност и конфликт на интереси на съдии, прокурори и следователи, на имуществените им декларации, както и за установяване на действия, които накърняват престижа на съдебната власт, и такива, свързани с нарушаване на независимостта на съдиите, прокурорите и следователите.

С направените промени се разширяват правомощието на ИВСС по чл. 54, ал. 1, т. 3 от ЗСВ да анализира и обобщава делата, които са приключени с влязъл в сила съдебен акт, както и приключените преписки и дела на прокурорите и следователите, като се предвижда приемането на процедура за редовно отчитане и публикуване на резултатите от анализа и обобщението на приключените дела.

Съгласно чл. 54, ал. 1, т. 2 от ЗСВ ИВСС проверява организацията по

образуването и движението на съдебните, прокурорските и следствените дела, както и приключването на делата в установените срокове. Във връзка с това в чл. 54, ал. 1 се създава т. 18, съгласно която ИВСС приема образец за докладване на приключилите дела в законоустановени срокове при осъществяване на дейността си по чл. 54, ал. 1, т. 2 след съгласуване с ВСС.

7.2. Относно Единна система за разпределение на делата

В чл. 360б, ал. 6 думите "При системи за случайно разпределение по чл. 9" се заменят с думите "Органите на съдебната власт използват единна система за случайно разпределение по чл. 9 и чл. 112, ал. 6"

С промените се цели да се постави ясен законодателен стандарт, че системите за случайно разпределение по чл. 9 и чл. 112, ал. 6 от Закона за съдебната власт ще отговарят на един същ стандарт, без да има различно третиране. Ще бъдат разработени системи за случайно разпределение по чл. 9 и чл. 112, ал. 6 от Закона за съдебната власт, които да отговарят на високи идентични изисквания за сигурност. Действащите системи ще се прилагат до въвеждане на новите системи.

Към момента съществуват три паралелни системи за случайно разпределение - една, част от ЕИСС, използвана от общите съдилища, втора, част от ЕДИС, използвана в част от административните съдилища и ЦСРБ, използвана в останалите административни съдилища, като първата е надградена за случаите по чл. 112, ал. 6. Тези системи не винаги са отделни, самостоятелни информационни системи. Тази липса на унификация прави по-сложно оперирането, одитирането и спазването на единни критерии за случайно разпределени. По тези причини се предлага въвеждане на единна система за случайно разпределение, отговаряща на високи стандарти, подлежаща на регулярен одит и използвана за всички цели по Закона за съдебната власт, в т.ч. Случайния избор по чл. 112, ал. 6.

8. Относно ЗИД на Закона за екстрадицията и ЕЗА – ДВ 100/2023

Направените изменение и допълнение на ЗИД на ЗЕЕЗА, са продиктувани от спешната необходимост да се осигури пълното въвеждане на изискванията на определени разпоредби - член 4, параграф 1 и член 8, параграф 1, буква „в" от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно ЕЗА.

Създаден е нов чл. 56а в ЗЕЕЗА, който въвежда задължение за

прокурора по делото да внесе искане пред съответния първоинстанционен съд за вземане спрямо обвиняемия на мярка задържане с цел издаване на ЕЗА. Произнасянето на съда е в тридневен срок от получаване на искането по реда на чл. 64, ал. 3-5 от НПК в открито заседание с участие на прокурора и защитника на обвиняемия, като съдът проверява законосъобразността и пропорционалността на издаването на ЕЗА. Предвидена е възможност за обжалване на определението с частна жалба и протест пред въззивния съд в тридневен срок по реда на чл. 64, ал. 6-8 от НПК. Въз основа на влязлото в сила определение на съда прокурорът може да издаде ЕЗА. При отказ на съда да уважи искането на прокурора няма да бъде възможно да се пристъпи към провеждане на международно издирване на лицето.

Новите текстове в чл. 59а, уреждат приемането на лицето от изпълняващата ЕЗА държава - членка на ЕС, както и задълженията на прокурора, след като лицето пристигне на българска територия.

С оглед констатирани несъответствия на изискванията на член 4, параграф 1 от Рамковото решение (чл. 36, ал. 2 от ЗЕЕЗА) са направени изменения в чл. 36, ал. 2 от ЗЕЕЗА, допълнения в чл. 40, ал. 1 и създаването на нова т. 6 в чл. 40, ал. 1.

Направени са промени, които целят въвеждане в националното законодателство на изискванията на Директива 2012/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012г., относно правото на информация в наказателното производство. Информирането за правата става чрез образец на формуляр. В практически план формулярът ще се предоставя от органите на МВР незабавно след задържане на лицето по реда ЗМВР, съгласно предложените нови ал. 6 и 7 в чл. 42 от ЗЕЕЗА.

9. Относно ЗИД на СК – ДВ 106/2023

С направените промени в СК св цели подобряване на процеса на осиновяване, най-вече в етапа на кандидатстване, както и по-добра защита на правата и подкрепа на осиновените, осиновителите и кандидат-осиновителите. Облекчава се не само самата административна процедура, но и се разширяват възможностите за избор на най-подходящ осиновяващ за конкретното дете.

С цел облекчаване за кандидат-осиновителите се предвижда създаване от Министерството на труда и социалната политика (МТСП) на Национална електронна информационна система за пълно осиновяване и Електронна

платформа за кандидатстване за осиновяване на деца при условията на пълно осиновяване, която ще бъде неразделна част от системата.

Важни промени са направени в уредбата на предоставянето на информация за произхода на осиновения. Целта е прецизиране и обогатяване на режима на предоставяне на информация за произход.

Разширява се кръга лица, които имат право на информация, както и се увеличава възрастта, с навършването на която лицето получава това право. Премахват се т.нар. „важни обстоятелства“ за предоставяне на достъп до информация за произход.

Гарантира се реализирането на правото на осиновения да познава произхода си. Това е съобразено и с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, както и константната практика на Европейския съд по правата на човека. Новата ал. 4 от чл. 105 предвижда да се въведе задължение за оказване на съдействие при предоставянето на информация за произход от страна на съхраняващите информация органи — администрацията на местната власт, РЗИ, ДМД и др.

Прецизира се възможността за прекратяване на осиновяването на малолетни и непълнолетни осиновени в условията на т.нар. „други обстоятелства“, които дават основание за разсиновяване, както и се ограничава възможността за прекратяване на осиновяването въз основа на т.нар. „взаимно съгласие“ при дееспособни осиновен и осиновител.

10.Относно ЗИД на Конституцията на Р. България – ДВ 106/2023

10.1 Относно структурна реформа на ВСС

- Редуциране на парламентарната квота във ВСС до една трета от състава (5 члена) от 15-членен орган. Осем членове следва да се избират пряко от съдиите като представляват различните нива на съдебната система (районно, окръжно, апелативно, върховно), а председателите на ВКС и ВАС са членове по право. ВСС се председателства от председателя на ВКС, а в негово отсъствие - от председателя на ВАС. Ограничава се възможността действащи съдии, прокурори и следователи да бъдат избирани за членове на органа от квотата на парламента.

- Мандатът на председателите се намалява на 5 години с право само на едно повторно назначаване;

- С цел укрепване на съдийската независимост е възприето, че

Отчетен доклад на Старозагорски съдебен район за 2023 година

председателите на ВКС и ВАС се назначават и освобождават директно от ВСС без участието на президента.

С промените (в чл. 129, чл. 130 и чл. 130а от Конституцията) се укрепва независимостта на съдиите, които получават възможност за реално самоуправление в един реконструиран ВСС при зачитане на публичния интерес. По този начин се изпълняват стандарти за независимо администриране на съдебната власт, установени от Венецианската комисия на Съвета на Европа и в юриспруденцията на Съда на ЕС. За да се ограничи директното политическо влияние, членовете на ВСС, избрани от парламентарната квота, не трябва да са действащи политици (народни представители), а да са по същество гражданска/обществена квота (представители на академичните среди, изтъкнати юристи от практиката, представители на професионални юридически, или правозащитни организации).

10.2 Относно реформата на прокуратурата

Правят се следните промени в структурата на прокуратурата:

-Главният прокурор да се назначава от Прокурорския съвет по инициатива на министъра на правосъдието, или на трима членове на Прокурорския съвет;

-Намаляване мандата на главния прокурор на 5 години;

- Въвеждане на елемент на децентрализация на структурата на прокуратурата чрез промяна на чл. 126 от Конституцията;

- Прокурорският съвет осъществява основните кариерни и дисциплинарни правомощия по отношение на прокурорите в състав 10 членове - 2-ма от членовете, избирани пряко от прокурорите; 1 от членовете, избирани пряко от следователите; 6-ма от членовете, избрани от парламента (представители на различни юридически професии и организации), главният прокурор по право, а министърът на правосъдието може да участва в заседанията без право на глас. Ограничава се възможността действащи прокурори и следователи да бъдат избирани за членове на органа от квотата на парламента;

- Създава се специален механизъм за разследване на главния прокурор - за извършено престъпление от общ характер, главният прокурор се разследва и обвинението се поддържа пред съда от специален прокурор, който е заемал длъжността съдия в наказателна колегия на върховно или апелативно ниво до

момента на назначаването; процедурата за назначаване се определя със закон;

- Ограничаване на функциите на прокуратурата само до функции в рамките на наказателния процес - отпадане на общия надзор за законност по отношение актове и действия на държавните органи.

Въвеждат се реални механизми за търсене на отговорност и отчетност по отношение на главния прокурор - чрез намаляване на мандата на 5 години, чрез процедурата за назначаване от Прокурорския съвет по инициатива на трима членове на Прокурорския съвет и на министъра на правосъдието след публично изслушване. Въвежда се и процедура за независимо разследване на главния прокурор в съответствие с решението на Европейския съд по правата на човека от 2009г.

10.3 Относно състава на служебното правителство

Предлага се служебния министър - председател да се назначава измежду председателя на Народното събрание, председателя на Конституционния съд, или управителя на БНБ. Министерският съвет се назначава от президента по предложение на министър - председателя. Президентът насрочва избори за ново Народно събрание в срок до два месеца след назначаване на служебното правителство. Ограничава се до един месец периода, в който парламента не заседава в случай на предсрочни избори. Въвежда се правилото президентът да определя датата за предсрочните избори и парламентът да не заседава в едномесечния период преди датата на изборите.

10.4. Относно допълнителни гаранции за правата на гражданите:

Въвеждат се нови институти в защитата на конституционните права и свободи на гражданите:

- Въвежда се пряка индивидуална конституционна жалба, осигуряваща граждански контрол върху дейността на парламента, така че приеманите закони да не нарушават конституционните права на гражданите;

- Създава се възможност долу инстанционните съдилища да сезират пряко КС, относно конституционността на закон, приложим по конкретно дело - форма на конкретен конституционен контрол, който допълва възможността за индивидуална конституционна жалба, както и укрепва независимостта на всеки съд

10.5 Относно прозрачен избор на независими регулаторни и контролни органи

Предлага се конституционализация на основните етапи на процедурата за избор на членове на независими регулаторни и контролни органи. Процедурата се осъществява при спазване на най-малко следните изисквания: публично номиниране и изслушване на кандидатите, ясни критерии за избираемост на кандидатите, предвиждане на възможност за представители на обществеността и на професионални организации да дават становища и да наблюдават процеса, ограничаване на броя на последователните мандати. Този подход ще гарантира прозрачност и легитимност на процеса по номиниране и избор на членовете, което ще ограничи политизацията на процеса и ще повиши доверието в органите.

11.Относно изготвени становища на съдиите от региона на ОС Стара Загора. Предложения за промяна на законодателството. Тълкувателна дейност

11.1 Молба за становище относно промените в НК – ДВ 67/2023

С писмо Вх.№15358/06.12.2023г. е изискано становище от Зам. Председателя на ВКС и ръководител на наказателна колегия – Лада Паунова по въпроси, свързани с направени изменения в разпоредбите на чл. 280, чл.281 и чл.343б НК със ЗИД на НК – ДВ 67/2023

Наказателните съдии от ОС Стара Загора след обсъждане на поставените въпроси изразиха становище, че:

“ Във вида, в който са приети новите норми “се смесват“ понятията за мерките по чл. 53 НК с наказанието за извършено престъпление и това води до разнородната практика в произнасянето“ Не е спорно, че отнемането на предмета и средството при извършено престъпление не е наказание, а се свежда до принудително и безвъзмездно отчуждаване в полза на държавата на определени вещи. Мерките по чл. 53 НК имат сходство с наказанието конфискация по чл. 44 НК, но не представляват наказание.

Чрез наказанието се реализира наказателната отговорност за извършеното престъпление. За разлика от наказанието мерките по чл. 53 НК са санкционни последици от друг порядък, налагат се независимо от наказателната отговорност, имат други предпоставки и цел. Тези мерки и не зависят от преценката на съответния държавен орган, като единствената предпоставка за прилагането им е наличието на извършено умишлено престъпление. Макар и да имат санкционен елемент, водещ е

техният превантивен ефект – отнемане на възможността за извършване на нови престъпления, или извличане на облага от престъплението.

Прегледът на съдебната практика установява, че въпреки краткия период от няколко месеца на прилагане на разпоредбата на чл. 343б, ал. 5 НК, са налице ясно очертани се затруднения в нейното тълкуване и правоприлагане. Причините за това произтичат, от една страна, от неясната законова регламентация и липсата на синхрон на тази разпоредба с разпоредби от Общата част на НК. Формирането на еднопосочна съдебна практика е затруднено и поради това, че немалка част от наказателните производства приключват със споразумения, които са окончателни, не подлежат на институционален съдебен контрол.“

Наказателните съдии обобщиха:

“Необходимо е решение на ОСНК на ВКС по отношение на поставените спорни въпроси. Инициране на тълкувателна дейност е също добър вариант, но изисква един по – дълъг период от време. Много съдии споделят становището, че при отнемането по чл.343, ал.5 и чл.343б, ал.5 НК във вида в който са приети има очевидно противоречие с Протокол №1 на КПЧОС. Съгласно константната практика на ЕСПЧ, за да се смята за съвместима с чл.1 от Протокол №1, намесата на държавата по отношение на притежания на граждани трябва да отговаря на определени критерии: тя трябва да е съобразена с принципа на законосъобразност и да преследва легитимна цел чрез средства, разумно пропорционални на преследваната цел. Законодателният популизъм неминуемо разклаща доверието в институциите. С оглед гореизложеното е необходимо спешно решение по визираните спорни въпроси, съобразено с константната практика на ЕСПЧ“.

11.2. Решение от 13.07.2023г. по Тълкувателно дело №1 на ОСНК

Председателят на ВКС е сезирал ОСНК с искане на основание чл. 125 вр. чл. 124, ал. 1, т. 1, пр. 1 от ЗСВ за приемане на тълкувателно решение, което да даде отговор на въпроса: „Какъв е обхватът на дължимия според чл. 243, ал. 5 вр. ал. 1, т. 1 вр. чл. 24, ал. 6 вр. ал. 5, т. 1 НПК съдебен контрол за законосъобразност и обоснованост на постановлението на прокурора, с което наказателното производство се прекратява на основание чл. 243, ал. 1, т. 1, пр. 2 вр. чл. 24, ал. 6 вр. ал. 5, т. 1 от НПК и съответно, това постановление следва ли да съдържа изводи по фактите и правото относно деянието/деянията, съпътстващ тези изводи доказателствен анализ и посочване на ползваните доказателства?“

На 13.07.2023г. ОСНК на ВКС взе решение според което:

”Съдебният контрол върху постановлението на прокурора за прекратяване наказателното производство на основание чл. 243, ал. 1, т. 1, пр. 2 вр. чл. 24, ал. 6 вр. ал. 5, т. 1 от НПК обхваща не само законосъобразността на констатацията за наличие на предпоставките по чл. 24, ал. 6 вр. ал. 5, т. 1 от НПК, но и обосноваването и законосъобразността на изводите на прокурора има ли извършено деяние и съставлява ли то престъпление, което се преследва по тъжба на пострадалия. Това постановление следва да съдържа както изводите на прокурора за наличие на формалните предпоставки за прекратяване на наказателното производство по чл. 24, ал. 6 вр. ал. 5, т. 1 от НПК, така и констатациите му по фактите и правото относно деянието/деянията, съпътстващ тези изводи доказателствен анализ и посочване на ползваните доказателства относно установените обстоятелства.”

ОС Стара Загора и районните съдилища от съдебния окръг са важна и неделима част от съдебната система в Република България. По щатно разписание, по брой на работещите в съдилищата магистрати и съдебни служители, като съдебен район, той е сред най – големите в страната. Тук работят магистрати с високи нравствени и професионални качества, с богат професионален и житейски опит и с отлични правни познания, които се трудят мотивирано и с чувство за отговорност, като непрекъснато дават своя принос за повишаване на доверието на гражданите в съдебната власт, както и за осъществяването на реформата на съдебната система.

От години, ние последователно се стремим да прилагаме стандарти за ефективно администриране процеса на правораздаване, за модерно и високотехнологично обезпечаване на достъпа до делата и информацията, за публичност, безпристрастност и предвидимост.

Постигнатите резултати през отчетната 2023г. са повод за удовлетвореност за магистратите и съдебните служители. Въз основа на цялостния анализ на дейността на ОС Стара Загора и районните съдилища от региона през 2023г., може да се направи извода, че през отчетния период съдилищата и работещите в тях магистрати и съдебни служители се трудиха мотивирано, професионално и с чувство за отговорност и въпреки немалкото трудности, които трябваше да преодоляват, постигнаха много добри резултати при насрочването, разглеждането и решаването в предвидените от закона срокове на различните по своя характер дела. Укрепването на правоприлагащия

капацитет на съдебната система, утвърждаването на принципите на прозрачност и непристрастност в работата на ОС Стара Загора, подобряване на административната дейност на съда и повишаване на общественото доверие в институцията, са само част от целите, стоящи пред магистрати и съдебни служители, през настоящата 2024г.

Поздравявам всички съдии и съдебни служители от съдебния район на ОС Стара Загора за ползотворната им работа през изминалата година и им пожелавам през 2024г. да реализират още по-добри професионални успехи.

**Председател
ОС Стара Загора**

/Кр. Георгиев/